Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Социологија

Наставник: Др Марина Недељковић, виши предавач

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 4

Услов: уписан семестар

Циљ предмета Да студент открива и сагледа не само отворене већ и скривене/латентне/ функције друштвених институција, намераване, али и ненамераване последице друштвеног деловања. Да студенти стекну теоријска и практична знања у правцу њихове здраве интеграције у радни и свеукупни друштвени простор кроз лакше уживљавање у судбине и ситуације других и другачијих, кроз њихово припадање и разумевање различитости. Да препозна узрочно-
последичне везе у сложеном детерминизму друштвених појава.

Исход предмета Након успешно завршеног предмета, студент ће моћи да утврди и размотри правце сложених друштвених појава и процеса као и њихову повезаност; да препозна и критички оцени главне мегатрендове савременог цивилизацијског развоја и селектује њихове облике. Студент ће показати и анализирати појам глобализације и противречне димензије њиховог испољавања. Знаће да представи и опише светске монотеистичке религије и укаже на њихов измењен друштвени контекст у савременом друштву. Препознати и систематски изложити проблеме везане за етничке конфликте у свету и њихову повезаност с глобалистичким процесима, али истрајавању према етничком идентитету. Студент прихвата неопходност постојања културних разлика/верских, етничких и др./, уважава њихов културни садржај и разлике. Цени спремност за сарадњу и поштује етичке норме у свом раду.

Садржај предмета

Теоријска настава- Предмет, настанак и задаци социологије. Методе социологије. Главне теоријске оријентације у социологији. Рад-централна људска категорија. Подела рада као основ развоја човека и друштва. Појам својине и својински облици. Појмови и промене савременог привређивања: транзиција, предузетништво, менаџмент, маркетинг. Друштвена моћ. Појам, облици и извори друштвене моћи .Типологија друштава. Прединдустријска (сељачко-аграрна), индустријска и постиндустријска(информатичка).Традиционална и модерна друштва. Савремене социолошке парадигме. Становништво и популационо развојни проблеми. Глобална привреда, одржив развој и еколошки проблеми. Друштвене групе –појам и врсте. Друштвене заједнице. Породица-примарна људска заједница. Породица и друштвена условљеност васпитања. Етничке заједнице и етнички идентитет. Етнички конфликт. Класно-слојна структура друштва. Појам и теорије елита. Друштвене промене и друштвена покретљивост. Главни мегатрендови у савременом друштву. Друштвени развој-појам и индикатори. Модернизација и информатичко друштво. Противречности и проблеми савременог друштва. Глобализација и њени аспекти. Религија и друштво. Монотеистичке религије. Савремени преображаји религије.

Практична настава - Смисао, улога и домашаји социологије у друштву. Комуникација, интеракција, различите културе. Савремена теорија менаџмента. Конфликти у друштву, смисао, врсте и историјски контекст. Појам, облици и извори друштвене моћи. Упоредна анализа социјалистичке и капиталистичке привреде с нагласком на теорију конвергенције. Правни поредак и владавина права. Модерна и традиционална друштва. Становништво и популационо развојни проблеми. Дефиниција, порекло, приступи, аспекти и покретачи глобализације. Друштвене институције и организације. Трансформација савремене породице. Национална свест и национализам. Појам и теорије елита. Главни мегатрендови савременог цивилизацијског развоја. Култура, поткултура, контракултура. Монокултуралност,
мултикултуралност, интеркултуралност, транскултуралност. Религијске организације и савремени преображај религије

Литература

Бек,У.(2001): *Ризично друштво*, Београд, Филип Вишњић

Гиденс,Е.(2003): *Социологија*, Београд, Економски факултет

Гудовић, З.(2012): *Увод у социологију-општи појмови и проблеми, 3.допуњено издање.*Сремска Митровица, Високашкола струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре Сирмијум

Хараламбос, М,, Холборн,М.(2002): *Социологија: теме и перспективе,* Загре*б,* Голден маркетинг

Покрајац,С.(2009): *Увод у социологију,3.издање*, Бечеј, Пролетер.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 15**
Методе извођења наставе практични рад	Предавања, вежбе, дискусије, радионице, анализа садржаја, решавање проблема,	

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	
практична настава	**25**	усмени испт	40
колоквијум-и	**20**	.....	
семинар-и	**10**		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Информациони системи

Наставник: др Драган Растовац,проф., Мсц. Саша Сударr, асистент

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:Уписан семестар

Циљ предмета

Подстицање студената да упознају могућности које пружа информатика са рачунарством у бржем, лакшем и поузданијем решавању проблема. Стицање основне рачунарске писмености.

Исход предмета

Студенти су оспособљьни за коришћење рачунара у даљем школовању и будућем раду. Студенти познају начинрада и архитектуру персоналног рачунара, оперативни систем Windows и програмски пакет Microsoft Office.

Садржај предмета

Теоријска настава

Информационе технологије. Значај рачунарства и информатике у савременом друштву. Предмет, циљ и задаци информатике и рачунарства. Ручна и аутоматска средства за обраду података. Архитектура рачунарског система. Генерације рачунара.Архитектура рачунарског система. Математичке основе обраде података. Подаци, информације и знање. Бројни системи. Декадни бројни систем, бинарни бројни систем, конверзија бројева. Оперативни систем Windows. Рад са прозорима и иконама. Windows Explorer. Читање садржаја директоријума, креирање новог директоријума, промена имена директоријума, копирање датотеке, брисање и спасавање датотеке. Обрада текста. Палете Sandard и Formatig. Microsoft Word. Графика. Уметањеслика у документ. Рад са табелама. Креирање оквира, стапање ћелија, раздвајање ћелија. Сортирање колона и редова. Активирање и радно окружење Excel-a. Насловна линија, палете са алаткама, линија за формуле. Креирање радне књиге, радни листови. Припрема за израду табеле, пасивни и активни подаци. Уношење података у табелу. Форматирање ћелија табеле. Додавање редова и колона, брисање редова и колона. Аутоматски калкулатор. Класификација података. Рад са размакнутим низовима. Формуле. Различита израчунавања. Сортирање. Умрежавање рачунара. Рачунарске комуникације. Мултимедијалне презентације.

Практична настава

Оперативни систем Windows (информације о систему, подешавање екрана, контролна плоча). Windows Explorer (креирање и брисање директоријума, рад са датотекама). Microsoft Word (рад са документима, подешавање странице, рад са текстом, форматирање текста). Графика (палета Drawing, цртање основних и сложених облика, сенчење). Microsoft Word (рад са табелама, додавање и брисање редова, форматирање табеле). Microsoft Excel (радни лист, унос података, форматирање података, рад са размакнутим низовима, рад са формулама и функцијама).

Литература

Љ. Цветковић, Информатика са рачунарством I, ВШСОВ, уџбеник, Сремска Митровица, 2009.
O. Lambert, S. Lambert, Windows 10 Korak po korak, CET, 2016.
Curtis Frye, Microsoft Excel 2016 Korak po korak, CET, 2016.
M. Marković, Word 2013: ECDL 5.0 Modul 3, Mikro knjiga, 2014.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

Теоријска настава и практичне вежбе у рачунарској учионици.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**60**
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	**30**	.....	
семинар-и			

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Енглески језик I

Наставник: др Маја Цвијетић, проф., Мирослав Миловановић, сарадник у настави

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета Упознавање студената са савременим истраживањима и теоријама у учењу страног језика и оспособљавање за примену стечених знања и вештина у пракси. Овладавање не само језичким системима, већ и вештинама, како рецептивним, тако и продуктивним у циљу постизања флуентности и тачности у изражавању.

Исход предмета Студент влада фонолошким системом, изговор и интонација су му јасни и природни. Изражава се течно, спонтано и прецизно. У стању је да изврши синтезу информација и аргумената прикупљених из изразличитих извора.Остварује изражену аутономију у читању, прилагођава начин и брзину читања врсти и природи текста, бирајући одговарајуће изворе. На јасан и разложан начин пише о разноврсним темама које се тичу његовог подручја интересовања доводећи у везу идејно ткиво неког текста, уз поштовање правила писања.Уочава естетску и поетску улогу употребе језика. Влада адекватном употребом основних врста формалних писама и есеја.

Садржај предмета

Теоријска настава Present Tenses, School System, Articles, Formal/Informal Letters, Jobs and Professions, Roleplay, Past Tenses, Storytelling, Plans and Ambitions, Future Intentions, Time Expressions, Quantity, Comparative and Superlative, Verb Patterns, Hot Verbs. Project work

Практична настава Present Simple/Present Continuous Tense,School Systems in England and Serbia/ Preschool Education (Years of Ascent), Definite Article /Indefinite Article, Writing a Letter/CV, Countable/Uncountable Nouns. Jobs fo Boys and Jobs for Girls/ Interview, Past Simple/PastContinuous/Past Perfect, Charolotte's Web/Writing a Story, Modal Verbs/ Giving, Advice, Suggestions, Will/Going to, Time Expressions/Time Clauses, Word Formation/Quantifiers, Regular Comparison/ Irregular Comparison, Hot verbs/Make/Do, Project work/ Children's Literature

Литература Cvijetić M. (2021). *English for Preschool Teachers*. Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Сремска Митровица

Soars, John and Liz. (2018). *New Headway Pre-Intermediate*. Student Book. Oxford: Oxford University Press

Soars, John and Liz. (2018). *New Headway Pre-Intermediate*. Workbook. Oxford: Oxford University Press

Reilly Vanessa and Sheila M. Ward. (1997). *Very Young Learners*. Oxford:Oxford University Press

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе Вербална метода (дијалошка метода, дискусија, полемика, дебата), демонстративна метода, истраживачки и комбиновани рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и	20		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Физичко и здравствено васпитање I

Наставник: др Дејан Савичевић, проф. МА Александар Милетић, асистент

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

-Упознати студенте са програмским основама физичког васпитања и спортске рекреације усмереним на унапређење иодржање физичке и психолошке добробити студентске популације

-Оспособити студенте за планирање и програмирање облика и садржаја физичког васпитања и спортске рекреације у адолесцентној и популацији предшколске деце

-Развијати компетенције студената за стварање подстицајних услова и ситуација за оптимални био-психо-социјалниразвој предшколског детета

Исход предмета

-Анализа ефекта мерних инструмената усмерених на антропометријски и моторички статус студентске популације

-Структура и дизајн модела програма физичких активности различитих узрасних категорија – Идентификација и разумевање развојних фаза биомоторичких способности деце предшколског узраста

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава

Теорија и методика рекреације као наставни предмет
Антропометријска мерења- лонгитудиналне и трансферзалне димензије
Антропометријска мерења- циркуларне мере и подкожно масно ткиво
Програми физичких вежби усмерени на добробит кроз подизање моторичких и функционалних способности студената и деце предшколског узраста
Избор вежби за јачину (силу) и снагу мишића врата и лица, руку и раменог појаса
Избор вежби за јачину (силу) и снагу мишића трупа и мишића ногу Курс пливања (игреу води и методички приступ краул стила пливања) Курс пливања (игре у води и методички приступ прсном стилу пливања) Курс пливања (игре у води и методички приступ леђном стилу пливања) Индивидуални програми за развој јачине и снаге- кружни метод и метод станица Методе за развој издржљивости и брзине у зависности од узрасних карактеристика деце Приказ БОТ 2 , ТМГД 1 и ТГМД 2 (демонстрација мерних инструмената на нивоу тима)
Комплекси физичких вежби за развој силе и снаге, брзине и издржљивости

Литература

Бала, Г. (2010). *Методологија кинезиометријских истраживања*, Нови Сад: Факултет спорта и физичког васпитања.
Вишњић, Д., Јовановић, А. и Милетић, К. (2004). *Теорија и методика физичког васпитања.* Београд: Факултет спорта ифизичког васпитања
Павловић Д., Крњаја Ж. и Бацковић, С. (2022). *Водич за уређење простора у дечјем вртићу*. Београд: Министарствопросвете, науке и технолошког развоја.
Стојиљковић, С.(2001). *Фитнес.* Београд: Факултет спорта и физичког васпитања

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе Практично смисаоно учење, кооперативно учење наставник-студент, кооперативно учење у групама, дискусије, тимски рад

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања/вежби	**10**		
практична настава		испит	50
колоквијум-и	**30**		
тимски рад	**10**		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Породична педагогија

Наставник: др Марта Дедај, МА Милијана Лазаревић, асистент

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: уписан семестар

Циљ предмета:
- Да студенти стекну знања о породици, родитељским улогама, стиловима породичне и васпитне праксе;
- Да студенти разумеју психодинамику породичног живота у контексту холистичког приступа.
- Да студенти стекну знања о превентивним стратегијама и процедурама професионалног понашања у ситуацијама неприлагођеног понашања деце;
- Оспособљавање студената за остваривање различитих облика сарадње породице и предшколске установе.
- Упознавање студената са стратегијама подршке породици и стицање знања о деци која имају потребу за додатном подршком у васпитању и образовању.

Исход предмета:
Након успешно завршене наставе предмета, студент:
- поседује знања о улози породице у развоју деце и стиловима породичне и васпитне праксе.
- интегрише знања, вештине и способности у раду са децом и родитељима и разуме их у контексту свеобухватног дечјег развоја;
- делује превентивно познаје и примењује процедуре професионалног понашања и опхођења у ситуацијама неприлагођеног понашања деце;
- препознаје и примењује стратегије остваривања партнерства са породицом.
- идентификује децу која имају потребу за додатном подршком у васпитању и образовању и развија стратегије за подршку њиховом развоју и партиципацији у групи у сарадњи са родитељима.

Садржај предмета
Теоријска настава
1. Појам, предмет и задаци породичне педагогије. Фазе и задаци животног циклуса породице; **2**. Историјски преглед схватања о породици и њеној улози у развоју личности. Педагошки класици о породици; **3**. Теорије и теоријски приступи о породици: Историјско-институционални приступ; Структурално- функционални приступ; Интеракционо-симболички приступ; **4.** Породица, друштвени систем и друштвене промене. Породица као био-социјална јединица; **5**. Типови породице: Патријархална породица. Савремена породица и њена васпитна функција; **6**. Методе и средства породичног васпитања. Принципи породичног васпитања; **7.** Утицај породичних специфичности на васпитање деце: комплетна породица. Некомплетна породица: породица у којој је један родитељ умро; породица без оба родитеља, нови брак, ванбрачна заједница; **8.** Утицај породичних специфичности на васпитање деце. Жељено дете; јединче у породици; близанци у породици; усвајање детета; привремено старање; **9.** Улога и утицај родитеља у развоју детета: морално васпитање, сексуално васпитање; физичко васпитање. Самосталност код деце и формирање навика; **10.** Породица и деца са поремећајима у развоју. Појавни облици неприлагођеног понашања; **11.** Породични односи: интрагенерацијски и интергенерацијски односи. Односи међу родитељима; **12**. Проблеми породичног васпитања: породице са поремећеним односима. Проблеми породичног васпитања: породице са поремећеном структуром; **13**. Нормални процеси у породици. Клинички модели нормалности; **14.** Припрема за брак и одговорно родитељство. Избор партнера и формирање породице;
15. Сарадња породице, предшколске установе и локалне заједнице. Улога родитеља у тиму за додатну подршку (инклузивни концепт предшколског васпитања и образовања). Облици, методе и функција сарадње предшколске установе и породице.
Практична настава
1. Генограм: тумачење и коришћење генограма (пример); **2**. „Моја породица“- структура породице (илустрација генограма); **3**. Модел решавања проблемске ситуације у породици (примери циркуларних питања). Системски приступ у проучавању породице; **4**. Модели организације породичног живота; **5.** Дете са сметњама у развоју у породици (облици подршке); **6.** Дете са сметњама у развоју: приказ случаја; **7**. Деца у ситуацијама развода брака: приказ случаја; **8.** Редослед рођења као фактор који одређује положај деце у породици. Саморефлексија - задовољство / незадовољство сопственим положајем у породици; **9.** Породични животни циклуси и брачни животни циклус; **10.** Узроци и показатељи развојних тешкоћа и стратегије помоћи деци и родитељима; **11.** Деца у породицама у којима има насиља: приказ случаја; **12**. Васпитни проблеми у породици и начини њиховог разрешавања: приказ случаја; **13**. Трансгенерацијска анализа: приказ случаја; **14**. Мотивација за родитељство-препознавање сопствених мотива (типови родитеља); **15.**
Решавање проблемских ситуација: сарадња породице и предшколске установе. Интервју са родитељима (приказ).

Литература

Дедај, М. (2019). *Породична педагогија*, Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – СирмијумГрандић, Р. (2007). *Прилози породичној педагогији*, Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине.
Гордон, Т. (2003).*Умеће родитељства*. Београд: Креативни центар.
Дедај, М. (2020). Партнерство васпитача и родитеља у контексту реалне инклузивне праксе, *Синтезе - часопис за педагошке науке, књижевност и културу*, бр. 18, стр. 55-63.
Дедај, М. (2020). Васпитни стилови родитеља и породична комуникација**,** *Васпитање и образовање*, бр. 3, стр.121-131. Дедај, М. (2010). Улога породице у физичком васпитању деце, *Педагошка стварност*, бр. 5-6, стр. 412-420.
Дедај, М. (2012). Породична и брачна терапија по методи Virginije Satir-приказ случаја, *Педагошка стварност*, бр. 2, стр. 221-230.
Dedaj, M., Panić, T. (2014). Suradnja obitelji i odgojitelja u ranom odgoju, 14. Dani Mate Demarina, U: Prskalo, I., Jurčević Lozančić, A., Braičić, Z., (ur.)
Suvremeni izazovi teorije i prakse odgoja i obrazovanja, Zagreb: Učiteljski fakultet, str. 61-68.

Број часова активне наставе:	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације. Проучавање одабраних тема из подручја породичне педагогије: дискусија, дебате, индивидуални рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	5		
семинар	10	усмени испит	50
генограм	10		
колоквијум	25		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Ликовна култура

Наставник: мр Соња Алмажан, предавач

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Циљ предмета је да студент кроз истраживачке и практичне ликовне задатке, скупа са писаним ревизијама прикаже: своје разумевање контекста настанка и тумачења историјских уметничких дела; функције форме и израза у оквиру различитих ликовних дисциплина и у односу на историјски контекст; разлику између модернизма и постмодернизма у ликовној уметности; разумевање кроз анализу трансдисциплинарног карактера уметничко-истраживачког процеса савремених ликовних уметника; повезује уметнички креативни процес са рефлексијама о сопственом стваралачком процесу.

Исход предмета

Као исход предмета очекује се да студент: постигне разумевање о специфичној функцији ликовне уметности да она пружа посебан објектив историјским и савременим питањима, истовремено и кроз интерпретацију, и да, при томе, изазива таква питања; увиђа значај контекста и да сваки пут када донесе васпитно-образовну одлуку као будући васпитач, изводи филозофски чин који произилази из културног контекста и има културне импликације; повеже појмове везане за уметнички процес са појмовима везаним за решавање проблема, критичко и креативно мишљење, иновативност, сарадњу, ангажман и комуникацију; увиђа природу ликовне уметности да тражи везе преко традиционалних граница дефинисаних у различитим областима знања и повезује ликовно-уметничких процес са садржајима и истраживачким процесима у другим дисциплинама.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам и функција уметности, ликовне уметности и визуелне уметности. Ликовне дисциплине. Теорија форме. Ликовне технике и материјали (цртање, сликање, тродимензионално обликовање, фотографија, графика). Историја ликовне уметности: историјски стилови ликовне уметности; модерна уметност; постмодернизам у уметности (структурализам, постструктрализам и критичке теорије); савремена уметност. Примењена уметност и занати. Уметнички процес. Ликовна уметност као истраживање и креативне концептуалне стратегије.

Практична настава

Ликовни елементи и принципи компоновања. Форма и израз. Цртање. Сликање. Тродимензионално обликовање. Фотографија. Графика. Уметничка инсталација.

Литература

Efland, A. (2002). *Art and Cognition.* New York: Teachers College Press.
Sullivan, G. (2005). *Art practice as research: Inquiry in the visual arts.* Thousand Oaks, CA:
Sage.Богдановић, К. (1986). *Лице и лик у визуелној култури*. Београд: Завод за уџбенике.
Богдановић, К. (1986). *Увод у визуелну културу*. Београд: Завод за уџбенике.
Богдановић, К. (2007). *Поетика визуелног- визибилнокао спознаја и култура*. Београд: Завод за уџбенике.Богдановић, К., Бурић, Б. (2004). *Теорија форме.* Београд: Завод за уџбенике.
Marshall, J., & Donahue, D. (2014). *Art centered learning across the curriculum: Integrating contemporary art in the high school classroom.* New York, NY: Teachers College.
Janson, H.W. (1963). *History of Art.* New York: Harry N.Abrams.
Gablik, S. (1984). *Has Modernism Failed?* New York: Thames and Hudson.
Risatti, H. (1999). *Postmodern Perspectives: Issues in ContemporaryArt,* rev. ed. Englewood Cliffs, NJ:
Prentice-Hall.Smith, T. (2011). *Contemporary art: World currents*. Prentice Hall.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 15

Методе извођења наставе

Вербална (предавање, дискусија), рад са књигом, илустративно-демонстрациона (презентације, видео записи).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	истраживачки задаци и презентације	30
семинарски рад (презентација пројекта)	20	ликовни рад	40

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Вокално-инструментална настава 1

Наставник: Мр Бранимир Драгојевић, професор

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Оспособљавање студената за самостално вокално – инструментално извођење композиција музичкелитературе за децу и по потреби сложенијих музичких примера.

Исход предмета

Савладана основна знања теорије музике и музичке писмености. Владање елементарном вокално – инструменталном техником. Студенту су побољшане и развијене музичке навике и вокално – инструменталне способности.

Садржај предмета

Теоријска настава

/

Практична настава

Основна теорија музике: терминологија, појмови, дефиниције ритмичких и мелидијских кретања, тоналитет, писане ознаке за темпо, динамику, артикулацију, фразирање. Музика, звук, тон, тонске особине. Савладавање нотног писма. Певање из нотног текста. Парлато, певање солмизацијом, извођење ритма. Ритам и ритмичке фигуре, тактирање. Развијање и уједначавање ритмичког пулса. Овладавање свирачким умећем хармонике. Поставка инструмента, правилно држање руку и прстију, интерпретација једноставнијих дечјих песама. Корелација са нотним текстом.

Литература

1. Деспић, Д. (1997): *Теорија Музике*, ЗУНС, Београд.
2. Драгојевић, Б. (2012): *Вокално-инстументална настава,* ВШССОВ, Сремска Митровица.
3. Тајчевић, М. (1982): *Основна теорија музике*, НОТА, Књажевац.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 0**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

Практична настава

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	70
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Стручна пракса I

Наставник: др Исидора Кораћ, проф.

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 1

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Стицање увида у организацију и рад предшколске установе и упознавање са професијомваспитач.

Исход предмета

Студенти су стекли увид у организацију спољашњег и унутрашњег простора предшколске установе; упознати су са организацијом рада предшколске установе, временским распоредом активности, бројем група, бројем деце унутар групе и сл.; разумеју потребу прилагођавања организације простора и активности предшколске установе различитим потребама деце; упознати су са специфичностима професије васпитач и професионалним приступом у успостављању односа са различитим актерима васпитно-образовног процеса.

Садржај предмета

Стручно-педагошка пракса обавља се у форми хоспитовања и самосталног рада студената у предшколским установама у оквиру свих организационих облика васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста. ***Практичана настава:*** Упознавање опште организације рада предшколске установе (организација простора, временски распоред активности, број група, број деце унутар групе и сл.); Скицирање и процена функционалности и естетског изгледа дворишта вртића уз опис: величина; подлога простора, опремљеност справама и реквизитима, простор за игре песком и сл.; Скицирање и процена функционалности и естетског изгледа собе за боравак и васпитно-образовни рад (величина, распоред постојеће опреме, опремљеност играчкама и материјалима, кутићи за игру или центри интересовања и сл.); Посматрање активности и појединих облика понашања деце и према индивидуалним могућностима укључивање у неке од постојећих активности деце и васпитача; Приказ реализованих активности деце и васпитача, као и лично учешће у активностима; Датавање кратаког осврта на стечено искуство о организацији живота и рада у предшколској установи у вези са активностима деце и васпитача, евентуалним проблемима, дилемама и предлозима за бољу организацију и реализацију праксе; Посматрање активности васпитача и разговор у циљу упознавања са карактеристикама васпитачког позива, различитим улогама унутар предшколске установе и сл.

Литература: Дневник праксе

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 0**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

Кооперативно учење; дијалошка метода; метода усмерена на деловање, проблемска метода. Учешће у евалуацији ефеката реализованих активности.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања		Преглед и анализа садржаја Дневника праксе и разговор са студентом	Описна Оцена задовољио
практична настава	30	Дневника праксе и	30
активност у току праксе	20	разговор са студентом	20

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Књижевност за децу

Наставник/наставници: Др Слађана Миленковић, проф., Јасмина Сандић, сарадник у настави

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 2

Услов: Уписан семестар

Циљ предмета

Упознати студенте са најзначајнијим делима наше и светске књижевности за децу, њиховим особеностима, као и критеријума за избор и вредновање текстова. Развијање компетенција студената потребних за стварање услова који интегришу све комуникативне активности (језик, говорни и писани); да користе стандардни српски језик ефикасно уваспитној групи.

Исход предмета

Студенти су способни да користе књижевну терминологију, утврђују критеријуме за избор и вредновање текстова књижевности за децу, да праве разлику између народне и уметничке књижевности, књижевних жанрова, родова и врста, да вербално комуницирају са децом и одраслима на српском језику и стварају позитивну атмосферу за даљи развој језикаи говора.

Садржај предмета

Теоријска настава Термин и подела књижевности и књижевности за децу. Функција и уметничке особине књижевности за децу; Жанрови књижевности за децу. Поетика књижевности за децу. Проучавање књижевности за децу у оквиру наукео књижевности, развој проучавања књижевности и однос са другим научним областима. Упознати студенте са естетскимкарактеристикама књижевних дела за децу, као и са делима српске и светске књижевности.

Практична настава Анализирање књижевно-уметничких дела за децу и младе, активности из области књижевности у којима се излажу литерарни проблеми и генеришу програми подстицања говорног развоја деце. Развијање способностистудената за аргументоване дискусије и презентације рада, подстицањем критичког и стваралачког мишљења. Израда иусмена одбрана семинарског рада, а тему студенти дефинишу заједно са професором.

Литература Живковић, Драгиша: Теорија књижевности, сва издања Миленковић, С.
(2012). Бајковит свет детињства, Сремска Митровица: ВШССОВ.Петровић, Т. (2011).
Увод у књижевност за децу, Нови Сад: Змајеве дечје игре.
Милинковић, М. (2014). Историја српске књижевности за децу и младе, Београд: Bookland.Миленковић, С.
(2018). Поетика ведре меланхолије, Ириг: Српска читаоница
Миленковић, С. (2017). Басна у антици и данас, У: Р. Васић, С. Ферјанчић, К. Марицки Гаћански, Антика као инспирација и предмет истраживања кроз миленије, Београд: Друштво за античке студије Србије, стр. 165-174.
Миленковић, С. (2018). Раша Попов – Интервју и књижевно дело, У: М. Ђорђевић, И. Ђорђев, Панорама света детињства: енциклопедијски и ренесансни дух Раше Попова, Вршац: ВШССОВ „Миленко Павлов“, 143-150.
Миленковић, С. (2018). Basna u vrtiću, U. S. Hilčenko „HORIZONTI“ 10. Međunarod. konf, X, br. 10, 181-186.
Миленковић, С. (2021). Природа као песнички мотив у стваралаштву за децу Григора Витеза, У: Јашовић, П. (ур.) Зборник *Књижевност за децу и младе на резмеђи два миленијума* (стр. 135-152). Београд: Институт за дечју књижевности Параћин: Културни центар и КК „Мирко Бањевић“.
Миленковић, С. (2007). Дете и књига, Сремска Митровица: Висока школа за образовање васпитача
Миленковић, С. (2007). Метаморфоза драмског жанра у савременој књижевности за децу, У: Т. Петровић, Зборник: *Драмска књижевност за децу*, Сомбор:Универзитет у Новом Саду, Педагошки факултет у Сомбору, стр: 59-67. Миленковић, С. (2007). Феномен одрастања у роману „Тата, ти си луд“ Вилијама Саројана, У: И. Чутура, Зборник: *Књижевност за децу у науци и настави*, Јагодина: Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у Јагодини, 309-315.Миленковић, С. (2010). Зло као мотив у књижевном делу Душана Костића, У: Ђуровић, Ж. Зборник: Drugi *Lalićevi susreti: Zlo kao književna tema*, Podgorica: CANU, Odjeljenje umjetnosti, Crna Gora, 205-215.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе Предавања, радионице, дискусије, анализе садржаја (текст, видео снимци, филм), подстицањегрупе, посматрање и тумачење конкретних ситуација и догађања у предшколској пракси, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	*20*
практична настава		усмени испт	*40*
колоквијум-и	25	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Предшколска педагогија

Наставник: др Исидора Кораћ, проф.

Сарадник: Ивана Димитријевић, МА

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Упознати студенте са класичним теоријским моделима, савременим концепцијама и основама система предшколског васпитања у Србији. Упознати студенте са теоријско-вредносним постулатима Основа програма: теоријским поставкама о детету и детињству, програму и пракси вртића и васпитно-образовним вредностима и функцијама вас. и образ. Развијање компетенција студената за препознавање и анализу основних поставки о детету, детињству и васпитању у различитим педагошким концепцијама и
предшколском програму. Упознати студенте са специфичностима учења на предшколском узрасту, појмом и значајем игре и стваралаштва. Упознати студенте са сложеношћу и особеностима професије васпитач.

Исход предмета: Студенти резимирају главне доприносе класика педагогије теорији и пракси предшколског васпитања; упознати су са теоријско-вредносним постулатима Основа програма: теоријским поставкама о детету и детињству, програму и пракси вртића и вас, образ. вредностима и функцијама вас. и образ.; познају начине на који су учење на раном узрасту, институционално предшколско васпитање и образовање организовани у Србији; познају специфичности учења на предшколском узрасту и упознати су са појмом и
значајем игре и стваралаштва; упознати су са сложеностима и особеностима професије васпитач.

Садржај предмета *Теоријска настава:* Предшколска педагогија као научна и наставна дисциплина. Основни појмови предшколске педагогије. Представе о деци као историјска и културна категорија. Представе о деци у српској култури. Предшколско васпитање кроз историју. Класици предшколске педагогије: Ј. А. Коменски; Ж. Ж. Русо; Ф. Фребел; Е. Кеј; М. Монтесори; Л. Н. Толстој. Положај деце у савременом свету. Породично и институционално васпитање. Природа и функције предшколског васпитања. Савремене концепције предшколског васпитања у свету и код нас: Монтесори програм, Валдорфска педагогија, Ређо Емилија педагогија. Доступност и партиципација деце у образовању. Предшколско васпитање у законским и програмским документима у Србији. Програм предшколског васпитања. Програм као документ и реални програм у пракси вртића. Предшколска установа као контекст реалног програма. Како деца уче: добробит, делање, односи. Димензије и функције делања. Дечја игра: појам и обележја. Функције игре у развоју детета. Традиционални и савремени приступи игри у васпитању. Различите класификације дечјих игара. Типови игре у односу на учешће васпитача. Улоге васпитача у стварању услова за игру. Игра и дечје стваралашво. Професија васпитач: подручја професионалног деловања васпитача. ***Практична настава:*** Имплицитна педагогија. Схватања студената о детету, детињству и васпитању. Представе студената о детињству. Детињство: мит или стварност у делима педагошких класика и савременим концепцијама предшколског вас. Дете и детињство у социо-културној теорији и Основама програма предшколског вас. и образ. Дете као компетентно биће. Детињство као конструкција. Анализа мисли Коменског о васпитању предшколске деце. Демонстрација активности по Монтесори методу/анализа видео-снимака. Институционализација предшколског васпитања/дебата. Право деце на образовање и право деце у образовању. Циљеви предшколског програма. Подршка добробити као циљ предшколског програма.
Анализа наративних белешки о дечјој игри. Игра и дечје стваралашво. Сложеност професије васпитача.

Литература:

1) Vudhed, M. (2012). *Различите перспективе о раном детињству: теорија, истраживање и политика*. Београд: ИПА и ЦИП.(одабране стране)

2) Кон, И. С. (1991). *Дете и култура*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. (одабрана поглавља)

3) Korać, I. (2015). The Learning Suitcase. In: Momppoint-Gaillard, P. & Ildiko, L. (ed.). *Developing Competence for Democracy, 60 Activites to Learn and Assess Transversal Attitudes, Skills and Knowledge, Pestalozzi Series* No. 4 Pestalozzi Programme. Strasburg: Council of Europe Publishing. (одабране стране)

4) Крњаја, Ж. (2012). Игра на раним узрастима, *Стандарди за развој и учење деце раних узраста у Србији,* Београд: ИПА, 113-132.

5) Кудинов, С., Кудинов, С., Михајлова, О., Гутваин, Н., Кораћ, И., Стошић, Л., Хо Во Куе Ти (2021). *Проблеми образовања, развоја и самореализације појединца: монографија*. /*Проблемы образования, развития и самореализации личности в эпоху цифровизации: монография* / Кудинов, С. С., Михайлова, О. [и др.]; под ред. С. И. Кудинова, О. Б. Михайловой, Москва: РУДН. (одабране стране)

6) Марјановић, А. (1987). Противуречности одрастања деце у савременом свету. *Предшколско дете* (1-4). 7) Мијаиловић, Г. (2013). *Представе о деци*. Сремска Митровица: ВШССВПИ Сирмијум, Сремска Митровица (одабране стране)

8) Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања Године узлета (2018). *Службени гласник РС Просветни гласник,* бр. 16/18.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе кооперативно учење; проблемска метода, дебате, дискусије, анализе садржаја (текст, видео снимци).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања и вежби	10	испит	50
колоквијум	20		
есеј, портфолио	10		
истраживачки рад	10		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Развојна психологија

Наставник: др Мирјана Николић, проф.

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Упознавање студента са концептом развоја кроз цео животни век, методама и техникама у развојној психологији за васпитаче; Оспособљавање студента за препознавање развојних карактеристика детета у раном узрасту и предшколском периоду у области физичког, моторног, когнитивног, емоционалног, социјалног и говорно-језичког развоја; Упознавање студената са психолошким аспектима дечије игре; Оспособљавање студената за креирање протокола посматрања, упитника, интервјуа и социометријске технике; Упознавање студената са теоријама психичког развоја; Оспособљавање студента за примену знања у васпитно-образовној пракси у односу на индивидуалне карактеристике развоја предшколског детета

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да познаје: развојне фазе целог животног доба, методе и технике развојне психологије које су у функцији компетенција васпитача, карактеристике физичког, моторног, когнитивног, емоционалног, социјалног и говорно-језичког развоја у периоду раног развоја детета и предшколском узрасту, карактеристике развоја дечије игре на различитим узрастима предшколског периода и повезаност дечије игре са развојем психичких функција, самостално креира инструменте систематског посматрања, упитник, интервју и примењује социометријски поступак, познаје теорије психичког развоја и примени стечена знања у васпитно-образовном раду у вртићу уважавајући индивидуалне разлике међу децом

Садржај предмета

Теоријска настава: 1. Историјат развојне психологије; Методе у развојној психологији *2.* Опште тенденције у развоју детета и периодизација развоја*;* Ментална хигијена гравидности; 3. Антенатални развој;Новорођенче*; 4.* Одојче – прва година живота; Појам афективног везивања*; 5.* Физички развој: Моторни развој; *6.* Когнитивни развој; Опажање, памћење и заборављање; *7.* Развој мишљења код деце; Дечија слика света; *8.* Емоционални развој; Основне карактеристике и врсте емоција на предшколском узрасту; *9.* Социјални развој код деце; Социјалне групе на предшколском узрасту; *10.* Развој и теорије говора; Говорно-језички поремећаји у предшколском добу; *11.* Дечија игра; Психолошки аспекти дечије игре; *12.* ПРАКСА; *13.* Теорије психичког развоја: психоаналитичке теорије Фројда и Ериксона; 14. Социокултурна тероија Виготског *15.* Развој моралности – Пијажеова и Колбергова теорија

Практична настава: 1. Организација истраживања у развојној психологији - експерименталне и неексперименталне методе; *2.* Технике систематског посматрања – пртокол посматрања временских узорака и узорака догађаја; *3.* Упитник и интервју као технике истраживања; *4.* Откривање образаца афективног везивања – интервју кроз игру улога; *5.* Креирање упитника за испитивање раног развоја код деце; *6.* Сензомоторна интелигенција и њен развој – видео презентација; *7.* Демонстрација Пијажеове батерије за испитивање конзервације у мишљењу; *8.* Примена протокола посматрања временских узорака и узорака догађаја – агресивност код деце предшколског узраста; *9.* Демонстрација израде социометријског поступка – припрема за задатак на пракси; *10.* Психологија језичких поремећаја – приказ и анализа студије случаја детета са говорно – језичким поремећајем; *11.* Анализа наративне белешке о дечијој игри; *12.* Израда и анализа социограма групе у којој студент обавља праксу; *13.* Психоаналчитичке тероије психичког развоја – презентација и анализа; 14. Теорија Виготског у основама програма предшколског васпитања и образовања – Године узлета 15. Хајнцова дилема – анализа

Литература

Николић, М. (2015). Развојна психологија за васпитаче, Ауторизована предавања са практикумом.

Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). *Развојна психологија. Друго допуњено и измењено издање*. Београд: Центар за примењену психологију. – одабрана поглавља.

Брковић, А. (2011). *Развојна психологија*, Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, Чачак. – одабрана поглавља.

Николић, М. (2008). Развој и теорије говора, *Радови Филозофског факултета*, Универзитета Источно Сарајево, 10, 2, 57-72.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 45	**Практична настава:** 15

Методе извођења наставе: Вербална (предавања, полуларна предавања, дискусије...), рад са књигом, илустративно-демонстрациона(огледи, презентације, видео записи, филм...)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	25
практична настава		усмени испт	35
колоквијум-и	10	.....	
семинар-и	25		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Енглески језик II

Наставник: др Маја Цвијетић, проф., Мирослав Миловановић, сарадник у настави

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета. Упознавање студената са функцијом реченице у склопу одређеног дискурса у циљу успешног овладавања техником превођења.Оспособљавање студената за самостално изражавање, са нагласком на комуникативној функцији језика.Проширивање знања о језичким системима и језичким вештинама.

Исход предмета Студент адекватно комуницира, у стању је да води јасан, течан и добро структуриран разговор уз висок степен правилне употребе граматичких категорија и лексичких елемената. Артикулише и организује сопствени дискурс. Презентује и јасно описује комплексне садржаје, повезујући блиске и сродне теме, влада широком скалом говорних структура и размењује мишљења о општим темама и темама стручног интересовања. Поседује активан лексички фонд за читање. Разуме специјализоване публикације из образовне сфере, уз повремено коришћење речника ради провере разумевања

Садржај предмета

Теоријска настава Inventions and Discoveries, Passives, Infinitives, Collocations, Computers and Internet, Time and Conditional Clauses, Travelling Abroad, Word Formation, Present Perfect Simple and Continuous, Phrasal Verbs, Dream and Reality, Modal Verbs, Reported Speech, Aspects of Language Learning, Teaching Techniques

Практична настава Simple Present Passive/Past Simple Passive, Infinitives and Gerunds, Verbs and Nouns that Go Together Discussion-pros and cons, Second Conditional, Giving Advice, Listening – "Going Nowhere", a radio programme, Word Endings, Nouns and Adjectives, Tense revision, For and Since, Literal Phrasal Verbs, Idiomatic Phrasal Verbs, Writing-My Dreams for the Future, Might, Could, Should, Statements and Questions, Second Language Learning;Input and Interaction. The Natural Approach; Total Physical Response

Литература Cvijetić M. (2021). *English for Preschool Teachers*. Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Сремска Митровица

Soars, John and Liz. (2018). *New Headway Pre-Intermediate*. Student Book. Oxford: Oxford University Press

Soars, John and Liz. (2018). *New Headway Pre-Intermediate*. Workbook. Oxford: Oxford University Press

Reilly Vanessa and Sheila M. Ward. (1997). *Very Young Learners*. Oxford:Oxford University Press

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе Вербална метода (дијалошка метода, дискусија, полемика, дебата), демонстративна метода, истраживачки и комбиновани рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и	20		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Физичко и здравствено васпитање II

Наставник: др Дејан Савичевић, проф., Милица Андрић, сарадник у настави

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

-Упознати студенте са програмским основама физичког васпитања и спортске рекреације усмереним на унапређење иодржање физичке и психолошке добробити студентске популације
-Оспособити студенте за планирање и програмирање облика и садржаја физичког васпитања и спортске рекреације у адолесцентној и популацији предшколске деце
-Развијати компетенције студената за стварање подстицајних услова и ситуација за оптимални био-психо-социјалниразвој предшколског детета

Исход предмета

-Анализа ефеката мерних инструмената усмерених на антропометријски и моторички статус студентске популације Структуира и дизајан ИОП програма физичких активности различитих узрасних категорија -Идентификује и разумевање развојне фаза и норми биомоторичких способности деце предшколског узраста -Разумевање, анализа, и интеграција академске литературе

Садржај предмета

Теоријска настава

Мониторинг физичког и здравственог васпитања у високом образовању. Положај и статус физичког и здравственог васпитања у Новим основама програма Године узлета.
Персонална добробит моторичких активности
Социјална и делатна добробит физичкиих активности различитих узрасних група.
Функционална тестирања - Респираторне и КВС функције.
Приказ батерије мерних инструмената за процену телесног и моторичког статуса

Практична настава

Програми физичких вежби усмерени на подизање моторичких способности студената и деце предшколског узраста.Полуструктуирани и неструктуирани материјали за вежбе за јачину (силу) и снагу мишића вратаи лица, руку и раменог појаса, вежби за јачину (силу) и снагу мишића трупа и мишића ногу. СПРЕТ у активностима у води и активностима на снегу.Индивидуални програми за развој јачине и снаге- кружни метод и метод станица Методе за развој издржљивости и брзине у зависности од узрасних карактеристика деце у фитнес центрима и јавним

вежбалиштима.(демонстрација мерних инструмената на нивоу тима)

Литература

Бала, Г. (2010). *Методологија кинезиометријских истраживања*, Нови Сад: Факултет спорта и физичког васпитања.
Вишњић, Д., Јовановић, А. и Милетић, К. (2004). *Теорија и методика физичког васпитања.* Београд: Факултет спорта ифизичког васпитања
Viling, K. (2016). Kvalitativna istraživanja u psihologiji. Beograd: Clio
Стојиљковић, С.(2001). *Фитнес.* Београд: Факултет спорта и физичког васпитања

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе Практично смисаоно учење, кооперативно учење наставник-студент, кооперативно учење у групама, дискусије, тимски рад

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**		
практична настава		испит	50
колоквијум-и	**30**		
тимски рад	**10**		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Вокално-инструментална настава 2

Наставник: Мр Бранимир Драгојевић

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Оспособљавање студената за самостално вокално – инструментално извођење композиција музичкелитературе за децу и по потреби сложенијих музичких примера.

Исход предмета

Савладана основна знања теорије музике и музичке писмености. Владање елементарном вокално – инструменталномтехником. Студентусу побољшане и развијене музичке навике и вокално –инструменталне способности.

Садржај предмета

Теоријска настава

/

Практична настава

Тактови 3/8 и 6/8. Шеснаестине у нотном тексту. Триола. Сложени тактови. Промена врсте такта у истој композицији. Интервали. Квинтни (квартни) круг. Подела лествица. Дурске и молске лествице. Трозвуци. Каденца. Хармонске везе главних ступњева. Хармонизација дечијих песама. Модулација, транспозиција. Ритмички и мелодијски диктат.

Литература

1. Деспић, Д. (1997): *Теорија Музике*, ЗУНС, Београд.
2. Драгојевић, Б. (2012): *Вокално-инстументална настава,* ВШССОВ, Сремска Митровица.
3. Тајчевић, М. (1982): *Основна теорија музике*, НОТА, Књажевац.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 0**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

Практична настава

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	70
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Стручна пракса II

Наставник: др Мирјана Николић, проф.

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 1

Услов: обављена пракса у I семестру

Циљ предмета Да студенти потпуније упознају организацију живота и рада у предшколској установи, провере и примене знања и вештине систематског и осмишљеног праћења могућности, потреба, интересовања и индивидуалних разлика деце у дечјем вртићу.

Исход предмета Студенти су стекли увид у организацију спољашњег и унутрашњег простора предшколске установе; упознати су са организацијом рада предшколске установе, временским распоредом активности, бројем група, бројем деце унутар групе; студенти се се оспособили да применом метода, техника и инструмената систематског посматрања бележе и анализирају потребе, интересовања деце, развојне карактеристике деце и разумеју потребу прилагођавања организације простора и активности предшколске установе различитим потребама деце, у складу са индивидуалним разликама које опажају; студенти показују иницијативу да се самостално укључују у неке од активности деце и васпитача у групи

Садржај предмета Стручно-педагошка пракса обавља се у форми хоспитовања и самосталног рада
студената у предшколским установама у оквиру свих организационих облика васпитно-образовног рада садецом предшколског узраста, под менторством руководиоца праксе и других наставника школе, као и васпитача у предшколској установи.

Практична настава

Прикупљање и бележење општих података о установи, вртићу, групи и васпитачу. Посматрање и опис услова рада- организација простора, времена и материјала. Процена функционалности и естетског изгледа дечје собе. Идентификовање модела програма који се примењује и приступа планирању које користи васпитач. Приказ циљева, задатака и активности из глобалног, месечног или тематског плана рада из дневника васпитача. Евидентирање недељног плана активности, праћење реализације и запажања о реализацији. Креирање и примена инструмената систематског посматрања у циљу бележења запажања о могућностима деце, њиховим потребама, интересовањима, карактеристикама когнитивног, емоционалног и социјалног функционисања у групи и индивидуалним разликама. Вођење белешки о посебно занимљивим понашањима деце, вербалним исказима и сл. Анализа и интерпретација прикупљених података. Укључивање у поједине активности деце и васпитача, према процени студента.
Остваривање посебних задатака из педагошке и психолошке групе наставних предмета. Кратак осврт на реализацију задатака праксе, на евентуалне проблеме, дилеме и предлоге за бољу организацију и реализацију праксе; самоевалуација учествовања и рада студената у току праксе.

Литература Дневник праксе

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:**	**Практична настава:**

Методе извођења наставе Кооперативно учење; дијалошка метода; метода усмерена на деловање, проблемска метода. Учешће у евалуацији ефеката реализованих активности.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања		Преглед и анализа садржаја Дневника праксе и разговор са студентом	Описна оцена- задовољио
активност у току праксе	20	посебни задаци	30
практична настава	30	дневник рада	20

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Педагошка психологија

Наставник: Др Мирјана Николић, проф., Лазаревић Милијана -Асистент

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета Стицање знања у вези са појмом, врстама и законитостима учења, учењем кроз делање и односе у складу са конструктивистичком парадигмом; Овладавање законитостима награђивања и кажњавања и применом у васпитно-образовној пракси; Оспособљавање студената за истраживање сопствене праксе и документовање; Стицање знања у вези са планирањем у пројектима и оспособљавање за реализацију пројеката у вртићу; Упознавање студената са појмом и теоријама интелигенције, индивидуалним разликама у интелигенцији деце предшколског узраста и облицима додатне подршке у вртићу; Упознавање студената са моделима васпитања и њиховом применом у васпитно-образовном раду; Разумевање улога и личности васпитача у складу са новом програмском концепцијом

Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: познаје и примењује психолошке механизме учења у развијању реалног програма; Познаје стилове учења код деце, подстиче учење усмерено на односе и делање; Самостално креира и примењује инструменте систематског посматрања, спроводи акциона истраживања Иницира и реализује пројекте у дечијем вртићу који су из перспективе детета важни, и имају за циљ остваривање добробити детета; Документује; Препознаје индивидуалне разлике у способностима деце, способан је да преузме улогу у стручном тиму за инклузивно образовање и тиму за додатну подршку, да разуме значај остваривања транзиције са школом; ; Познаје принципе награђивања и кажњавања, њихову примену у васпитно- образовној пракси; Познаје карактеристике модела васпитања и васпитне стилове; Разуме улоге и личносне карактеристике васпитача у сва четири подручја рада: непосредни рад са децом, развијање реалног програма, професионални развој, јавно деловање.

Садржај предмета

Теоријска настава: 1. Предмет и проблеми педагошке психологије за васпитаче ; Методе и инструменти у педагошкој психологији*; 2.* Учење, врсте учења и законитости; Класично условљавање, емоционално условљавање, инструментално учење, учење увиђањем, учење по моделу *3.* Учење на предшколском узрасту; Како предшколско дете учи?; *4 Ј*единствени приступ учењу; Унутрашња мотивација код деце; *5.* Стилови учења код деце; Аудитивни, визуелни и кинестетичко-тактилни стил*; ;* 6. Стварање услова за интегрисано учење-учење у пројектима; 7. Стратегије подршке учењу и развијање реалног програма; *8.* Разумевање социјалне интеракцији у теорији Пијажеа и Виготског; Појам зоне наредног развоја (ЗНР); *9.* Интелигенција, теорије и примена знања у васпитно-образовној пракси; Индивидуалне разлике у способностима и потенцијалима деце предшколског узраста – развој креативних потенцијала у складу са особеностима детета; 10. Остваривање транзиције између предшколске установе и школе у пољу инклузивног образовања. *11.* Награђивање; Кажњавање; *12.* ПРАКСА; *13.* ПРАКСА; 14.. Модели васпитања и васпитни ставови; 15. Личност васпитача у новој програмској концепцији.

*Практична настава 1. И*страживања васпитно-образовне праксе - васпитач као рефлексивни практичар*; 2.* Чек листа и скала процене – креирање и могућности примене; *3.* Примена законитости учења у васпитно-образовном раду у вртићу; моделовање; 4. Стилови учења код деце – стратегије подршке *5.*Средина за учење која подржава унутрашњу мотивацију *6.* Подстицај и провокација у пројектном учењу – анализа примера добре праксе *7.* Значај документовања и примери 8.Заједнички рад на развијању пројекта; 9. Прича о пројекту *10.* Гарднерова теорија мултипле интелигенције у контексту индивидуалних разлика и потреба за подршком; . Примена законистости награђивања и кажњавања – анализа примера из праксе *12.* ПРАКСА; *13.* ПРАКСА; 14. Анализа васпитних ставова; 15. Личност васпитача – истраживање кроз интегрисани приступ настави предмета из области психологије, педагогије...

Литература

Николић, М. (2022). Педагошка психологија за васпитаче, Ауторизована предавања са практикумом. Крњаја,
Ж. (2009). *Контекст у учењу и подучавању*, Задужбина Андрејевић, Београд. – одабрана поглавља.
Крњаја, Ж, Павловић Бренеселовић, Д. (2022). *Приручник за документовање. Педагошка документација и документовање у основамапрограма ПВО „Године узлета“*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја. – одабрана поглавља.
Мијаиловић, Г., Дедај, М., Кораћ, И., Николић, М., Панић, Т., Савичевић, Д., Прлић, И., Дамњановић, Ј. (2018). *Развијање и евалуација модела пројектног учења у иницијалном образовању васпитача*. Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум.
Николић, М., Кораћ, И., Лазаревић, М. (2020). Остваривање транзиције у контексту инклузивног образовања – перспектива васпитача и стручних сарадника. *Иновације у настави, 33*(2), 42-56.
Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“ (2018). Службени гласник РС – Просветни гласник, бр. 16/2018. Доступан на: https://zuov.gov.rs/download/osnove-programa-predskolskog-vaspitanja-i-obrazovanja-godine-uzleta/).

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 30	**Практична настава:** 15

Методе извођења наставе: Вербална (предавања, полуларна предавања, дискусије...), рад са књигом, илустративно-демонстрациона(огледи, презентације, видео записи, филм...), пројектно учење.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	25
практична настава		усмени испт	35
колоквијум-и	10	.....	
семинар-и	25		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика васпитнообразовног рада 1

Наставник: др Исидора Кораћ, проф. Димитријевић Ивана - Асистент

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Упознати студенте са различитим теоријско-вредносним полазиштима у разумевању система и праксе предшколског васпитања и образовања. Упознати студенте са стратегијама за пружање подршке добробити детета у реалном програму и подстицати на критичко промишљање односа добробити и реалног програма вртића. Упознати студенте са критеријумима квалитетног физичког окружења. Развијање компетенција за примену стратегија подршке развијању вршњачке заједнице. Упознати студенте са значајем и могућностима грађења партнерства са породицом и заједницом и развијати компетенције за грађење партнерских односа. Развијање компетенција студената за пружање подршке детету и породици у процесима транзиције из различитих окружења. Упознати студенте са подручјима рада васпитача.

Исход предмета: Студенти познају и вреднују различита теоријско-вредносна полазишта у разумевању система и праксе предшколског васпитања и образовања; познају концепт добробити и критички промишљају о односу добробити и реалног програма вртића; познају стратегије за пружање подршке добробити детета у реалном програму (у игри, животно-практичним ситуацијама и планираним ситуацијама учења); познају критеријуме квалитетног физичког окружења; умеју да примене стратегије подршке развијању вршњачке заједнице; упознати су са начинима грађења партнерства вртића са породицом и заједницом; познају и могу да примене стратегије које подржавају дете и породицу у процесима транзиције из различитих окружења; познају сложеност професионалне улоге васпитача (кроз четири подручја рада).

Садржај предмета *Теоријска настава:* Појам, предмет и задаци Методике васпитнообразовног рада, однос са Педагогијом. Теоријске поставке о детету и детињству у савременој концепцији предшколског васпитања и образовања. Како деца предшколског узраста уче. Учење као интеракција. Шта је за дете добробит у реалном програму. Однос добробити детета и компетенција за целоживотно учење. Подршка добробити детета у реалном програму кроз односе и делање. Квалитет односа из перспективе одраслог и детета. Игра у програму. Интеракција васпитача и деце у игри. Предшколска установа као контекст реалног програма: култура и структура установе. Физичко окружење вртића као део контекста реалног програма. Критеријуми квалитетног физичког окружења. Вршњаци као део контекста реалног програма. Развој самосталности и самопоштовања код деце предшколског узраста. Агресивност и превенција агресивног понашања деце предшколског узраста. Породица и заједница као део контекста реалног програма. Процеси транзиције деце из различитих окружења. Професионална улога васпитача: четири подручја рада (непосредан рад са децом; развијање програма; професионални развој и професионално јавно деловање). ***Практична настава:*** Имплицитне претпоставке о детету: Како видимо дете? Представе студената о томе како деца уче. Предшколска установа: функције и модели. Стратегије грађења односа васпитача са децом/вежбе на примерима из праксе. Стратегије подршке васпитача игри/анализа видео снимака. Животно-практичне ситуације. Планиране ситуације учења/разумевање концепта и значаја. Простор као трећи васпитач/анализа квалитета физичког окружења вртића на примерима из праксе. Подршка васпитача процесима транзиције деце из различитих окружења: креирање плана транзиције. Подстицање самосталности и самопоштовања код деце/примери из праксе. Креирање граница у дечјем понашању. Критичко преиспитивање културе и структуре дечјег вртића кроз хоризонталну размену и заједничка истраживања васпитача.

Литература

1) Група аутора (2019). *Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце, Приручник за васпитаче*. Београд:Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС.

2) Гутвајн, Н. и Кораћ, И. (2018). Имплицитна уверења васпитача као предиктори квалитета успостављених односа. /Имплицитные убеждения воспитателей как предикторы качества установленных отношений./под ред. Кудинова, С., Михайловой, О., Кудинова, С. *Психологическая наука и практика.(*200-206). Москва: Российский Университет Дружбы Народов.

3) Лакичевић, О., Кораћ, И., Михајловић, М. и Златаровић, В. (2022). *Заједничким учењем до квалитета, Водич за стручно усавршавање у предшколској установи кроз хоризонтално учење.* Београд: Министарство просвете науке и технолошког развоја РС. (одабране стране)

4) Николић, М., Кораћ, И. и Лазаревић, М. (2020). Остваривање транзиције у контексту инклузивног образовања: перспектива васпитача истручних сарадника. *Иновације у настави,* 2 (33), 42-55.

4) Павловић Бренеселовић, Д. (2012). Односи на раним узрастима, *Стандарди за развој деце раних узраста,* Београд: Институт за психологију, Филозофски факултет у Београду, 133-149.

5) Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања Године узлета. (2018). *Службени гласник РС Просветни гласник,* бр. 16/18.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе: кооперативно учење; проблемска метода, дебате, дискусије, анализе садржаја (текст, видео снимци).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	испит	50
практични задаци	10		
колоквијум	15		
истраживачки пројекат	15		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Аудио-визуелна средства

Наставник: др Драган Растовац, проф., Сарадник: Немања Љубинковић

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов:Уписан семестар

Циљ предмета

Циљ предмета је стицање знања и вештина при раду са класичним и савременим аудио – визуелним средствима. Овладавање појмом, методама и техникама нових наставних технологија уз активну примену информатичких технологија у васпитању и образовању.

Исход предмета

Након окончаног курса, студенти ће бити оспособљени да врше практичну примену аудио – визуелних средстава. Такође стећи ће неопходна практична знања из области медија и информатичких технологија које ће му омогућити коришћење у васпитању и образовању деце предшколског узраста.

Садржај предмета

Теоријска настава

Образовна технологија. Средства комуникације. Визуелна дидактичка средства (модели, макете, симулатори, играчке). Графичка средства (дидактичке слике, фотографија, блок шеме, хронолошке шеме, линеарни графикони). Филм (тон филм, филмски жанрови, филм васпитно образовне намене). Образовни рачунарски софтвер. Симулација. Рачунарски програми као помоћ у развоју васпитно образовног рада. Рачунарске игре за најмлађе. Предности и мане рачунарских игара. Методе сазнања утемељене на употреби дидактичких средстава (посматрање, демострација, оглед, експеримент, игра). Дидактички медији (природни материјали, конструкциони материјали). Помоћна техничка средства у васпитно образовно раду (пројекциони апарати). Помоћ деци у коришћењу рачунара.

Практична настава

Модели (приказ расположивих модела). Филм васпитно образовне намене (научно истраживачки филм, научно популарни филм, репродукција филмова). Пројекциони апарати (епископ, графоскоп, BIM апарат и др.). Рад у рачунарској лабораторији: Видео-мултимедијална презентација коришћењем програма Power Point. Образовни рачунарски софтвер (демонстрација и дискусија). Симулације (кружење воде у природи и др.). Експеримент. Рачунар као универзално наставно средство. Рачунарске игре (игре за најмлађе, позитивни и негативни утицаји рачунарских игри, дрилови и образовне игре – демонстрација и дискусија).

Литература

Љ. Цветковић, АВ средства, Висока школа струковних студија за образовање васпитача, уџбеник, СремскаМитровица, 2010.

Љ. Цветковић, Примена рачунара, уџбеник, Висока школа струковних студија за образовање васпитача, СремскаМитровица, 2011.

Р. Пећанац, Образовна технологија, Педагошки факултет Сомбор, 2015.

H. Lal, S. Bhushan, M. Kumar, Audio-Visual Aids to Educational Technology Hardcover, Wisdom Press, 2018.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:15**	**Практична настава:15**

Методе извођења наставе

Теоријска настава и практичне вежбе у рачунарској учионици и дискусија.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**70**
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и	**20**		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт,презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика физичког и здравственог васпитања I

Наставник: др Дејан Савичевић, проф., Милица Андрић, сардник у настави

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета. Упознати студенте са теоријским знањима о карактеристикама телесног развоја и моторичким способностима деце предшколског узраста, као и са специфичностима поступака који се примењују у предшколској установи; развијање позитивних и критичних односа према наукама у области физичке културе и усвајање темељних знања о законитостима управљаног процеса вежбања и последицама тих процеса на организам предшколског детета. Развијање компетенција студената за стварање услова који интегришу све моторичке активности детета и и отвореност према иновацијским настојањима у васпитно-образовном раду.

Исход предмета. Студенти су способни да остварују циљеве у области телесног и моторичког развоја код деце, користе методичку терминологију, утврђују план и програм рада, моторички комуницирају са децом и стварају позитивну атмосферу за даље моторичко стваралаштво деце у циљу добробити и холистичког развоја предшколске деце

Садржај предмета.

Теоријска настава:

1. Појам и дефиниција методике физичког васпитања; 2. Основни појмови у физичком васпитању; 3. Предмет, циљ и задаци методике физичког васпитања; 4. Анатомско - физиолошке особине деце предшколског периода; 5. Утицај физичког вежбања на дечји организам и телесни раст; 6. Утицај физичког вежбања на морфолошке карактеристике; 7. Принципи и активности физичког васпитања; 8. Средства физичког и здравственог васпитања; 9. Методе рада и облици рада у физичком васпитању; 10. Активности физичког васпитања на предшколским објектима физичке културе; 11. Јутарње вежбање, излети и шетње; 12. Летовање, зимовање, приредбе и јавни наступи; 13. Здравствена контрола, чување и унапређивање здравља; 14. Наставна средства и спортски реквизити; 15. Објекти физичке културе у реализацији активности.

Практична настава:

1-3. Комплекси вежби обликовања без реквизита; 4-6. Вежбе обликовања са реквизитима (вежбе са звечком, вежбе с коцкицом, вежбес обручем вежбе с лоптом, вежбе с вијачом); 7-10. Комплекси вежби обликовања у заједничким активностима деце и васпитача

(„Путовање морем“, „На броду“, „Рода и жаба“ Вежбе на гимнастичком зиду и полуструктуираним материјалом.); 11-15. Вежбе обликовања за развој есенцијалних моторичких способности (Вежбе с флашицама воде Вежбе са балоном, Вежбе са конопцем за прескакање и неструктуираним материјалом).

Литература

Ивановић, М., и Ивановић, У. (2014). *Игре за предшколце*. Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум.

Ивановић, М., и Ивановић, У. (2013). *Спортске активности у најстаријем предшколском узрасту – Атлетика, гимнастика и пливање*. Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум.

Ивановић, М., и Ивановић, У. (2012). *Физичко васпитање детета од 2. до 8. године*. Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за образовање васпитача.

Павловић Д, и Крњаја Ж (2018). *Нове основе програма предшколског васпитања и образовање Године узлета.* Београд: Министарствопросвете науке и технолошког развоја.

Павловић Д., Крњаја Ж. и Бацковић, С. (2022). *Водич за уређење простора у дечјем вртићу*. Београд: Министарство просвете, науке итехнолошког развоја.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 45**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе предавања, вежбе, дискусија, анализа моторичких понашања детета, решавање проблемских моторичких ситуација, анализа моторичких садржаја (видео снимци), израда мањих пројеката у виду акционих истраживања, примене значајнијих пројекционих техника, симулација у објективним условима могућих методичких решења и др.

Оцена знања (максимални број поена 100)

	поена		
Предиспитне обавезе		**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**20**
практична настава	**10**	усмени испт	**30**
колоквијум I и колоквијум II	**25**		
Семинарски рад	**5**		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Стручна пракса III

Наставник: др Слађана Миленковић, проф.

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета. Упознати студенте са различитим начинима планирања васпитно-образовног рада у предшколској установи. Развијање компетенција студената потребних за грађење подстицајне средине за учење, за планирање, реализацију, праћење и вредновање васпитно-образовног рада, као и вођење педагошке документације.

Исход предмета. Студенти су стекли увид у активности деце и васпитача унутар предшколске установе; упознати су са различитим моделима програма и начинима планирања васпитно-образовног рада, као иразличитим начинима вођења педагошке документације; упознати су са различитим начинима праћења развоја деце предшколског узраста и евалуације у васпитно-образовном раду; реализовали су различитеактивности у предшколској установи у складу са својим компетенцијама; реализовали су посебне задатке из педагошке и психолошке групе наставних предмета.

Садржај предмета.

Стручно-педагошка пракса обавља се у форми хоспитовања и самосталног рада студената у предшколским установама у оквиру свих организационих облика васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста.***Практичана настава:*** Упознавање опште организације рада предшколске установе (организација простора,временски распоред активности, број група, број деце унутар групе и сл.); Скицирање и процена функционалности и естетског изгледа собе за боравак и васпитно-образовни рад (величина, распоред постојеће опреме, опремљеност играчкама и материјалима, кутићи за игру или центри интересовања и сл.),Процена функционалности собе за различите активности деце (различите игре, истраживачке активности, активности изражавања и стварања и др.) као и спољашњег простора предшколске установе; Посматрање активности и појединих облика понашања деце и према индивидуалним могућностима укључивање у неке одпостојећих активности деце и васпитача; Приказ реализованих активности деце и васпитача, као и лично учешће у активностима; Приказ организације времена, распореда дневних активности, модела програма по којем васпитач ради; Приказ циљева и задатака из глобалног, месечног или тематског плана рада; Датавањекратаког осврта на стечено искуство о организацији живота и рада у предшколској установи у вези са активностима деце и васпитача, евентуалним проблемима, дилемама и предлозима за бољу организацију иреализацију праксе; Посебни задаци из педагошке и психолошке групе наставних предмета.

Литература: Дневник праксе

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 45**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе: Кооперативно учење; дијалошка метода; метода усмерена на деловање, проблемска метода. Учешће у евалуацији ефеката реализованих активности

	поена		
Предиспитне обавезе		**Завршни испит**	поена
активност у току праксе	20	посебни задаци	30
практична настава	30	дневник рада	20

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика васпитно-образовног рада II

Наставник: др Исидора Кораћ, проф., МА Милијана Лазаревић, асистент

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 4

Услов: положен испит из Методике васпитно-образовног рада I

Циљ предмета: Развијати компетенције студената за креирање инспиративног и подржавајућег окружења у развијању реалног програма вртића. Упознати студенте са принципима и стратегијама васпитача у развијању реалног програма: планирање, заједничко развијање програма, праћење и вредновање кроз документовање. Развијати компетенције студената за препознавање значаја улоге васпитача као рефлексивног практичара, развоја предшколске установе као професионалне заједнице учења и улоге хоризонталног учења у том процесу.

Исход предмета: Студенти су способни да креирају инспиративно и подржавајуће окружење (физичко и социјално) у развијању реалног програма вртића; упознати су са стратегијама за пружање подршке добробити детета у реалном програму: у игри, животно-практичним ситуацијама и планираним ситуацијама учења; упознати су са принципима и стратегијама васпитача у развијању реалног програма: планирање, заједничко развијање програма (охрабривање иницијативе деце, консултовање, моделовање, подупирање и проширивање), праћење и вредновање кроз документовање; интегрисаним приступом кроз тематско и пројектно планирање; препознају значај улоге васпитача као рефлексивног практичара, развоја предшколске установе као професионалне заједнице учења и улоге хоризонталног учења у том процесу.

Садржај предмета *Теоријска настава:* Физичко окружење вртића као део контекста реалног програма. Просторне целине у вртићу. Рестлови–инспиративне идеје за игру и истраживање деце. Инспиративни простори на отвореном у дечјем вртићу. Функције излагања у простору. Односи као контекстуални системи. Програм: документ и реални програм. Подршка учењу и развоју усмерена на добробит детета, кроз односе и делање. Планирање и програмирање: линеарни и развојни приступ. Планиране ситуације учења: подршка васпитача. Принципи развијања реалног програма. Интегрисан приступ учењу. Развијање интегрисаног приступа кроз тематско и пројектно планирање. Заједничко развијање програма: охрабривање иницијативе деце, консултовање, моделовање, подупирање и проширивање. Праћење и вредновање кроз документовање. Функције документовања. Приче о теми пројекту. Подручја рада васпитача: подручје професионалног развоја. Тимски рад у васпитној пракси. Предшколска установа као заједница учења. ***Практична настава:*** Социјално и физичко окружење: анализа квалитета окружења вртића на примерима из праксе. Креирање просторних целина у вртићу. Шта деца уче кроз односе? Како васпитач гради односе са децом. Асиметричност у односима одраслих и деце/дебата. Принципи грађења партнерских односа. Креирање граница у дечјем понашању/дебата. Шта чини реални програм? Различити модели програма/сличности и разлике. Планиране ситуације учења/перспектива деце и васпитача. Развојни и линеарни приступ планирању/сличности и разлике. Интегрисан приступ кроз тематско и пројектно планирање. Документовање развијања реалног програма: почетни и процесни панои, инсталације.
Како принципи развијања реалног програма „живе“ у пракси вртића/анализа прича о теми пројекту/осврт на искуства са праксе, рад у групама. Васпитач рефлексивни практичар; Хоризонталним учењем до квалитета праксе. Тимски рад/вежба.

Литература:

1) Гутвајн, Н. и Кораћ, И. (2018). Имплицитна уверења васпитача као предиктори квалитета успостављених односа./Имплицитные убеждения воспитателей как предикторы качества установленных отношений/под ред. Кудинова, И., Михайловой, О., Кудинова, С. *Психологическая наука и практика* (200-206). Москва: Российский Университет Дружбы Народов.

2) Лакичевић, О., Кораћ, И., Михајловић, М. и Златаровић, В. (2022). *Заједничким учењем до квалитета, Водич за стручно усавршавање у предшколској установи кроз хоризонтално учење.* Београд: Министарство просвете науке и технолошког развоја РС (одабране стране)

3) Кораћ, И., Ђерманов, Ј. и Шћепановић, Д. (2021). Мотивација васпитача и наставника за хоризонтално учење: изазови и перспективе развоја професионалних заједница учења/Primary school and preschool teacher motivation for horizontal learning: the challenges and perspective of the professional learning community's development. In: Gutvajn, N. Stanišić, J. & Radović, V. (ed.). *Problems and Perspectives of Contemporary Education* (141 -158). Belgrade: Institute for Educational Research.

4) Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2017). *Калеидоскоп. Пројектни приступ учењу.* Београд: ИПА.

5) Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2022). *Приручник за документовање.* Београд: МПНТР.

6) Павловић Бренеселовић, Д. (2012). Односи на раним узрастима, *Стандарди за развој деце раних узраста,* Београд: Институт за психологију, Филозофски факултет у Београду, 133-149.

7) Павловић Бренеселовић, Д. и Павловски (2000). *Тимски рад у васпитној пракси*, Београд: ИПА, 15-32.

8) Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања Године узлета (2018). *Службени гласник РС Просветни гласник,* бр. 16/18.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 30	**Практична настава:** 15

Методе извођења наставе: кооперативно учење; проблемска метода, дебате, дискусије, анализе садржаја (текст, видео снимци).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања и вежби, практични задаци	20	писмени испит	40
истраживачки пројекат	10	усмени испит	30

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика упознавања околине 1

Наставник: др Данијела Радловић Чубрило, проф. , МА Јасмина Дамњановић, асистент

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 4

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Упознати студенте са основним појмовима и областима проучавања методике упознавања околине (природна и друштвена средина). Оспособити студенте за методичку трансформацију садржаја из области природне и друштвене средине. Упознати студенте са планирањем и евалуацијом у васпитно-образовном раду.

Исход предмета : Студенти су упознати са савременим теоријским поставкама методике упознавања околине и областима проучавања методике упознавања околине. Студентти су стекли вештине у методичким трансформацијама садржаја природне и друштвене средине у васпитно-образовном раду. Упознати су са начинима планирања и евалуације васпитно-образовног рада и оспособљени су за примену стечених знања у раду са децом предшколског узраста.

Садржај предмета

Теоријска настава

Методика упознавања околине као научна дисциплина; Психолошко-педагошка основа упознавања околине; Принципи, методе, облици и средства васпитно-образовног рада у методици упознавања околине; Игра у упознавању деце са околином; Активности у упознавању деце са околином; Планирање и евалуација у методици упознавања околине; Области проучавања методике упознавања околине;Нежива природа – земљиште, вода и ваздух; Нежива природа – природне појаве, простор и време;
Жива природа – биљни и животињски свет; Човек као биолошко биће; Еколошко васпитање и образовање;
Дете као социјално биће; Друштвена средина; Производи људског рада.

Практична настава

Формирање појмова о околини; Како дете упознаје околине?- Посматрање као техника истраживања у упознавању деце са околином; Методе рада у упознвању деце са околином (метода демонстрације, метода цртања...); Дидактичка средства у вртићу; Учење кроз игру; Планиране ситуације учење – еколошко васпитање и образовање; Методичка трансформација садржаја – природне појаве; Методичка трансформација садржаја – природни процеси; Методичка трансформација садржаја – биљни и животињски свет; Методичка трансформација садржаја – човек као биолошко биће; Методичка
трансформација садржаја – друштвена средина – друштвене појаве, производи људске делатности...

Литература:

1. Михајловић, Н. и Михајловић, Љ. (2013). Методика упознавања околине. Пирот: Графички студиоЦИЦЕРО.
2. Цвјетићанин, С. (2013). Методика упознавања околине 1. Сомбор: Педагошки факултет у Сомбору.
3. Грујичић, М. (2011). Методика упознавања околине. Сремска Митровица: Висока школа струковнихстудија за образовање васпитача
4. Иванковић, Б. (2006). Методика упознавања околине са елементима основа природних наука. СремскаМитровица.
5. Радловић Чубрило, Д. (2019). Методичке активности из упознавања околине. Приручник за студенте основних студија високих струковних школа за образовање васпитача. Кикинда: ВШССОВ у Кикинди.
6. Основе програма предшколског васпитања и образовања – Године узлета (http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2018/09/OSNOVEPROGRAMA- pdf)

Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 45	Вежбе: 15

Методе извођења наставе: Експериментална метода, проблемска метода, дијалошка метода, методе засноване напрактичним активностима, анализа садржаја.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	**Завршни испит**	Поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**20**
практична настава		усмени испит	**30**
Колоквијуми		практични испит	**20**
Семинарски радови	**20**		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика ликовног васпитања I

Наставник: др Марија Александровић Стајић, проф.

Статус предмета: основни

Број ЕСПБ: 4

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Стицање знања из теорије и праксе методике ликовног васпитања. Подстицање естетског вредновања и процењивања ликовног стваралаштва деце предшколског узраста. Овладавање различитим ликовним техникама и материјалима за рад са децом предшколског узраста. Развијање компетенција студената за препознавање и развијање ликовних стваралачких потенцијала деце предшколског узраста. Покретање заједничких истраживања студената о питањима релевантним за њихову праксу и у функцији развијања програма у складу са концепцијом Основа.

Исход предмета

Студенти поседују теоретска и практична сазнања из цртања, сликања, вајања, графике и способности и вештине деце предшколског узраста за њихову примену у вртићу. Користе вештине и знања у оквиру области ликовне уметности.
Креирају и организују подстицајно социјално и физичко окружење које допушта деци да буду активна и ангажована у ликовним стваралачким активностима.

Садржај предмета

Теоријска настава:
1.)Дефиниција методике, њен предмет и задаци; 2.) Историја теорије и праксе ликовног образовања; 3. Основи методике ликовног васпитања; 4.) Методи научноистраживачког рада у методици ликовног васпитања; 5. Утицај околине, породице, вртића; 6. Педагошки експеримент; 7. Друштвене и психолошке основе ликовног васпитања; 9. Развој ликовног изражавања код деце (фаза шкрабања, фаза схеме, физиопластични цртеж); 10.) Дидактички и методски принципи; 11.) Методе ликовног васпитања; 12.) Ликовни типови деце; 13. Ликовне технике и материјали;14.) Специфичности коришћења ликовних материјала
Вежбе:
1. Вежбе естетског вредновања ликовног стваралаштва предшколске деце; 2.) Линије (рад од жице), 3.) Мозаик;
4.) Ликовни рад изведен темпером; 5.) Плакат; 5.) Стрип; 6.) Илустрација; 7.) Фигура или лутка; 8.) Задатак од природних плодова; 9.) Ликовне игре; 10.) Батик 11.) Графика; 12.) Прављење провокације; 13.) Музички инструмент; 14.) Картонска конструкција

Литература

1. Карлаварис, Б. (1991): Методика ликовног одгоја 1, Hofbauer -Ријека
2. Филиповић, С., Каменов., Е. (2009): Мудрост чула – Дечје ликовно стваралаштво, Нови Сад: Драгон.
3. Филиповић, С. (2017): Методичка пракса ликовних педагога, Креатива, Београд
4. Филиповић, С. (2010): Методика ликовног васпитања и образовања, Klett, Београд
5. Филиповић, С., Шкорц, Б., Радојчић, С. (2018): IMPLICITNI RED, е-монографска публикација, Универзитете уметности у Београду

Број часова активне наставе 1+2	**Теоријска настава: 45**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

Аутономних поступака

Наизменичних утицаја

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	25	Усмени испит	50
практична настава	25		
колоквијум-и			
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт,презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Радионица за игру

Наставник: мр Соња Алмажан, предавач

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са: савременим схватањима о вредностима дечје игре; улогом васпитача у подржавању и проширивању дечје игре; специфичностима улоге физичког простора на дечју игру, функцијом играчке да допринози развоју и обликовању дечјег искуства и усмерава његово понашање; облицима сценских лутака, са начинима њихове израде и мултимедијалним карактером сценског луткарства; драмским методом
и применом драмског метода раду са децом предшколског узраста.

Исход предмета

Као исход предмета очекује се да студент стекне: разумевање специфичности дечје игре као основе развијања и испољавања свих димензија добробити детета и улоге васпитача у ситуацијама отворене, проширене и вођене игре; компетенције за креативно проширивање и вођење дечје игре без нарушавања игровног обрасца; способност да ствара окружење (простор и ситуације) које провоцирају и инспиришу децу на игру и истраживање; потребене вештине у креирању и анимирању лутке и схватање о могућностима луткарске форме у проширивању дечје игре; разумевање
потенцијала примене драмског метода у вођењу дечје игре.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дечја игра и дете у игри (грађење идентитета и односа, истраживање и (ре)конструкција значења и искуства, стварање симбола). Типови игре према начину подршке васпитача у игри. Симболичке игре као зачетак дечјег драмског стваралаштва и игра лутком као симболичка игра. Педагошки контекст употребе лутке у раду са предшколском децом. Историјат луткарства, типови сценских лутака и њихове карактеристике. Мултимедијални и интердисциплинарни карактер сценске уметности. Драмски метод.

Практична настава

Подршка васпитача у отвореној игри. Подршка васпитача у проширеној игри. Повезивање игре и планиране ситуације учења. Креирање, израда и анимирање сценских лутака (лутка напрстак, гињол лутка, лутка зевалица). Режирање видео перформанса, креативна употреба материјала у изради лутке и сценографије и едитовање видео
записа. Подршка васпитача у вођеној игри (игре са правилима, драмски метод).

Литература

Hicela, I. (2010). *Dijete, odgojitelj i lutka.* Zagreb: Golden marketing- Tehnička knjiga.

Каменов, Е. (2006). *Дечја игра*. Београд: Завод за уџбенике.

Krnjaja, Ž. (2010). Igra, stvaralaštvo, otvoreni vaspitni sistem: šta ih povezuje. *Nastava i vaspitanje*, 13 (2): 264–277.

Krnjaja, Ž. (2012). Igra na ranim uzrastima u A. Baucal (ur.) Standardi za razvoj i učenje dece ranih uzrasta u Srbiji. Beograd: Institut za psihologiju / UNICEF, str. 110–132.

Krnjaja, Ž. (2012a). Igra kao susret: koautorski prostor u zajedničkoj igri dece i odraslih, *Etnoantropološki problemi,* 7 (1): 251–267.

Lindqvist, G. (1995). *The Aesthetics of Play: A Didactic Study of Play and Culture in Preschools* (PhD thesis). Stockholm: Uppsala University.

Mages, W. K. (2008). Does Creative Drama Promote Language Development in Early Childhood? A Review of the Methods and Measures Employed in the Empirical Literature. *Review of educational research*, Vol. 78, No. 1, 124-152.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 0	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе

Вербална (предавања, популарна предавања, дискусије...), рад са књигом, илустративно-демонстрациона (огледи, презентације, видео записи, филм...)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	истраживачки и практични задаци	60
практична настава	30		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Педагошко психолошке ситуације у вртићу

Наставник: др Тања Панић, проф.

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

- Оспособљавање студента за креирање и реализацију облика додатне подршке у раду са децом у складу сањиховим потребама
- Оспособљавање студената за реализацију примерених облика сарадње са родитељима
- Упознавање студената са принципима вербалне и невербалне комуникације, оспособљавање за примену ја-порука и асертивно реаговање
- Оспособљавање за конструктивно решавање проблем ситуација у вртићу

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- Да прилагоди васпитну средину деци у складу са њиховим потребама, индивидуалним разликама иинтересовањима
- Учествује у изради педагошког профила и мере индивидуализације
- Мотивише и укључи родитеље у различите облике сарадње у вртићу и релаизује сарадњу
- Примењује вештине комуникације засноване на моделу „ја“ порука и асертивно реагује у свим ситуацијама
- Конструктивно решава проблем ситуације у вртићу

Садржај предмета *Теоријска*

настава Практична настава

У ВРТИЋУ – идентификовање облика сарадње васпитача и родитеља у васпитној групи; анегдотско бележењеконфликтне ситуације у вртићу и давање предлога за њено конструктивно решавање; примери педагошког профила и мера индивидуализације у васпитној групи; приказ и анализа студије случаја детета са сметњама у развоју; даровито дете у вртићу; израда педагошког профила и израда мера индивидуализације; креирање стимулативне средине за развој деце кроз пројектно учење

Литература

- Николић, М., Панић, Т. (2015). Педагошко-психолошке ситуације у вртићу, Ауторизована предавања сапрактикумом.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 0**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

Вербална (предавања, дискусије...), рад са књигом, групни рад, илустративно-демонстрациона (презентације)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	*60*
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и			
семинар-и	**35**		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Стручна пракса IV

Наставник: мр Соња Алмажан, предавач

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 2

Услов: обављена пракса у III семестру

Циљ предмета Да студенти прошире знања о организацији, планирању и програмирању васпитно- образовног рада са предшколском децом, сарадњи са породицом и локалном заједницом. Да се студенти кроз праћење и извођење практичних активности са децом под менторством васпитача, оспособљавају и развијају вештине интегрисања активности.

Исход предмета Студенти познају основне елементе програмирања, планирања и методичке приступе у раду са децом. Познају критеријуме и могу да процене функционалност физичке средине за игру и учење деце. Студенти могу да објасне сврху и наведу могућности остваривања сарадње предшколске установе (васпитача) са породицом и локалном зједницом. Реализовали су различите активности са децом у предшколској установи у складу са својим компетенцијама и критички вреднују лично ангажовање. Реализовали су посебне задатке из педагошке и психолошке групе наставних предмета.

Садржај предмета Стручно-педагошка пракса обавља се у форми хоспитовања и самосталног рада студената у предшколским установама у оквиру свих организационих облика васпитно-образовног рада садецом предшколског узраста, под менторством руководиоца праксе и других наставника школе, као и васпитача у предшколској установи.

Практична настава

Прикупљање и бележење општих података о установи, вртићу, групи и васпитачу. Посматрање и опис услова рада-организација простора, времена и материјала. Процена функционалности и естетског изгледа дечје собе. Идентификовање модела програма који се примењује и приступа планирању које користи васпитач. Приказ циљева и задатака из глобалног, месечног или тематског плана рада. Евидентирање недељног плана активности, праћење реализације и запажања о реализацији. Посматрање и идентификовање методичких приступа у раду са децом. Праћење остваривања сарадње са породицом и локалном заједницом. Праћење комуникације васпитач- дете и комуникације васпитач-родитељ. Непосредно укључивање у активности деце и васпитача, у складу са стеченим компетенцијама. Остваривање посебних задатака из педагошке и психолошке групе наставних предмета. Критичка оцена личног доприноса успешном реализовању планираних задатака васпитно-образовног рада и активности деце, вредновање својих компетенција. Критички осврт на реализацију праксе (евентуални проблеми,дилеме) и предлози за бољу организацију и реализацију праксе.

Литература Дневник праксе

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:**	**Практична настава:**

Методе извођења наставе Кооперативно учење; дијалошка метода; метода усмерена на деловање, проблемска метода. Учешће у евалуацији ефеката реализованих активности.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања		Преглед и анализа садржаја Дневника праксе и разговор са студентом	Описна оцена-задовољио
активност у току праксе	20	посебни задаци	30
практична настава	30	дневник рада	20

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика развоја говора 1

Наставник/наставници: Др Слађана Миленковић, проф., Јасмина Сандић, сарадник у настави

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 2

Услов: Уписан семестар

Циљ предмета Да студенти овладају знањима и специфичним поступцима у раду са децом предшколског узраста уобласти развоја говора. Развијање компетенција студената потребних за стварање услова који интегришу све комуникативне активности деце, систематско праћење и вредновање дечјег говорног развоја,

Исход предмета Стварање теоријске основе за оспособљавање студената да планирају и остварују циљеве у областиразвоја говора. Студенти су способни да вербално комуницирају са децом и одраслима на српском језику, стварају позитивну атмосферу за даљи развој језика и говора, да негују говорно стваралаштво и прате напредовање деце.

Садржај предмета

Теоријска настава Упознати студенте са садржајима, предметом, циљем и задацима методике развоја говора као научно-наставне дисциплине. Обучити их да комуницирају на различите начине у различитим окружењима на високом нивоу.
Подстицати развој компетенција студената у вези са писаним радовима и документацијом, вербалним презентацијама и уонлајн контексту. Развијање способности студената за аргументовану дискусију и презентацију рада, подстицањем критичког и стваралачког мишљења. Унапређење културе писменог и усменог изражавања студената.

Практична настава Студенти реализују планиране стиуације учења у предшколској установи, уз одабране примеренеговорне игре, креативно приступају раду са децом уз подстицање развоја дечјег говора као и спровођење истраживањаговорног развоја предшколске деце. Активности из области методике развоја говора у којима се излажу проблеми и генеришу програми подстицања говорног развоја деце.

Литература Миленковић, С. (2012). Методика развоја говора, Сремска Митровица: ВШССОВ.Матић,

Р. (1985). Методика развоја говора, Београд: Виша школа за образовање васпитача.

Миленковић, С. (2009). Говорно стваралаштво деце, Сремска Митровица: ВШССОВ.

Виготски, Л. (1983). Мишљење и говор, Београд: Нолит.

Основе програма ПВО - Године узлета (2018). Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Milenković, S. Nikolić, M. Kovačević, M. (2019). Prepoznavanje darovitosti na predškolskom uzrastu u jezičko-lingvističkoj oblasti: studija slučaja, U: (Marinković, L., Letić, M.) Giftdness the needs od the 21st century, International Thematic collectionof Papers. MENSA. Novi Sad: Mensa Srbije, str. 27-37.

Nikolić, M. **Milenković, S.** (2019). Predlog programa za podsticanje razvoja predveština čitanja u predškolskoj ustanovi,Inovacije u nastavi, XXXII Vol. 32, br. 1, Beograd: Učiteljski fakultet str. 125-138. doi: 10.5937/inovacije1901125N

Nikolić, M., Cvijetić, M., **Milenković, S.** (2018). Podsticanje razvoja fonološke svesti u pripremi dece za usvajanje čitanja: efektiprograma stručnog usavršavanja U: Panić, T., Mijailović, G., Dedaj, M. (ur.) *Zbornik radova, Inicijalno obrazovanje i stručno usavršavanje vaspitača - stanja i perspektive*, Sremska Mitrovica: VŠSSVPI – Sirmijum, 153-162.

Milenković, S., Nikolić, M., i Kodru, J. (2019). Partnerstvo predškolske ustanove, škole i porodice u pripremi dece za opismenjavanje, U: Pavlović-Breneselović, D., Stepić, G., Prlić, I. (ur.) *Inicijalno obrazovanje i stručno usavršavanje vaspitača –partnerstvo u građenju kvaliteta*. Sremska Mitrovica: VŠSSVPI – Sirmijum, 185-197.

Миленковић, С. (2021). Епистемиолошки значај древних знања античких аутора у модерној науци о језику, У: Р. Васић, С. Ферјанчић, К. Марицки Гаћански, *Антика и савремени свет: Епистемиолошки значај древних знања античких ауторау позној традицији*, Београд: Друштво за античке студије Србије, стр. 323-328.

Миленковић, С. (2010). Методика развоја вербалне комуникације и говорног стваралаштва,Срем. Митровица: ВШССОВ

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе Предавања, вежбе, дискусија, анализа примера, решавање проблема, израда и презентацијасеминарских радова, израда мањих пројеката, примене значајнијих пројекционих техника и њихова дискусија, симулација или примена у реалним условима могућих методичких решења и др.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	20
практична настава		усмени испт	40
колоквијум-и	25	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика развоја математичких појмова I

Наставник: Мр Радоје Павловић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Проучавање теорије и праксе Методике развоја математичких појмова, овладавање системом поступака за превођење дечијег непосредног искуства у упознавању света око њега у математичке појмове , као и поступком евалуације величине и односа.

Исход предмета Студент је обучен за изналажење најподеснијих метода развоја математичких појмова и подстицањеактивности предшколске деце и оспособљен је за планирање и праћење резултата рада и праћење напредовања деце, као и за истраживачки рад .

-Поседује основна математичка знања,
-Самостално проширује и продубљује своје математичко знање,
-Способан је да примени стечена математичка знања, вештине и умења у пракси и свакодневном животу,
-Препознаје циљеве и задатке васпитно образовног рада на развоју математичких појмова,
- Креира мултимедијалне садржаје за активности на развоју математичких појмова, критички се односећи према њиховој примени, -Креативан је у презентацији математичких садржаја деци одговарајућег узраста у циљу њиховезаинтересованости за исте,

-Оспособљен је за програмирање, планирање, праћење и документовање активности на развоју математичких појмоваи евалуацију сопствених резултата.

Садржај предмета

Теоријска настава: Основни математички садржаји, скупови, развој логичког мишљења предшколске деце, релације, пресликавања,

бројеви и цифре, геометријске фигуре, мере и мерења),савремени прилази методици развоја математичких појмова за предшколски узраст, формирање математичких појмова, психолошке основе рада на развијању марематичких појмова, дидактички материјали, планирање рада, професионални развој васпитача, анализа програмског материјала, одређивање нивоа развоја развоја математичких појмова код предшколске деце.

Практична настава: математичка логика и искази; операције са скуповима; особине релација; операције у скупу N; основне геометријске фигуре; мерне јединице за дужину, површину, запремину, масу и време; операције у скупу N; основне геометријске фигуре; мерне јединице за дужину, површину, запремину, масу, време; упознавање предшколске деце са бројевима прве и друге десетице; геометријске фигуре и облици; величине и мерење;

Литература

Шимић, Г., Пејић, Р. Методика почетног развијања математичких појмова, 1997. Графика, Шабац Прентовић Р.,Сотировић В., „Методика развоја очетних математичких појмова“, 1998. Дидакта, Нови Сад,.Павловић, Р. „Анализа програмског материјала“, 2010. Сремска Митровица
Павловић Р., „Математичка обука деце у предшколској установи“, 2010. Сремска Митровица,

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 15**
Методе извођења наставе :	Предавања, вежбе, дискусија, семинарски рад и прављење дидактичких средстава	

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	**70**
практична настава	**5**	усмени испитит	
колоквијум-и	**15**	.....	
семинар-и	**5**		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика музичког васпитања 1

Наставник: Мр Бранимир Драгојевић. Бојана Зец, демонстратор

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Упознавање студената са предметом и различитим музичким активностима (извођење, слушање и стварање) са посебним тежиштем на упознавању музичке литературе намењене узрасту деце до поласка у школу.

Исход предмета

Поседовање и оспособљеност теоријских и практичник сазнања о методици музичког васпитања деце предшколског узраста као и њихове примене за остваривање циљева музичког васпитања.

Садржај предмета

Теоријска настава

Методика, метод: дефинисање методике музичког васпитања. Развој музикалности деце узраста до треће године живота. Развој музикалности деце узраста од треће до шесте године. Активности музичког васпитања: извођење (певање и свирање), слушање музике, видови дечјег стваралаштва. Игре за развој ритма. Игре за развој слуха. Развијање вокалних способности. Слушање музике. Дечји музички инструменти. Музичка игра. Народне игре и плесови. Музичке драматизације. Дечје музичко стваралаштво. Хор, оркестар, музички ансамбли. Музички жанрови. Форма у музици

Практична настава

Вежбе прате проблемска питања обрађена на предавањима. Студенти се подстичу да путем извођења (певања и свирања) и слушање музике стваралачки интерпретирају музичке текстове, искуствено пролазе различите видове стваралаштва примереног узрасту деце. Извођење бројалица. Записивање бројалица. Свирање и певање одабраних песама за децу (Научити што већи број песама различитих по карактеру, расположењу и изражајним средствима). Слушање композиција из литературе. Свирање одабраних песма на дечјим инструментима. Извођење одабраних музичких игара. Извођење народних игара и плесова.Осмишљавање текста, ритмичких и мелодијским целина.

Литература

1. Драгојевић, Б. (2010). *Хрестоматија методике музичког васпитања.* Сремска Митровица
2. Ђурковић-Пантелић, М. (1998). *Методика музичког васпитања деце предшколског узраста.* Шабац: Виша школа за образовање васпитача
3. Миленковић, С. и Драгојевић, Б. (2009). Корелација развоја говора и музичког васпитања. *УНорма,* 2009, *vol. 14, br. 1,* Сомбор (стр. 103-110)
4. Радош, К. (1983). *Психологија музичких способности.* Београд: Завод за уџбенике инаставна средства

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 15**
Методе извођења наставе :	Предавања и вежбе по задатим темама. Припрема презентација студената у оквиру радионица. Хоспитовање у предшколским установама ради сагледавања практичне примене сазнатог на часовима	

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	
практична настава		усмени испитит	**70**
колоквијум-и	**20**	.....	
семинар-и			

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика физичког и здравственог васпитања II

Наставник:. др Дејан Савичевић, проф., МА Александар Милетић, асистент

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 1

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Оспособљавање студената са различитим начинима планирања васпитно-образовног рада у предшколској установи, за самостално обављање рада васпитача, критичко преиспитивање сопствене праксе и евалуацију резултата. Развијање компетенција код студената потребних за стварање услова који интегришу све моторичке активности, систематско праћење и вредновање дечијег моторичког понашања, као и вођење педагошке документације код предшколске деце.

Исход предмета

Студенти су способни да реализују различите теловежбовне активности у вртићу, подстичу и негују дечје моторичко стваралаштво, увежбавају играње игара по улогама и такмиче се са децом на спортским приредбама. Студенти остварују циљевеу области телесног имоторичког развоја, користе методичку терминологију, утврђују и спроводе стратегију, план и програм рада, моторички комуницирајуса децом, стварају позитивну атмосферу за даљи телесни и моторички развој и способни су да воде педагошку документацију и да је користе у раду.

Садржај предмета

Практична настава:

1-3. Посматрање културе и структуре вртића. Дизајнирање ритуала у ЈТВ у затвореним, заједничким и отвореним просторима за игру и истраживање.

4-6. Планиране ситуације за моторичко учење у реалном контексту вртића7-10.

Документовање кроз приче о учењу и приче о пројекту

11-15. Евалуација физичких активности у контексту вртића кроз почетне и процесне паное.

Литература

Ивановић, М., & Ивановић, У. (2015). *Гимнастика за децу узраста 3–7 година*. Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум.

Павловић Д., Крњаја Ж. и Бацковић, С. (2022). *Водич за уређење простора у дечјем вртићу*. Београд: Министарство просвете, науке итехнолошког развоја.

Крњаја Ж. и Бренеселовић, Д (2022). *Приручник за документовање*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 0	Вежбе: 15

Методе извођења наставе: Вежбе обликовања, практичне спортске активности у вртићу, кооперативно моторичко учење, дискусија, анализа теловежбовних примера, решавање моторичких проблема, симулација спортских активности у објективним условима могућих методичких решења, анализа моторичких садржаја (видео снимци) и др.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	**Завршни испит**	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
Колоквијуми	25	практични испит	
Семинарски радови	5		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика упознавања околине II

Наставник:. Др Данијела Радловић Чубрило, проф. МА Јасмина Дамњановић, асистент

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Стицање знања заснованом на савременим теоријама развоја и учења; Развијање способности планирања и реализације теме/пројекта, интегрисан приступ учењу у упознавању деце са околином; Примена различитих стратегија праћења и документовања васпитно-образовног рада; Развијање сарадње и заједнице учења кроз интегрисан приступ у упознавању деце са околином.

Исход предмета:
Студент је оспособљен да целовито сагледава повезаности појава и процеса, праћење и документовање активности, процеса и продуката; Студент је оспособљен да планира и реализује теме и пројекте које су смислене деци. Развија пројекте кроз истраживање и игру, креира постицајну средину за истраживање и
експериментисање.

Садржај предмета

Практична настава

Подстицајна средина за истраживање и експериментисање у вртићу – макета просторне целине, Могући извори сазнања у упознавању са природном и друштвеном средином, Истраживање природе, природних појава и процеса кроз једноставне експерименте, Истраживање друштвене средине кроз игру, Од науке до животно-практичних ситуација, Тема/пројекат, повод и провокација (примери), Истраживање и коконструкција знања деце у планираним ситуацијама учења, Мапа учења у локалној заједници, Интегрисано учење о природним појава и процесима (биолошки, еколошки, хемијски и физички аспект), Интегрисано учење у упознавању деце са околином, Развијање интегрисаног приступа кроз пројектно планирање, Докуменовање током процеса планирања и развијања пројекта, Прича о пројекту, Анализа
приче о пројекту.

Литература:

1. Цвјетићанин, С. ( ). Дете истраживач околине. Сомбор: Педагошки факултет.
2. Крњаја, Ж.и Павловић Бренеселовић, Д. (2017). Калеидоскоп. Пројектни приступ учењу. Београд: Филозофски факултет.Институт за педагогију и андрагогију.
3. Крњаја, Ж. и Павловић Бренесењловић, Д. (2022). Приручник за документовање. Педагошка документација и документовање у Основама програма „ПВО“ Године узлета. Београд: Министарство просвете науке и технолошког развоја.
4. Павловић Д., Крњаја Ж. и Бацковић, С. (2022). Водич за уређење простора у дечјем вртићу. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 0	Вежбе: 15

Методе извођења наставе: Експериментална метода, проблемска метода, дијалошка метода, методе засноване напрактичним активностима, анализа садржаја.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	**Завршни испит**	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава		усмени испит	30
Колоквијуми		практични испит	20
Семинарски радови	20		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика ликовног васпитања II

Наставник: мр Соња Алмажан, предавач

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 1

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Циљ наставе је да студенти кроз истраживачке и практичне задатке развију сазнања: како се квалитет односа и начини учешћа и делања детета манифестују у ситуацијама ликовног изражавања, да физичко окружење има важну улогу у подржавању истраживања, експериментисања и стваралаштва и као такво мора да задовољи одређене критеријуме; шта је провокација у интегрисаном приступу учењу; како се богати речник кроз употребу ликовних појмова; да ликовна уметност и ликовни облици и средства изражавања представљају основу за квалитетно визуелно документовање у програму; да излагање у простору такође мора да задовољи критеријуме који су у складу са принципима реалног програма; како се планира кроз тему/пројекат са фокусом на ликовно стваралаштво.

Исход предмета

Као исход предмета очекује се да студенти: познају игровну природу и крактеристике дечјег ликовног стваралаштва и увиђају како разумевање природе стваралаштва и учења утиче на поступке васпитача у ситуацијама дечјег ликовног изражавања; повезују ликовно стваралаштво са истраживањем и учењем и на тај начин дечју ликовну игру повезују са планираним ситуацијама учења и обезбеђују видљивост учења; стекну неопходне компетенције за обликовање физичке средине у складу са принципима реалног програма; познају и користе ликовну уметност као извор и инспирацију у
оквиру стратегија развијања реалног програма.

Садржај предмета

Теоријска настава

Игровне карактеристике дечјег ликовног стваралаштва и циљеви подршке дечје добробити. Манифестовање димензија односа у дечјем ликовном ствралаштву. Штетни поступци васпитача. Физичко окружење – стварање провокативног окружења за ликовно изражавање. Подржавање истраживања, експериментисања и стваралаштва / телесног, сензорног, естетског осећаја и зачудности кроз физичко окружење. Облици ликовних активности. Повезивање ликовних појмова са облицима ликовног изражавања у ситуацијама игре и учења. Заједничко развијање програма (са фокусом на поступке консултовања, подупирања и проширивања у дечјем ликовном ствараштву). Улога ликовне уметности у праћењу и документовању. Критеријуми излагања у простору. Илустрације, ликовна дела и уметнички артефакти као провокације, инспирације или средства за истраживање и учење у игри и планираним ситуацијама учења.

Практична настава

Процена поступака васпитача у односу на учешће детета на примерима ликовних продуката деце. Анализа стереотипних цртежа. Анализа остварености критеријума и принципа обликовања физичког окружења на примерима целина за визуелне уметности и целине за истраживања светлости и сенке. Стратегије заједничког развијања програма на примерима ликовног стваралаштва. Ликовно обликовање паноа и панела. Уметничка инсталација као инспирација за документовање у пројекту. Анализа уметничких илустрација (поређење са лошим и неадекватним визуелним средствима). Развијање интегрисаног приступа учењу кроз тему/пројекат (обликовање простора, провокације,
планирање кроз тему/пројекат и праћење кроз документовање).

Литература

Helm, J. H. & Katz, L. G. (2001). *Young investigators: The project approach in the early years*. New York: Teachers College Press.Pitri, E. (2001). The Role of Artistic Play in Problem Solving. *Art Education*, Vol. 54, No. 3, 46-51.
Filipović, S. (2016). *Metodička praksa likovnih pedagoga*. Beograd: Autorsko izdanje.
Wright, S. (2010). *Understanding creativity in early childhood: Meaning-making and children's drawings.* London: Sage.
Hurwitz, A. & Day, M. (2007). *Children and Their Art: Methods for the Elementary School*, Thomson:Wadshwort.
Althouse, R., Johnson, H. M., & Mitchell, T. S. (2003). *The colors of learning : integrating the visual arts into the early childhood curriculum*. Teachers College Press.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:**	**Практична настава:** 15

Методе извођења наставе

Вербална (предавања, полуларна предавања, дискусије...), рад са књигом, илустративно-демонстрациона (огледи, презентације, видеозаписи, филм...)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току наставе	10	истраживачки и практични задаци	50
практична настава	30	презентовање	10

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Развијање курикулума у дечјем вртићу

Наставник: др Марта Дедај, проф. Димитријевић Ивана -Асистент

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

-Упознавање студената са битним елементима организације васпитног рада у предшколској установи.
-Упознавање студената са Годишњим планом и програмом рада предшколске установе, предшколским програмом и моделима рада у установи/групи, да стекну увид у структуру и садржај активности рада са децом.
-Упознавање студената са инклузивним концептом и васпитним проблемима деце са којима се сусрећу родитељи, васпитачи и стручни сарадници у предшколским установама.
-Оспособљавање студената за самостално планирање, реализацију и вредновање предшколских активности.
-Оспособљавање студената за вођење педагошке документације и развијање курикулума на нивоу васпитне групе.

Исход предмета

Након успешно завршене наставе предмета:
- Студенти познају битне елементе организације васпитног рада у предшколској установи.
- Студент може интегрисати претходно стечене информације, сазнања и закључке- креирајући подстицајно социјално и физичко окружење за игру и учење.
-Студенти идентификују развојне карактеристике деце предшколског узраста и идентификује децу која имају потребу за додатном подршком у васпитању и образовању, развијају стратегије за подршку њиховом развоју и стварају окружење које је подстицајно за децу - поштујући различитости.
-Студенати оспособљени за осмишљавање, планирање, организовање, извођење и вредновање васпитно-образног рада. Оспособљеност за критички приступ сопственом педагошком искуству, за рефлексивну педагошку праксу.
- Студенти воде педагошку документацију и креирају курикулум на нивоу васпитне групе.

Садржај предмета

Практична настава

1. Полазишта у развијању курикулума; **2**. Различити модели предшколских програма; **3**. Основе програма предшколског васпитања и образовања, Отворени курикулум као исход трансформације васпитно-образовне праксе; **4.** Подршка добробити детета у реалном програму кроз односе и делање. **5.** Дечји вртић као организација која учи. Курикулум из перспективе васпитача и деце. **6**. Развијање курикулума центрираног на игру; **7.** Димензије суконструисања курикулума: просторно и материјално окружење; **8**. Развијање курикулума путем акционог истраживања. Приказ акционог истраживања; **9**. Развијање курикулума као истраживачки и социјални процес. Развијање модела пројектног учења (интегрисано учење).
10. Стратегије васпитача у развијању реалног програма, **11.** Предшколска установа: контекст реалног програма. Сарадња породице, вртића и локалне заједнице. Партнерство деце и одраслих у игри; **12**. Самовредновање и развојно планирање васпитно-образовне праксе; **13**. Развијање курикулума: просторне целине. Тематско планирање васпитно-образовног рада у вртићу; **14**. Инклузивни концепт васпитно-образовног рада у вртићу (облици подршке); **15.** Праћење, документовање и вредновање.

Литература

Мијаиловић, Г., Дедај, М., Кораћ, И., Николић, М., Панић, Т., Савичевић, Д., Прлић, И. и Дамњановић, Ј. (2018). *Развијање и евалуација модела пројектног учења у иницијалном образовању васпитача.* Сремска Митровица: Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмиум.
Дедај, М. (2019). Акциона истраживања у функцији рефлексивне праксе васпитача, *Синтезе - часопис за педагошке науке, књижевност и културу*, 8,бр. 16, стр. 87-94.
Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања („Службени гласник РС Просветни гласник“, бр.16/18)Дедај, М. (2021). *Развијање курикулума у дечјем вртићу*, Ауторизована предавања са практикумом.
Sulunjski, E. (2008). *Dečji vrtić zajednica koja uči, mjesto dijaloga, suradnje i zajedničkog učenja,* Zagreb: Spektar Media.Мишкењин, Л. (2008). *Дечји вртић као извор курикулума*, Београд: Задужбина Андрејевић.
Панић,Т., Опценица, И., и Дедај, М. (2014). Процена дечјег функционисања у предшколском и школском окружењу, *Педагошка стварност,* бр. 2 , стр. 342-355.

Број часова активне наставе:	**Теоријска настава: 0**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

Вежбе, консултације. Самосталан рад на задацима, вођење дневника васпитно-образовног рада. Планирање, организовање, извођење и вредновање васпитног рада у предшколским установама.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току вежби	5	писмени испит	60
практични испит	35		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Социологија образовања

Наставник: Др Марина Недељковић, виши предавач

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета Да студенти стекну увид у развој и значај образовања у друштву, сагледају утицај глобализације на садржај и крајњу улогу образовања и заузму критички став према агресивној тенденцији да се образовање уреди по узору на западно. Да студенти сагледају социо-психолошки профил човека будућности који образовање третира као
облик стваралаштва и начин потврђивања личности, а не само припрема за преузимање улога у постојећој подели рада.

Исход предмета Након успешно завршеног предмета, студент ће моћи да сагледа потребу и значај целоживотног образовања, да разуме и направи разлику између образовања за радну улогу и оног које се артикулише за живот. Студент ће моћи да размотри ограниченост просветитељског концепта образовања где се култура доживљава као украс и пасивна допуна, те евроцентрични модел који одваја децу од природе, властите културе и историје, непосредног додира с животом. Студент је реконструисао досадашњу глорификацију човека у склопу наставе о екологији и
критиковао антропоцентрични модел у поимању наше планете.

Садржај предмета

Теоријска настава: Предмет и настанак социологије образовања. Појам образовања и васпитања(сличности и разлике). Социјализација,образовање, васпитање, обучавање..Задаци образовања. Историјат образовања и васпитања.
Образовање, индивидуализација,манипулација. Упоредна анализа разлике социјализација-манипулација. Образовање
и вредности. Традиционалне вредности, друштвене промене, глобализација-утицај на образовање. Друштвена покретљивост и образовање. Образовање од статусног симбола до масовне експанзије. Класе, образовање, аспирације. Школа као институција. Радикална критика школе(рашколовавање)И.Илич. алтернативе. Породица, школа, образовање.Образовање-просветитељски чин или учење за живот. Поткултуре, образовање, успех. Медијско насиље и образовање. Педагошки чин- вид симболичког насиља или дијалога. У којој мери школа ослобађа креативност, а у којој повлађује репресији. Криза комуникације:говор или разговор. Образовање и стваралаштво. Слободно време. Васпитање за слободно време и васпитање у слободном времену. Образовање и професије. Професије и друштвене промене. Пол и образовање. Феминизација улога, предрасуде, образовање. Научно технолошка револуција и образовање(нове технологије и образовање). Религија, култура и образовање. Екологија и образовање. Еколошка култура, еколошка свест, еколошки морал. Критика егоистичког и антропоцентричког погледа на свет *Практична настава: С*ело и образовање. Локалне заједнице и образовање по узору на западно. Глобализација. Историјски приступ образовању и васпитању. Конформизам и образовање. Индоктринација и образовање. Теоријске оријентације у социологији образовања. Образовање и вредности. Образовање и друштво.Може ли образовање да промени друштво. Институционални оквири образовања. Друштвене неједнакости и неједнакости у образовању. Критика просветитељског концепта образовања. Образовање за живот.. Школа. ученици, девијантно понашање. Пол и образовање. Научно-технолошка револуција и образовање. Религија и образовање. Екологија и образовање.

Литература

-Бок,Д.(2005) Универзитет на тржишту, Београд, Клио
-Гудовић,З.(2005) Друштвене противречности савременог образовања, Зборник радова Више школе за образовањеваспитача у Сремској Митровици -Коковић,Д.(1994) Социологија образовања, Нови Сад, Матица Српска.

-Коковић, Д.(2009) Друштво и образовни капитал, Нови Сад, Медитеран
-Мандер,Ц.,Глдсмит,Е.(прир.)(2003) Глобализација, Београд, Клио

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 30**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе Предавања, вежбе, дискусије, радионице, анализа садржаја, решавање проблема,практичан рад

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	40
практична настава	**25**	усмени испт	
колоквијум-и	**20**	.....	
семинар-и	**10**		

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Стручна пракса V

Наставник: др Марта Дедај, проф.

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Студентима омогућити интегралну примену стечених знања и усавршавање практичних вештина кроз сарадњу са васпитачима на пословима организације, конкретизације и реализације васпитних циљева, задатака и поступака васпитања у васпитној групи једне предшколске установе. Укључити студенте у различите активности деце, облике и начине рада васпитача, планирање и програмирање васпитно- образовног рада са децом. Унапредити компетенције студената за иницирање и развијање сарадничких односа са родитељима и средином, партнерски однос са колегама-васпитачима, самосталну стручну примену стечених сазнања и умења, праћење и евалуацију сопственог рада.

Исход предмета

До краја Стручно-педагошке праксе V, студенти ће бити оособљени:

- да кроз улогу сарадника васпитача планирају рад са децом, родитељима и колегама,
- да самостално процењују, организују и реализују рад у васпитној групи предшколске установе,
- да евалуирају васпитну праксу у предшколској установи, укључујући и сопствени рад,
- за интегралну примену знања и вештина стечених у току дотадашњег студирања,
- да организују, реализацују и самоевалуирају васпитну праксу.

Садржај предмета

Практична настава

У току стручно-педагошке праксе студенти се активно укључују у целодневни рад предшколске установе. Детаљно се упознају са укупним активностима васпитача и у договору са њим учествују као сарадници или организатори у планирању свеукупних активности, креирању простора и дидактичког материјала. Студенти се охрабрују да примењују и креативно комбинују сва знања и вештине стечене у току студија и развијају нове, савремене методе и облике рада са децом како би унели промене у постојећу праксу. Посматрају сарадњу васпитача-родитеља. Студенти се оспособљавају за самостално креирање и реализацију васпитне праксе, интеракцију са децом и самоевалуацију. Воде дневник стручно-педагошке праксе.

Литература

1. Каменов, Е. (1995): Модел основа програма васпитно-образовног рада са децом предшколскогузраста. Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за педагогију.

2. Каменов, Е. (2006): Васпитно-образовни рад у дечјем вртићу –општа методика, Драгон, Нови Сад.

3. Пешић, М. (1989): Програмирање васпитно-образовног рада у дечјим вртићима, Предшколско дете, бр.2, Савез педагошких друштава Југославије, Београд, стр. 5-11.

Број часова активне наставе:	**Теоријска настава:**	**Практична настава:**

Методе извођења наставе

Вежбе, консултације. Самосталан рад на задацима, вођење дневника стручно-педагошке праксе.Планирање, организовање, извођење и вредновање васпитног рада у предшколским установама.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току праксе	20	посебни задаци	30
практична настава	30	дневник рада	20

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика музичког васпитања 2

Наставник: Мр Бранимир Драгојевић, Демонстратор: Бојана Зец

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Развијање способности, вештина и овладавање методама за самостално извођење и осмишљавање музичких активности према потребама васпитно-образовног процеса у предшколским установама.

Исход предмета

Примена и развијање стеченог знања, специфичних и разноврсних метода, принципа, избора музичкихсадржаја, корелације са осталим методикама и практикумима као и критичко и естетско мишљење. Реализација активности музичког васпитања у предшколској установи.

Садржај предмета

Теоријска настава

Репрезентативни модели и музички програми у предшколским установама (Монтесори, Валдорф, синкретички приступ:звук-слика-покрет). Избор садржаја примерених узрасту и сврсисходност активности (шта и зашто). Наставне методе и организација активности (Дух Времена). Принципи васпитно-образовног рада и њихов утицај на дечји музички развој. Развијање интегрисаног приступа кроз пројектно планирање.Обрада бројалице – методски посупак. Обрада песме по слуху – методски поступак. Слушање музике – методски поступак. Свирање на музичким инструментима – методски поступак. Музичке игре – методски поступак. Музичка драматизација – методски поступак. Дечје музичко стваралаштво - методски поступак. Критеријуми процене вредновања знања. Програмирање и планирање у области музичког васпитања.

Практична настава

Реализација активности музичког васпитања у предшколској установи. Рад у оквиру методичке праксе у предшколској установи. Студенти добијају кроз индивидуални менторски рад упутства за самосталну реализацију музичких активности. Припрема, извођење активности у одређеној узрасној групи и евалуација музичке активности из области.

Литература

. Драгојевић, Б. (2010). *Хрестоматија методике музичког васпитања.* Сремска Митровица:Скрипта

. Ђурковић-Пантелић, М. (1998). *Методика музичког васпитања деце предшколског узраста.* Шабац: Виша школа за образовање васпитача

. Миленковић, С. и Драгојевић, Б. (2009). Корелација развоја говора и музичког васпитања. *УНорма,* 2009, *vol. 14, br. 1,* Сомбор (стр. 103-110)

. Радош, К. (1983). *Психологија музичких способности.* Београд: Завод за уџбенике инаставна средства

Број часова активне наставе:	**Теоријска настава:15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

Предавања и вежбе по задатим темама. Припрема презентација студената у оквиру радионица.
Хоспитовање у предшколским установама ради сагледавања практичне примене сазнатог на часовима

Оцена знања (максимални број поена 100)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	20	практични испит	70
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика развоја говора 2

Наставник/наставници: Др Слађана Миленковић, проф., Јасмина Сандић, сарадник у настави

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 2

Услов: Уписан семестар

Циљ предмета Оспособљавање студената за самостално обављање рада васпитача, за критичко преиспитивање сопствене праксе и евалуацију резултата. Развијање компетенција студената потребних за стварање услова који интегришу све комуникативне активности (језик, говор, невербалну комуникацију), систематско праћење и вредновање дечјег говора и вођење педагошке документације.

Исход предмета Студенти су способни за стваралачку примену стечених знања и вештина, самосталну припрему, организацију и извођење активности у вртићу усмерених на развој говора, да вербално комуницирају са децом и одраслима на српском језику и стварају позитивну атмосферу за даљи развој језика и говора, да подстичу и негују дечје говорно стваралаштво и развој говора кроз одабране игре, драмске комаде, као и прославе и приредбе. Оспособљавање студената развијање способности и вештина за подстицање комуникације и креативности предшколског детета, уочавање реакција и интересовања детета; оспособљавање за образлагање примењених метода и облика рада, за праћење, вредновање и оцењивање сопственог рада.

Садржај предмета *Теоријска настава* Обучити студенте за самосталну припрему, организацију и извођење активности у вртићу усмерених на развој говора Подстицати развој компетенција студената у вези са писаним радовима и документацијом, вербалним презентацијама и у онлајн контексту. Развијање способности студената за аргументовану дискусију и презентацију рада, подстицањем критичког и стваралачког мишљења. Унапређење културе писменог и усменог изражавања студената.

Практична настава Практичан рад у вртићу, неговање дечјег говорног стваралаштва, припремање драмских комада са децом за изведбу на сцени, припремање прослава. Спровођење разних врста истраживања говорног развоја предшколске деце. Активности из области методике развоја говора у којима се излажу проблеми и генеришу програми подстицања говорног развоја деце.

Литература Миленковић, С. (2012). Методика развоја говора, Сремска Митровица: ВШССОВ.Матић, Р. (1985). Методика развоја говора, Београд: Виша школа за образовање васпитача.
Миленковић, С. (2009). Говорно стваралаштво деце, Сремска Митровица: ВШССОВ.
Основе програма ПВО - Године узлета (2018). Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.Нушић, Б. (2010). Реторика, Београд: Чигоја штампа.
Milenković, S. Nikolić, M. Kovačević, M. (2019). Prepoznavanje darovitosti na predškolskom uzrastu u jezičko-lingvističkoj oblasti: studija slučaja, U: (Marinković, L., Letić, M.) Giftdness the needs od the 21st century, International Thematic collectionof Papers. MENSA. Novi Sad: Mensa Srbije, str. 27-37.
Nikolić, M. **Milenković, S.** (2019). Predlog programa za podsticanje razvoja predveština čitanja u predškolskoj ustanovi, Inovacije u nastavi, XXXII Vol. 32, br. 1, Beograd: Učiteljski fakultet str. 125-138. doi: 10.5937/inovacije1901125N Миленковић, С. (2010). Методика развоја вербалне комуникације и говорног стваралаштва,Срем. Митровица: ВШССОВМиленковић, С. (2008). Медији и образовање, Рума: Графампромет.
Миленковић, С. (2012). Деца и медији, Сремска Митровица: ВШССОВ.
Миленковић, С. (2010). Influenta vorbirii crainicului asupra copiilor, [Uticaj govora spikera u medijima] Europa, 3/1, Novi Sad:Fond Evropa, 65-68.
Миленковић, С. Симић-Лемајић, Н. (2018). Античко наслеђе беседништва, У: Р. Васић, С. Ферјанчић, К. Марицки Гаћански, *Антика некад и сад: значај, улога и наслеђе кроз векове,* Београд: Друштво за античке студије Србије. 164-173.Миленковић, С. (2012). Конструкција или деконструкција говорног идентитета, у: Б. Димитријевић (ур.), Зборник *Језик, књижевност, вредности*, Ниш: Филзофски факултет, 123.
Milenković, S. Дражић, Д. (2017). Povezanost komunikacije i tehnologije u E-obrazovanju, International Scientific ConferenceOn Information Technology And Data Related Research SINTEZA 2017, Singidunum University, Belgrade, Serbia, 528.
Миленковић, С. (2011). Рад на развоју говора са децом са посебним потребама, Срем. Митровица: ВШССОВМиленковић, С. (2011). Креативно писање, Срем. Митровица: ВШССОВ

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 0**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе Вежбе, практичан рад у вртићу, дискусија, анализа примера, решавање проблема, применазначајнијих пројекционих техника и њихова дискусија, симулација или примена у реалним условима могућих методичких решења и др.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	10	Практичан испит	40
семинар-и			

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методика развоја математичких појмова II

Наставник: Мр Радоје Павловић, предавач

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 2

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Обучити студенте да организују сврсисходне и ефикасне активности детета материјалом који се изучава и да на тај начин предметна знања постану резултат ових активности.

Исход предмета

Студент је обучен за изналажење најподеснијих метода развоја математичких појмова и подстицање активности предшколске деце и оспособљен је за планирање и праћење резултата рада и праћење напредовања деце, као и за истраживачки рад.

-Омогућава слободу избора, подстиче самосталност и мотивацију за рад деце, подржава њихову иницијативу и креативност

-Ствара атмосферу толеранције,

- Примењује инклузивне начине укључивања све деце у рад,

-Самостално осмишљава и руководи активностима на развоју математичких појмова,

- Прати развој математичких појмова и способност деце да их повезују са светом који их окружује, -Самостално вреднује постигнућа сваког детета, као и групе у целости у функцији подршке напредовању деце у развоју математичких појмова ,

–Самостално утврђује правац даљих активности у циљу развоја математичких појмова на основу евалуације постигнућа деце у тој области,

- Анализира и критички посматра активности из области развоја математичких појмова,

Садржај предмета

Теоријска настава: Реализација програма области развијања математичких појмова, Улога васпитача у циљу развијања математичке писмености деце предшколског узраста, Математичко-логичке операције у циљу развијања појма броја код деце предшколског узраста, Математичко-логичко операције у циљу развијања геометријских појмова код деце предшколског узраста, Математичко-логичко операције у циљу развијања појма величина и мерења величина, Математичко-логичке операције у циљу развијања појма оријентације у простору, Математичко-логичке операције у циљу развијања појма о оријентацији у времену, Активности деце у ршавању задатака.

Практична настава: Методика рада на формирању математичких појмова код предшколске деце, професионална припрема васпитача за рад у ПУ, анализа програмских садржаја, развој логичког мишљења предшколске деце, континуитет математичке обуке деце у ПУ и основној школи, упознавање предшколске деце са бројевима прве и друге десетице, геометријске фигуре и облици, величине и мерење, оријентација у простору, оријентација у времену, обука деце у решавању задатака, игре једначења, развој конструктивног мишљења предшколске деце, индивидуализација рада у области развоја математичких појмова.

Литература

- Прентовић Р.,Сотировић В., „Методика развоја очетних математичких појмова“, 1998. Дидакта, Нови Сад,.
- Павловић, Р. „Анализа програмског материјала“, 2010. Сремска Митровица
- Павловић Р., „Математичка обука деце у предшколској установи“, 2010. Сремска Митровица,
- „Корак по корак 2“, Креативни центар, Београд
- „Корак по корак 3“, Креативни центар, Београд

Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања Године узлета (2018). Службени гласник РС Просветни гласник, бр. 16/18.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

Практично вежбање у кабинету и вртићу

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	
практична настава	**30**	усмени испт	**50**
колоквијум-и		Практични испит	
семинар-и	**10**		

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Методологија педагошких истраживања

Наставник: др Марта Дедај, МА Ивана Димитријевић, асистент

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета:

- да студенти стекну знања о суштини, специфичностима и карактеристикама научног истраживања у педагогији.
- да студенти стекну знања о процедурама научног истраживања и овладају употребом истраживачких метода, техника и инструмената и оспособе се за израду различитих пројеката научно-истраживачког рада;
- оспособити студенте да при сакупљању и обради података и интерпретацији емпиријских резултата самостално примењују поступке дескриптивне статистике у Excel-у;
- оспособити студенте за истраживачки однос према сопственој пракси и упознати их са специфичностима закључивања у педагогији.

Исход предмета: *Након успешно завршене наставе предмета, студент:*

- разуме, анализира, интегрише академску литературу и планира, покреће истраживања „у“ васпитању и образовању, самостално или у партнерству са истраживачем;
- организује (избор проблема истраживања, израду пројекта истраживања), реализује истраживања (израду инструмената, прикупљање и обраду података), анализира и интерпретира резултате истраживања (писање извештаја истраживања).
- при сакупљању и обради података и интерпретацији емпиријских резултата самостално примењују поступке дескриптивне статистике (уз коришћење софтверске подршке: Excel);
- истражује свој рад и критички размишља о резултатима праксе и истраживања везаних за предшколско васпитање и образовање деце**.**

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Методологија педагошких истраживања као научна и студијска дисциплина. Сврха изучавања у школи за васпитаче; **2.** Епистемолошко- методолошке особености сазнавања у васпитању. Циљ, задаци и карактеристике научног педагошког сазнавања. Функција и значај аналитичко- истраживачког рада у пракси дечјег вртића; **3.** Теоријско-методолошки приступи у педагошким истраживањима. Основе епистемолошко- методолошке оријентације: дедуктивистичко-рационалистичка, индиктивистичко-позитивистичка, емпријска, критичка и аксиолошка методолошка оријентација у педагогији; **4.** Врсте педагошких истраживања: Емпиријска, примењена истраживања; Акциона истраживања; Лонгитудинална истраживања; Трансферзална истраживања; Ex-post-facto истраживања; Репрезентативна и мала (микро) истраживања; Компаративна истраживања; Социометријска истраживања; **5.** Етапе и ток педагошког истраживања: избор проблема за педагошко истраживање; израда пројекта истраживања (идејни пројекат, студијски пројекат, технички пројекат); извештај о педагошком истраживању; **6.** Методе педагошких истраживања: метода теоријске анализе, историјска метода, експериментална метода, дескриптивна метода, акциона метода, кибернетичка и метода моделовања; **7.** Технике и инструменти педагошких истраживања: појам и преглед истраживачких техника, метријске карактеристике инструмената у педагошком истраживању. Инструменти: посматрања, интервијуисања, тестирања; **8.** Технике и инструменти педагошких истраживања: Скалирање и скале судова, чек листе, инструменти у социометријским истраживањима. Извори и инструменти анализе садржаја; **9.** Предмет, проблем, циљ и задаци у педагошким истраживањима; **10.** Хипотезе, варијабле и узорци у педагошким истраживањима; **11.** Основне статистичке мере и поступци; **12.** Статистика у педагошким истраживањима: сређивање и обрада података; **13.** Статистика у педагошким истраживањима: нивои мерења; **14.** Анализа и интерпретација резултата истраживања; **15.** Евалуација у педагошком истраживању: Самоевалуација у истраживању практичара.

Практична настава

1. Однос теорије и праксе и улога васпитача у методолошким концепцијама; **2.** Анализа публикованих и непубликованих пројеката истраживања и извештаја о спроведеним истраживањима; **3.** Анализа садржаја (документације о процесима у вртићу, видео и аудио снимака, описа и планова активности, производа дечје активности – цртежа и др.); **4.** Анегдотска белешка – анализа примера; **5**. Наративна белешка – примена и анализа примера наративног бележења о дечјој игри (систематско посматрање); **6.** Приказ акционог истраживања. Израда идејне скице пројекта истраживања; **7.** Анализа инструмената педагошког истраживања. Израда анкетног листа или протокола интервјуа, социометријски упитника; **8.** Конструкција инструмената педагошких истраживања (посматрање у пракси предшколског васпитања). Израда скала процене ликертовог типа и чек листе; **9.** Упутство за писање завршног рада (структура, стил писања, навођење цитата, извора, литературе,...); **10.** Самостална израда пројекта педагошког истраживања на одабрану тему (припрема за завршни рад); **11.** Атрибутивна серија (анализа примера и самосталан рад); **12.** Серија дистрибуције фреквенције (анализа примера и самосталан рад); **13.** Графичко приказивање дистрибуције фреквенција (анализа примера и самосталан рад); **14.** Вежба у писању апстракта за текст који су прочитали, према упутству; **15.** Анализа инструмента евалуације и самоевалуације.

Литература

Кундачина, М., Банђур, В. (2002). *Методолошки практикум: вежбе из методологије педагошких истраживања*, Ужице: Учитељски факултет.Поткоњак, Н., Банђур, В. (1999). *Методологија педагогије,* Београд: Савез педагошких друштава Југославије.

Пешић, М. (1998). *Педагогија у акцији*, Београд: ИПА.

Дедај, М. (2021). *Методологија педагошких истраживања*, Ауторизована предавања са практикумом.

Дедај, М. (2016). Акциона истраживања у функцији професионалног развоја васпитача, *Педагошка стварност,* бр. 1, стр. 38-45.

Број часова активне наставе:	**Теоријска настава: 45**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе: предавања, вежбе, групни облик рада, индивидуални рад студената на изради истраживачког пројекта, обликовање и примена истраживачких инструмената, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	5		
израда пројекта истраживања	25	писмени испит	50
колоквијум	20		

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Стручно-педагошка пракса VI

Наставник: мр Радоје Павловић, предавач

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Самостално осмишљавање, организовање и реализација интегрисаних активности уразличитим ситуацијама у вртићу.

Исход предмета: Студенти су оспособљени да самостално реализују васпитно образовни рад у ПУ (организују физичку и социјалну средину, планирају и изводе активности са децом); Планирају сарадњу са заједницом у сарадњи са вапитачима у групи; Врше евалуацију реализованих активности; Самостално воде педагошку докуметацију;

Садржај предмета

Стручно-педагошка пракса обавља се у форми самосталног рада студената у предшколским установама у оквиру свих организационих облика васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста, уз сарадњу са васпитачима у групи.

Практичана настава: Упознавање опште организације рада предшколске установе (организација простора, временски распоред активности, број група, број деце унутар групе и сл.); Скицирање и процена функционалности и естетског изгледа дворишта вртића уз опис: величина; подлога простора, опремљеност справама и реквизитима, простор за игре песком и сл.; Скицирање и процена функционалности и естетског изгледа собе за боравак и васпитно-образовни рад (величина, распоред постојеће опреме, опремљеност играчкама и материјалима, кутићи за игру или центри интересовања и сл.); На бази стеченог увида, реализација свих облика васпитно-образовног рада по плану ПУ у сарадњи са васпитачима у групи; Вођење све пратеће педагошке документације; Вођење дневника праксе.

Литература: Дневник праксе

Број часова активне наставе:	**Теоријска настава:**	**Практична настава:**

Методе извођења наставе: Кооперативно учење; дијалошка метода; метода усмерена на деловање, проблемскаметода. Учешће у евалуацији ефеката реализованих активности.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току праксе	20	посебни задаци	30
практична настава	30	дневник рада	20

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста
Назив предмета: Завршни рад
Наставник: Ментор завршног рада
Сарадник:
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 7
Услов: положени сви испити из претходних шест семестара
Циљ предмета: Повезивање и примена знања које је студент стекао током целокупних студија; усмеравање студената на развојне карактеристике предшколске деце у оквиру одабраног предмета; развијање критичког става према васпитно-образовним садржајима, методама, поступцима и средствима, који се користе у оквиру одабраног предмета; оспособљавање за унапређење праксе; оспособљавање за процену нивоа своје професионалне зрелости икомпетенција..
Исход предмета: Студент ће умети самостално да креира подстицајну физичку и социјалну средину за развој деце; биће у стању да препозна индивидуалне карактеристике детета, као полазиште за организовање индивидуалних и групних активности; компетентно ће бирати садржаје, методе и поступке у раду са децом, чији ће основни циљ бити подстицање и развијање креативности деце, као и унапређење здравља деце; имаће развијен критички став према свом раду.
Садржај предмета: Завршни рад представља резултат теоријског и/или практичног истраживања теме из одабраног предмета. Након обраде референтне литературе и/или обављеног истраживања студент припрема завршни рад који треба да садржи: Уводни део у коме се образлаже значајност проблема који се истражује; Теоретски део у коме су сажето приказана досадашња сазнања о теми; Опис примене стечених знања у непосредном раду са децом у вртићу и детаљан приказ и анализу активности које је самостално организовао; Закључно разматрање представља критички осврт са предлозима за унапређење праксе; Списак коришћених извора. Приказ активности, поред писаног садржаја, може да се представи и у визуелној форми.
Литература:

Број часова активненаставе	**Теоријска настава:**	**Практична настава:**

Методе извођења наставе Консултације са ментором; по потреби рад у вртићу; израдазавршног рада и одбрана рада.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
Израда завршног рада	50	Усмена одбрана заврпшног рада	50

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Пројекат завршног рада

Наставник: Ментор завршног рада

Сарадник:

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 4

Услов: Положени сви испити предвиђени студијским програмом и реализована стручна пракса

Циљ предмета: је оспособљавање студената за разумевања процеса истраживања одабране теме коју карактеришу теоријски и практични постулати предшколског васпитања и образовања., интерпретације процеса и резултата истраживања; провере тачности и валидности коришћених података и њихово анализирање; примене статистичких, експерименталних и других метода истраживања; спровођења последично – компаративног истраживања; креирања истраживања у складу са одабраним предметом истраживања; спровођења истраживања, доношење и интерпретација закључака на основу добијених резултата истраживања.

Исход предмета: Студент стиче способност критичког размишљања у истраживачком раду,да примењује методе истраживања као и различите начине прикупљања информација за истраживачки рад; да разуме различите фазе и нивое истраживања, да дефинише истраживачкехипотезе и интерпретацију добијених резултата, као и доношење закључка.

Садржај предмета: Методе прикупљања, груписања, сређивања и анализе квантитавних и квалитативних података, како из примарних тако секундарних извора; анализа података применом различитих научних метода; тестирање добијених резултата анализе; идентификовање проблема; писање извештаја о резултатима извршене анализе; писмено и усмено изношење и објашњење резултата истраживања, као и вођење дискусије на тему добијених резултата уз примену логичког и критичког начина размишљања. У оквиру израде завршног рада студент бира ментора - предметног наставника у области за израду завршног рада које су дефинисане Елаборатом. Сагласност на избор ментора и теме даје Наставно стручно веће Школе. Тему, односно Предмет завршног рада студент дефинише заједно са предметним наставником. Студент у договору са ментором може да се определи за истраживачки рад, приказ случаја или прегледни рад. Упут са називом теме потписује ментор. Све активности студент спроводи уз упутства и под контролом ментора и сарадника практичара у наставној бази Школе, у предшколској установи. У оквиру Пројекта завршног рада студент је у обавези да реализује практичну наставу од 30 часова која је намењена за истраживачке активности, преглед документације и различитих база података. Практична наства се изводи у наставној бази и место извођења практичне наставе је уско повезано са предметом израде завршног рада. Након спроведене практичне наставе, студент ментору доноси документацију са извештајем, који је уписује у индекс.

Литература:

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:**	**Практична настава:**

Методе извођења наставе консултације дискусије, компаративна анализа, индивидуалне ипрезентације прикупљеног материјала и идеја анализа практичног рада.

Оцена знања (максимални број поена 100)Описно оцењивање:

Довољан (51-60), задовољавајући (61-70), добар (71-80), врло добар (81-90), одличан (91-100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Сарадња и тимски рад у професионалној пракси

Наставник: др Гордана Степић, проф.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 4

Услов: уписан семестар

Циљ предмета Развијање компетенција студената из области социјалне интеракције и интерперсоналне комуникације. Стицање знања о основним принципима тимског рада и оспособљавање за његову ефикасну примену у професионалном контексту.

Исход предмета Студенти су упознати са основним принципима интерперсоналне комуникације, разумеју важност успостављања сарадничких односа у професионалном окружењу. Упознати су са различитим стиловима понашања у интерперсоналној комуникацији. Упознати су са карактеристикама асертивног понашања и примењују различите асертивне технике. Поседују вештине ефикасне комуникације и конструктивног решавања конфликта. Упознати су са структуром и динамиком тимског рада, кључним факторима који омогућавају његову ефикасну примену у професионалном контексту и оспособљени су за његову примену у професионалној пракси.

Садржај предмета

Теоријска настава: Основни појмови у комуникологији. Вербална и невербална комуникација. Вештине интерперсоналне комуникације. Емоционална интелигенција. Стилови понашања у интерперсоналној комуникацији. Предрасуде, стереотипи и дискриминација. Конфликти и решавање конфликата. Асертивна комуникација. Тимски рад– појам, карактеристике. Улоге у тиму и руковођење тимом. Формирање, развој и функционисање тима. Сарадничко понашање и комуникација у тимском раду. Сарадња са породицом и локалном заједницом. Стратегије решавања проблема у тимском раду. Од тима до заједнице учења.

Практична настава: Елементи процеса комуникације. Облици вербалне и невербалне комуникације. Правила успешне комуникације и комуникациона компетентност. Поређење пасивног, пасивно-агресивног, агресивног и асертивног понашања. Превазилажење баријера у комуникацији. Емпатија и асертивност као стратегије успешне комуникације. Принципи ефикасног тимског рада. Улоге у тиму. Развој тима. Димензије функционисања тима. Динамика тимског рада. Модели сарадње васпитача са породицом и локалном заједницом. Препреке и конфликти у тиму и начини превазилажења. Процењивање успешности рада тима. Заједница учења.

Литература

1. Бјекић, Д. (2009). *Комуникологија: основе педагошког и пословног комуницирања*. Чачак: Светлост. (одабрана поглавља)
2. Кораћ, И. (2014). Технике превладавања стреса различитих професија у образовном процесу. *Васпитање и образовање*, 4, 35-45.
3. Павловић Бренеселовић, Д. (2010). Од тима до заједнице учења. *Педагогија*, 65, 2, 236-246.
4. Павловски, Т. и Павловић Бренеселовић, Д. (2000). *Тимски рад у васпитној пракси: приручник за обуку васпитача*. Београд:Филозофски факултет, Институт за педагогију и андрагогију.
5. *Правилник о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја* (2018). Сл. гласник РС - Просветни гласник, бр. 16/2018.
6. Табс, С. (2013). *Комуникација, принципи и контексти*. Београд: Clio.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе Академско излагање, метода разговора, метода демонстрације, истраживачка метода, интерактивно (кооперативно) учење**,** методе засноване на практичним активностима.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	55
практични задаци	30	усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Здравствено васпитање

Наставник: др Златко Максимовић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Уписан семестар

Циљ предмета Упознати студенте са са програмским основама здравственог васпитања као и делом опште здравствене културе и здравственог образовања. Оспособити студенте да формирају ставове и схвате значај и улогу здравственог васпитања за здрав начин живота и превенцију од многих болести како за појединца тако и за друштво у целини. Развијати компетенције студената за стварање позитивних услова и ситуација деловања према деци предшколског узраста.

Исход предмета Након успешно завршене наставе предмета, студент треба да усвоји, разуме, интерпретира и развије теоријска знања, способности и вештине из области: здравственог васпитања, здравствене културе, утицаја животне средине уз њихову примену у вртићу; савремене медицине и превенције болести; болести зависности као и да делује у развијању свести за спречавање истих; правилне исхране и физичке активности; хигијене јавних објеката, појаве и спречавања заразних болести, значаја и суштине метода асепсе и антисепсе и развијању имунитета; тимова и тимског рада, друштвених односа међу младима као и брака и породице; метода рада и примене здравствено васпитних средстава у здравственом образовању; менталног здравља и примени у васпитно-образовни рад.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основни појмови у здравственом васпитању и здравственој култури. Информисање, едукација и ширење здравствене културе. Савремена медицина и превенција болести, Утицај животне средине на здравље. Хигијена јавних објеката. Значај и суштина метода асепсе и антисепсе. Болести зависности – алкохолизам, пушење и наркоманија. Брак и породица. Друштвени односи међу младима. Тимови и тимски рад. Значај правилне исхране и физичке активности. Понашања деце, имунитет и други чиниоци који утичу на здравље. Здравствено васпитање у спречавању заразних болести. Методе рада у здравственом васпитању. Примена и значај здравствено васпитних средстава. Ментално здравље и васпитно –образовни рад.

Практична настава

Шта значи бити здрав. Здравствена култура и значај вртића у ширењу здравствене културе. Промоција здравља у свако време и на сваком месту. Вода – значај воде за човјеков организам и појаву болести. Хигијеном штитити себе и друге. Методе здравственог рада и здравствено васпитна средства у вртићу. Понашања која доводе до преноса заразних болести. Улога здравственог васпитања у јачању имунитета. Информисање других о здравом стилу живота. Програм здравствене интервенције – рад у групама и по улогама – болести зависности. Чиниоци менталног здравља, Улога васпитача у формирању здравог стила живота код деце.

Литература

- Берар, М., Џиновић – Којић, Д. (2008), *Телесни развој и здравствено васпитање*, Сомбор: Универзитет у Новом Саду
  – Педагошки факултет у Сомбору.
- Банићевић, М., ет ал. (2009), *Здравствено васпитање. 1.издање*, Београд: Завод за уџбенике Београд.
- Новаковић, Б., Јусуповић, Ф. (2014), *Исхрана и здравље 1. издање*. Нови Сад: Медицински факултет Нови Сад.
- Јоксић, Б., Мамула, Ј. (1976), *Здравствено васпитање*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Кекуш, Д. (2006), *Здравствено васпитање*, Београд: Ауторско издање.
- Томић, Б. (1976), *Здравствено васпитање,* Београд: Институт за здравствено васпитање.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе: Методе предавања, вежбе, дискусија, анализа примера, решавање проблема, израда и презентација семинарских радова, симулација или примена у реалним условима могућих методичких решења и др.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	
практична настава	**10**	усмени испт	**50**
колоквијум-и	**20**	.....	
семинар-и	**10**		

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Увод у инклузију

Наставник: др Бојана Остојић, проф., МА Ивана Димитријевић, асистент

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 4

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Стицање базичног корпуса знања о инклузији, усвајање педагошке концепције инклузивног образовања и разумевање специфичности инклузивног васпитно-образовног процеса.

Исход предмета

Студент разуме и може да објасни концепт социјалне инклузије и инклузивног образовања. Влада основним знањем и професионалним компетенцијама за рад у инклузивном предшколском контексту. Осетљив је и показује поштовање према различитостима деце и породице. Сензибилисан је за потребе деце са сметњама у развоју и влада стратегијама за подршку њиховом развоју и партиципацији у групи. Оспособљен је за праћење и документовање развоја и напредовање деце са посебним образовним потребама и за рефлексивно-стваралачки приступ инклузивнојваспитно-образовној пракси.

Садржај предмета

Теоријска настава

1.Основни појмови и одреднице инклузивног образовања и васпитања. 2. Инклузивни покрет, 3. Претпоставке за успешну инклузију, 4. Циљ и задаци инклузивног приступа; 5. Инклузивно образовање: деца, породица, васпитачи, локална заједница и друштво у целини; 6. Улога вршњака у подстицању социјалне комуникације код деце са сметњама у развоју; 7. Улога васпитача у инклузивном процесу; 8. Инклузивни тим и индивидуализовани васпитно-образовни процес; 9. Подстицање социјалног и емоционалног развоја код деце са сметњама у развоју; 10. Подстицање развоја говора; 11. Подстицање интелектуалног развоја; 12. Подстицање развоја физичких вештина, 13. Истраживања индивидуалних разлика и различити приступи разликама. 14. Принципи инклузивног васпитања и образовања; 15. Специфичности и иновативне форме образовања деце са сметњама у развоју.

Практична настава

1. Педагошки профил; 2. Индивидуализација; 3. Индивидуално образовни план (анализа примера), 4. Модели подршке у инклузивном образовању;

5. Улога интерресорне комисије; 6. Улога родитеља у инклузивном процесу; 7. Тим за додатну подршку; 8. Улога дефектолога у инклузивном процесу;

9. Избор инструмената за праћење и документовање развоја и напредовања деце са сметњама у развоју; 10. Асистивна технологија: врсте; 11. Социолошка основа инклузивног образовања; 12. Педагошка основа инклузивног образовања; 13. Психолошка основа инклузивног образовања; 14. Истраживања о процесу васпитно-образовне инклузије, 15. Евалуација успешности васпитно-образовне инклузије.

Литература

Дедај, М. (2013): *Дете са хиперкинетичким синдромом у социјалном окружењу*, у: Тематски зборник радова: Остваривање инклузије у предшколској установи и основној школи, Институт за педагошка истраживања и Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре Сирмијум Сремска Митровица, стр. 145-163.

Дедај, М. (2013): *Системски приступ инклузији*, Зборник резимеа са међународног научног скупа: Инклузија у предшколској установи и основној школи, Институт за педагошка истраживања Београд и Висока школа струковних студија за образовање васпитача Сремска Митровица.

Дедај, М. (2014), *Компетенције васпитача за инклузију деце са сметњама у развоју*, Зборник резимеа са међународног научног скупа: Инклузија у предшколској установи и основној школи, Институт за педагошка истраживања Београд и Висока школа струковних студија за образовање васпитача Сремска Митровица.

Дедај, М. (2014), *Улога васпитача у раној интервенцији*, III стручно-научни скуп са међународним учешћем „Актуелности у едукацији и рехабилитацији особа са сметњама у развоју“, Смедерево: Ресурсни центар за специјалну едукацију, стр.130

Дедај, М. (2014): *Сарадња дефектолога и васпитача у раду са децом на раном узрасту*, Конференција са међународним учешћем Дефектолошки рад са децом на раном узрасту - превенција, (ре)хабилитација и социјална интеграција, Друштво дефектолога Војводине, стр.38

Дедај, М. (2015), *Подршка у реализацији инклузивног образовања из перспективе васпитача и учитеља*, Зборник резимеа VI Међународна научна конференција, Инклузија у предшколској установи и основној школи, Изазови унапређивања политике и праксе инклузивног образовања, Институт за педагошка истраживања Београд и Висока школа струковних студија за образовање васпитача Сремска Митровица.

Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, и његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, број, 79/10)

Сретенов, Д. (2008). *Креирање инклузивног вртића*. Београд: Центар за примењену психологију.

Број часова активне наставе:	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе

предавања, вежбе, групни облик рада, индивидуални рад студената на изради педагошког профила, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
педагошки профил детета	30		
семинарски рад	10		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: ВРЕДНОСТИ ДЕТИЊСТВА

Наставник: др Марина Недељковић, виши предавач

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета Да се студенти упознају с најзначајнијим документима о правима детета-првенствено Конвенцијом из1989., стекну увид у садржај дечјих права, смисао детињства и општи положај детета у друштву. Студенти треба да
уоче потребу успостављања равнотеже у односима одраслих и деце, развију свест и потребу да се дете заштити одразних облика злостављања, злоупотреба и немара и остваре његови најбољи интереси.

Исход предмета Након успешно завршене настасве предмета студент ће моћи: да утврди, препозна и размотри узроке који су спутавали оптималан положај детета и његову хуманију перцепцију у друштву; да препозна и систематски изложи целину проблема везаних за детињство; да у свом професионалном позиву препозна симптоме евентуално злостављаног или занемареног детета; да утврди смањење јаза између одраслих и деце које настаје упоредо с
техничко-технолошким развојем; да препозна потребу уважавања личности детета у складу с Конвенцијом и резимира да ризици и угроженост детета у измењеним околностима нису исчезли већ долазе до изражаја у новом обличју.

Садржај предмета *Теоријска настава* - Појам детињства. Природа права детета. Права детета у најзначајнијим међународним документима. Конвенција о правима детета. Најбољи интереси детета. Право на живот, опстанак и развој. Право на заштиту од дискриминације. Поштовање мишљења детета. Право на идентитет. Слобода изражавања и приступ информацијама. Забрана злоупотребе, злостављања и занемаривања детета. Забрана физичког, сексуалног и емоционалног злостављања детета. Одговорност родитеља према деци и обавезе деце према родитељима. Заштита
детета без породице. Облици збрињавања детета лишеног породичног старања. Усвојење детета као трајан вид збрињавања детета. Право детета на здравље и нека посебна питања. Права детета у болници. Дете са сметњама у развоју. Право на образовање, слободно време, рекреацију, игру и културне активности. Искоришћавање детета. Дете избегло из ратом захваћеног подручја. Дете у оружаном сукобу. Искоришћавање дечјег рада. Искоришћавање детета у проституцији. Злоупотреба дрога. Облици манипулисања детета и заштита деце. Право детета као припадника мањинске групе или домородачког становништва. Слобода вероисповести и проблеми везани за права определења детета. Опоравак детета жртве и малолетничко правосуђе. Право детета на приватност. Надзор и надзорна тела у заштити права детета
Практична настава - Инхерентна и структурална рањивост детета. Угроженост детета у јавној сфери. Историјски приказ угрожености детета. Патријархално и традиционално друштво јужнословенских народа и однос према детету. Најбољи интереси детета централна идеја права детета и тешкоће да се они реализују. Тешкоће у прихватању и реализацији права детета.. Да ли је физичка казна исто што и физичко злостављање. Шта је злостављање детета?
Заштита детета од физичког, сексуалног и емоционалног злостављања. Шта је манипулисање децом? Видови и актери манипулације, учесталост и заштита од ње. Облици угроженост и начини заштите детета у хиперпотрошачком
друштву. Облици искоришћавања детета. Право на образовање и разлози његове угрожености. Међузависност отежане реализације права на образовање и бројних облика искоришћавања и угрожености детета. Заштита приватности детета. Анализа поступака медија, родитеља, здравствених и образовних институције. Укључивање деце у војне и паравојне формације. Критичка анализа недоследности и ограничења у формулацији Конвенције о правима детета.
Традиционални поступци штетни по здравље детета и потреба да се дете заштити.

Литература

-**Аријес,Ф.(1973)** *Векови детињства,* Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
-**Гудовић,З.(2004)** *Културолошки аспект повреде права детета,* Београд :Социјална мисао бр.2
-**Гудовић,З.(2014)** *Искушења детињства*, Сремска Митровица: Висока школа струковних стдија за васпитаче и пословне информатичаре - Сирмијум
-**Томановић,С.(прир.)(2004)** *Социологија детињства*-социолошка хрестоматија, Београд: Завод за уџбенике инаставна средства
-**Вучковић-Шаховић,Н.(2000)** *Права детета и међународно право.*Београд: Југословенски центар за права детета.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе Предавања, вежбе, практичан рад. Консултације, посматрање и тумачење конкретних ситуација, индивидуално и групно проучавање одређених тема и др.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	
практична настава	**25**	усмени испт	40
колоквијум-и	**20**	.....	
семинар-и	**10**		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Дечја антропологија

Наставник: др Синиша Максимовић, проф.

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Уписан семестар

Циљ предмета

Да се студент упозна са појмом антропологије, подручјима изучавања и значајем кроз историју. Посебан акценат је стављен на физичку антропологију, генетику, раст и развој,антропометрију , патолошка стања, као и деловање средине на раст и развој. Антропологија у новије време, утицај социјалне средине, етичка питања и права детета.

Исход предмета

Подразумева оспособљеност студента да зна да препозна промене у расту и развоју деце везано за узраст, да разликује патолошко од здравог и да у свом домену предузме превентивне мере. Студент је упознат са правима детета међународним конвенцијама и способан је да адекватно заштити дете од неповољног деловања околине.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам и предмет антропологије. Биолошка (физичка) антропологија. Варијабилност и прилагодљивост људске популације. Основни принципи популационе генетике човека. Раст и развој. Пренатални развој. Физиологија постнаталног развоја. Период новорођенчета. Психомоторни развој деце предшколског узраста. Најчешћи поремећаји расту и развоју деце предшколског узраста. Убрзање раста и развоја. Функција појединих органа човека. Болести савременог човека. Етички аспекти медицинских истраживања. Конвенције о правима детета.

Практична настава

Место и улога човека у природи. Демографске карактеристике становништва. Физички развој и основне телесне мере. Молекуларна антропологија. Социјална екологија. Генетске варијације и природна селекција. Генетика и етика. Еволуција етике. Антропометрија. ИТМ и перцентили. Систематски преглед и процена телесног развоја. Социјална и културна антропологија. Породица и дете. Карактер детета. Сила и насиље над децом.

`Литература

Угарковић Д., Биологија развоја човека са основама спортске медицине, Београд 2011.Антонијевић Ж.,Телесни развој детета и здравствено васпитање, Београд 2001.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе

Предавања, дискусија, рад у групама, радионице.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	
реферат	**10**	усмени испт	**40**
колоквијум-и	**30**	.....	
семинар-и	**10**		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Луткарство

Наставник: др Марија Александровић Стајић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Стицање основног теоријског и практичног знања о позоришту, глуми, драматизацији, луткарству. Стицање основних појмова из сценске културе и луткарства. Упознавање теоријских основа настанка луткарства.Упознавање студента са везом између луткарства и других уметности. Креирање сценографије и израда различитих врста лутака и руковање различитим материјалима током израде. Упознавање са могућностима и ограничењима различитих типова лутака.

-Интегрисан приступ учењу и развоју који се заснива на повезаном искуству онога што студент чини и доживљава у ситуацијама које су му смислене, а не кроз издвојене садржаје и појединачне активности везане за појединачне образовне области или аспекте развоја.[1]

Исход предмета

Студент: уме да самостално осмисли и припреми луткарску представу за предшколски узраст на основу већ написаног текста или кроз процесни рад; има основно знање о позорници, кулисама, осветљењу и репертоару у луткарском позоришту; уме технички да уобличи своје замисли у области луткарства; је способан да дефинипше педагошки контекст употребе лутке, у циљу рада са децом на препознавању сопствених способности, изражавању идеја и замисли, стицању емоционалне интелигенције, изградњи самопоштовања и способности за заједнички рад; је способан да примени луткарство у подстицању креативности код деце.

Студент уме да представи богатство и различитост својих идеја на начин на који види и разуме себе и своје окружење и схвата важност учешћа у групи, као и своје позиције унутар ње. Радо документује нове идеје кроз различите медије.

-Студент без проблема моделује игровни стваралачки приступ према себи и свету и својим учешћем у игри (и драматизацији) и заједничком истраживању у оквиру теме/пројекта моделује уживање и отвореност према новом, спремност на преузимање ризика, радост откривања и истраживања и однос уважавања, разумевања и сарадње са другима.[2]

Садржај предмета

Теоријска настава

Историјат лутке и луткарства, типови сценских лутака и њихове; Позориште лутака, позориште сенки; Типови розорнице; Прављење лутака и извођење представе; Начини извођења луткарске анимације; Музика у луткарској представи; Радио драма (Капетан Џон Пиплфокс, Душко Радовић); Педагошке могућности лутке у раду са предшколском децом; Начини употребе лутке у раду са децом предшколског узраста; Интерактивни потенцијал и интердисциплинарни карактер сценске уметности као посебног дидактичког средства.

Практична настава

Креирање, израда и анимирање сценских лутака (лутка напрстак, гињол лутка, лутка зевалица), режирање представе и анимација лутке. Креативна употреба материјала у изради маске, лутке и сценографије за представу, употреба рециклажног материјала за израду лутака и сценографије, Вертеп театар

Литература

Каменов, Е. (2006). *Дечја игра*. Београд: Завод за уџбенике.

Каменов, Е. И Филиповић, С. (2010). *Мудрост чула V део, Дечје драмско стваралаштво.* Нови Сад: ДрагонМисаиловић,

М. (1991). *Дете и позоришна уметност*. Београд Завод за уџбенике и наставна средства.

Николин, В.и сар. (1965). *Увод у луткарство*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Цофоу, В. (2004). *Лутка у школи,* Приручник за луткарство у настави и слободним активностима с луткарским играма, Загреб: Школска књига

Чакић Симић, Н. (2007). *Белешке луткарског помоћника,* Приручник за луткарство, Београд, Креативни центар.

Број часова активне наставе 1+2	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе

Фронтална, демонстартивна, пројектна и рад у групама. Посредна преко интернет платформе и непосредна путем интернет апликација.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	Усмени испит	30
практична настава	60		
колоквијум-и			
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

[1]Основе програма предшколског васпитања и образовања, Концепција Основа програма – Године узлета

[2] Основе програма предшколског васпитања и образовања, Концепција Основа програма – Године узлета

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Управљање променама

Наставник: мр Ивана Петревска, предавач, Александар Сандић, сарадник у настави

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Стицање најновијих знања из управљања променама. Разумевање концепта управљања променама и његове примене у условима функционисања привредних и јавних организација. Упознавање студената са теоријским полазиштима и достигнућима у области управљања променама, као и са методама и концептима истраживања и анализе, приступима дефинисања и имплементације промена у сложеним организационим системима.

Исход предмета

Оспособљеост студената да разумеју моделе и структуре промене, да утврде кључне иницијативе и уклопе их у постојеће пословне структуре, да избегну отпор запослених према промени, да управљају променом без гушења креативности како би успешно деловали у свом пословном окружењу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Врсте промена. Концепти и модели управљања променама.Планирање промена.Увођење промена.Контрола увођења и одвијања промена.Процес управљања променама у организацији.Лидерство и управљање променама.Отпор променама.Појам и дефинисање организационих промена.Врсте организационих промена. Нивои организационих промена. Теорије организационих промена. Управљање променама и развој предузећа. Управљање променама и друге управљачке дисциплине .

Практична настава

Вежбе на практичним примерима. Симулација управљања променом. Презентације пројеката, семинарских и приступних радова. Студије случаја

Литература

1. Јовановић, П., Управљање променама, Београд, Србија :YUPMA, 2006.

2. Адижес, И., Управљање променама, Нови Сад, ASEE, 2016.

3. Сајферт, З., Управљање променама, Технички факултет „Михајло Пупин“, Зрењанин, 2008. 4.

Дракер,П.Управљање у новом друштву, Нови Сад, ASEE,2005.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе

Аудиторне , илустративно-демонстративне, вербално текстуалне, методе практичног рада

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	40		
семинар-и	20		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Комуникација покретом

Наставник: др Дејан Савичевић, проф., Милица Андрић, сарадник у настави

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета:

- Упознавање са појмом, облицима и комуникационим стиловима у дечјем вртићу.
- Приближити студентима етапе и индикаторе вербалне и небвербалне комуникације у дечјем вртићу

Исход предмета:

- Оспособљеност студента за квалитетну комуникацију вербалну, невербалну и кинестетичку комуникацију узависности од ситуационог амбијента.
- Разумевање утицаја комуникације на васпитно образовни рад у предшколској установи

Садржај предмета

Теоријска настава

Комуникологија-појам, предмет,функције; Елементи и значење комуникационог процеса; Врсте и типови комуникације; Средства и нивои комуницирања у предшколским установама; Вртић као простор инклузивне и демократске праксе Вештина комуникације деце у моделима физичких активности; Технике посматрања модела комуникације у васпитној групи; Знакови и значења у физичком васпитању; Појам комунолошког простора у физичком васпитању деце предшколског узраста; Психолошки профил детета у комуникацији са другим одраслим; Основни аспекти невербалне комуникације у физичком васпитању;

Практична настава

Покретне игре као модел невербале комуникације; Модели активности из физичког васпитања као подстицај решавању конфликта у васпитној групи; Феноменолошке методе у истраживању. Мотивација као фактор вербалне и невербалне комуникације у физичком васпитању; Основна правила пословног бонтона и комуницирања; Радионице стручног дискурса
из области физичке културе усмерене на вербални и невербални дискурс студената.

Литература

Суша, Б (2008). ***Комуницирање***, Нови Сад, ФАМ
Стојановић, М(2002). ***Невербална комуникација***, Београд: Привредна комора Југославије
Вишњић, Д., Јовановић, А., Милетић, М. (2004). ***Теорија и методика физичког васпитања***, Београд:Факултет спорта ифизичког васпитања.
Viling, K. (2016). ***Kvalitativna istraživanja u psihologiji***. Beograd: Clio

Број часова активне наставе: 1+2	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе:

Предавања: мини предавања, рад са текстом, дискусије, решавање студије ситуације, Интерактивни облици наставе - кооперативно учење наставник ученик, кооперативно учење у групама, тимска настава

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност на вежбама ипредавањима	10	теоријски и практични	60
пројекат мале групе	30		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Радно окружење и ментално здравље

Наставник: др Тања Панић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Упознавање студената са базичним појмовима психологије менталног здравља; са појмом менталног поремећаја и псхопатолошких феномена и критеријумима њиховог разликовања од нормалности и менталног здравља, као и последица које се манифестују у радном окружењу.

Исход предмета

Од студента се очекује да покаже разумевање проблема разграничења менталног здравља од менталног поремећаја,препознаје и разуме узроке, динамику и последице психопатолошких феномена у радном окружењу, и фактора који утичи на понашање у радном окружењу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основни појмови психологије менталног здравља. Историјски развој. Значај рада у животу човека. Радна организација и институцинални рад и човек. Социодемографске карактеристике и радно понашање. Личност и радно понашање. Социјална интеракција у радном окружењу. Задовољство послом. Аспекти менталог здравља. Медијатори менталног здравља. Патологија радног понашања. Незапосленост. Душевни поремећаји и рад. Поремећаји у друштвеном понашању и радно окружење. Превенција.

Практична настава

Дискусија и радионице о садржајима теоријске наставе уз критичко посматрање и повезивање са примерима.

Литература

Рот, Н., Радоњић, С., (2008). *Психологија*, Београд: Завод за уџбенике (одабрана поглавња)

Француешко, М., Мирковић, Б. (2008). Организационо понашање, Нови Сад: USEE Прометеј (одабрана поглавља)Панић, Т. (2011).

Медијатори ефеката незапослености на ментално здравље, необјављена докторска дисертација

Димитријевић, А. (2005). Савремена схватања менталног здравља и поремећаја. Београд: Завод зауџбенике и наставна средства (одабрана поглавља)

Влајковић, J. (2001). *Теорија и пракса менталне хигијене*. Београд: Центар за примењену психологију(одабрана поглавља)

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе

Предавања, вежбе, дисусија, групни рад, презентације, тимски рад, радионице

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испт	20
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Стратегије визуелног документовања

Наставник: мр Соња Алмажан, предавач

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Циљ предмета је:
- да студенти упознају и примене различите технике, облике, материјале и средства визуелне уметности у оквиру стратегије развијања реалног програма – документовања;
- да кроз анализу различитих облика визуелне уметности и принципа форме и композиције студенти повезују комуникативну улогу документовања са различитим карактеристикама и могућностима визуелних уметности;
- да студенти кроз истраживање и анализу стекну увид у вишеперспективност разумевања и тумачења представљеногискуства у продуктима визуелних уметности;
- да практичним приступом у ПУ селектују и организују кроз употребу визуелних уметности забелешке и евиденцијеанализа, интерпретација и евалуације групног и индивидуалног учења у пројекту.

Исход предмета

Као исход предмета очекује се да студенти познају и креативно примењују различите технике, облике, материјале и средства визуелне уметности у оквиру стратегије развијања реалног програма – документовања. Студенти разумеју дискурзивност визуелне уметности и повезују то разумевање са одабиром облика и приступа документовању учења у пројекту.

Садржај предмета

Теоријска настава:

Уметност као облик представљања и прераде искуства. Визуелна уметност као процес. Повезаност процесне карактеристике педагошког документовања и уметничког процеса. Традиционални медији ликовне уметности (цртање, сликање, тродимензионално обликовање, графика, фотографија) као визуелна средства у педагошком документовању. Медији савремене уметности (уметничка инсталација, перформанс, редимејд, асамблаж, ИКТ...) као средства визуелног документовања учења. Продукти и средства примењених уметности и заната (плакати, стрипови, часописи, мапе, шеме, графикони, ткање, плетење...) у стратегијама визуелног документовања.

Практична настава

Анализа уметничког процеса у радовима савремених уметника. Тематске композиције од различитих цртежа, са употребом различитих цртачких материјала. Тематске композиције од колажа (мозаика). Документовање учења фотографијом и комбиновање фотографије и текста. Уметничка инсталација (у односу на тему и концепт) и креативни приступи документовању искуства и учења. Документовање учења кроз видео запис. Документовање учења кроз тематски часопис.

Литература

Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2022). *Приручник за документовање: педагошка докумнетација и документовање уОсновама програма ПВО "Године узлета"*. Београд: Министарствоо просвете, науке и технолошког развоја.

Gandini, L. (2002). The story and foundations of the Reggio Emilia approach. In V. Fu, A. Stremmel, & L. Hill (Eds.), *Teaching and learning collaborative exploration of the Reggio Emilia approach* (pp. 13–21). Columbus, OH: Merrill/Prentice-Hall.

Krechevsky, M., Mardell, B., Rivard, M., Wilson, D. (2013). Visible learners: promoting *Reggio-inspired approaches in all schools.* San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Smith, T. (2011). *Contemporary art: World currents*. Prentice Hall.

Springgay, S. (2008). Corporeal Pedagogy and Contemporary Video Art. *Art Education*, *61*(2), 18–24.Sullivan, G.

(2005). *Art practice as research: Inquiry in the visual arts.* Thousand Oaks, CA: Sage.

Vecchi, V. (2010). *Art and Creativity in Reggio Emilia: Exploring the Role and Potential of Ateliers in Early Childhood Education.* London and New York: Routledge.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе

Вербална (предавање, дискусија), рад са књигом, илустративно-демонстрациона (презентације, видео записи).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања и вежбе	30	истраживачки задаци и презентације	30
семинарски рад	10	ликовни рад	30

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Пословна комуникација и односи с јавношћу

Наставник/наставници: Др Слађана Миленковић, проф., Јасмина Сандић, сарадник у настави

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета Унапређење културе писменог и усменог изражавања студената. Развијање компетенција студената за комуникативне активности (језик, говорни и писани). Развијање способности студената да користе све врсте пословне комуникације у професионалном окружењу.

Исход предмета

Студенти су способни да вербално, у писаном облику и посебно електронским путем комуницирају са одраслима у пословном окружењу, и са децом; да користе говорне моделе комуникацијских вештина и све облике пословне писане комуникације ради лакшег извршавања професионалних обавеза. Утврђују критеријуме за избор и вредновање облика пословне комуникације. Овладавају основним знањима и вештинама из области односи с јавношћу, да припремају говор, оналајн састанак, да овладају вештином писања радне биографије и припремом интервјуа за посао, јавног наступа, држања говора.

Садржај предмета

Теоријска настава Комплексност и значај непосредне комуникације у савременом свету. Различити аспекти комуникације. Основни комуниколошки појмови. Вербална и невербална комуникација. Врсте комуникације, како превладати неспоразуме и конфликте у комуникацији. Комуникациони процеси и средства масовне комуникације, комуникологија у функцији развијања културе односа са медијима, медији и комуникологија, новинари и језик медија. Односи с јавношћу, портпарол, саопштење за јавност. Култура јавног наступа.

Практична настава Вежбе и практичан рад, студенти симулирају говорне ситуације, демонстрирају различите друштвених улоге, анализирају вербалне и невербалне сигнале, посета медијским кућама; посета фирми која има службу за односе с јавношћу. Импровизација службе за односе с јавношћу тако што студенти играју по улогама запослене). Импровизација интервјуа за посао, радног места портпарола. Писање CV-а, припрема за интервју за посао. Импровизација јавног наступа, држања беседе и других врста говора.

Литература

Миленковић, С. (2012). Деца и медији, Сремска Митровица: ВШССОВ

Миленковић, С. (2007). Медијска култура, Сремска Митровица: ВШССОВ

Миленковић, С. (2008). Медији и образовање, Рума: Графампромет.

Марковић, М. (2006). Пословна комуникација, Београд: Clio

Мандић, Т. (2002). Комуникологија, Београд: Привредни

прегледПотер, Џ. (2011). Медијска писменост, Београд: Clio

Нушић, Б. (2010). Реторика, Београд: Чигоја штампа

Миленковић, С. Симић-Лемајић**,** Н. (2018). Античко наслеђе беседништва, У: Р. Васић, С. Ферјанчић, К. Марицки Гађански, Антика некад и сад: значај, улога и наслеђе кроз векове, Београд: Друштво за античке студије Србије, ISBN 987-86-89367-09-6. УДК 808.51 стр. 164-173

Миленковић, С. (2012). Конструкција или деконструкција говорног идентитета, у: Б. Димитријевић (ур.), Зборник резимеаМеђународног научног скупа Језик, књижевност, вредности април 2012, 123. Ниш

Milenković, S**.** Дражић, Д. (2017). Povezanost komunikacije i tehnologije u E-obrazovanju, International Scientific Conference OnInformation Technology And Data Related Research SINTEZA 2017, Singidunum University, Belgrade, Serbia. стр. 528.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе Интерактивна настава, предавања, вежбе, дискусија, анализа примера, решавање проблема, израда и презентација семинарских радова, израда мањих пројеката у виду акционих истраживања, примене значајнијих пројекционих техника и њихова дискусија, симулација или примена у реалним условима могућих комуникацијских решења, рад с књигом и др.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	
практична настава	**10**	усмени испт	**50**
колоквијум-и	**25**	.....	
семинар-и	**10**		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Увод у менаџмент предшколских установа

Наставник: мр Ивана Б. Петревска, предавач

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са основним принципима менаџмента. Стицање основних знања оменаџменту као научној дисциплини са становишта организације и управљања организацијама.

Исход предмета

Након одслушаног предмета студент ће бити способан да правилно тумачи и интерпретира основне принципе менаџмента, да стекне могућност разумевања, унапређивања и оперативну примену стечених знања у васпитно образовним установама и осталим организационим системима са аспекта планирања, организовања, руковођења и контроле активности у установама.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Појам, функције менаџмента и менаџери; 2. Организационо окружење; 3. Планирање; 4. Иновације ипромена; 5. Организовање; 6. Управљање људским ресурсима; 7. Мотивација; 8. Лидерство;

9. Комуницирање и преговарање; 10. Управљање тимовима, 11. Контрола

Практична настава

Практична настава је комплементарна предавањима. Разрађују се појмови изложени на предавањима,обрађују се и решавају конкретни проблеми и задаци, и дискутује се о изложеним концептима

Студије случаја-излагање есеја

Литература

1. Милетић Л., Петревска М. (2018). Увод у менаџмент, уџбеник, Висока туристичка школа струковнихстудија, Београд

2. Robbins, S.Coulter, M. (2005). Менаџмент, Дата статус, Београд

3. Heler, R. (2009). Приручник за менаџере, Профил књига, Београд

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 1**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Предавања и вежбе, студије случаја, израда и презентација есеја

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
колоквијум-и	2x10=20	.....	
семинар-и	10		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Интегрисано учење кроз ликовне пројекте

Наставник: мр Соња Алмажан, предавач

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Циљ овог предмета је да студенти упознају карактеристике и фазе уметничког истраживачког и креативног процеса, да разумеју да рад на ликовном представљању спада у облик истраживања и да истраживање у уметничком процесу може да користи форму, средства и методе из различитих дисциплина. Кроз практично истраживање и ликовни рад студенти би требало да се упознају са карактеристикама интегрисаног приступа као важног средства за интегрисано учење и дубље разумевање у уметничком истраживачком процесу. Рад на ликовном представљању такође упошљава асоцијативно мишљење и на тај начин студенти би требало да се упознају са различитим стратегијама конструисања
аналогија и метафора у ликовном раду.

Исход предмета

Као исход предмета очекује се да студенти повежу дечје стваралаштво са игровним карактеристикама уметничког истраживачког процеса и, полазећи од тога, да у будућем раду приликом планирања теме/пројекта дечјем ликовном стваралаштву приступају на начин који ангажује дечје критичко, асоцијативно и метафоричко мишљење. Такође у будућем раду студенти васпитачи савремену ликовну уметност сагледавају као важан ресурс и модел за обликовање приступа дечјем ликовном стваралаштву.

Садржај предмета

Теоријска настава

Паралела између интегрисаног учења у пројектном приступу и уметничког пројекта који укључује истраживање кроз више различитих дисциплина и ликовно представљање. Савремена концептуална уметност и креативне и истраживачке стратегије у савременој концептуалној уметности. Карактеристике и фазе уметничког процеса. Припремна фаза (одабир теме пројекта и дефинисање фаза истраживачког рада и процеса представљања). Фаза инкубације (метафора, метафоричке пројекције и значај асоцијативног мишљења; креативне концептуалне стратегије). Фаза илуминације (обликовање идеје у конкретну форму). Фаза верификације (анализа и проналажење значења; ревизија и проширивање идеја). Интегрисано учење као димензија разумевања у уметничком истраживачком процесу који користи методе и начине размишљања у различитим дисциплинама.

Практична настава

Анализа и приказ ликовног дела савременог концептуалног уметника. Анализа фаза у раду савременог концептуалног уметника. Анализа и дефинисање корака уметничког истраживачког процеса на одабрану тему. Презентације и
ликовни рад на представљању мапе процеса; мреже појмова, асоцијација и метафора; резултата истраживања у непосредној околини, библиотеци, интернету. Ликовни пројекат.

Литература

Marshall, J., & Donahue, D. (2014). *Art centered learning across the curriculum: Integrating contemporary art in the high school classroom.* New York, NY: Teachers College.

Marshall, J. (2008). Visible Thinking: Using Contemporary Art to Teach Conceptual Skills. *Art Education, 61*(2), 38–46.Marshall, J. (2010). Five Ways to Integrate: Using Strategies from Contemporary Art. *Art Education* 63: 13–19.

Sullivan, G. (2005). *Art practice as research: Inquiry in the visual arts.* Thousand Oaks, CA: Sage.

Helm, J. H. & Katz, L. G. (2001). *Young investigators: The project approach in the early years*. New York: Teachers College Press.Pitri, E. (2001). The Role of Artistic Play in Problem Solving. *Art Education*, Vol. 54, No. 3, 46-51.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе

Вербална (предавање, дискусија), рад са књигом, илустративно-демонстрациона (презентације, видео записи).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	истраживачки задаци и презентације	30
семинарски рад (презентација пројекта)	20	ликовни рад	40

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Дечје стваралаштво

Наставник: др Исидора Кораћ, проф., Дамњановић Јасмина - Асистент

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Уписан семестар

Циљ предмета: Развијање компетенција студената за препознавање и развијање стваралачких потенцијала деце предшколског узраста.

Исход предмета Студенти су: упознати са појмом и карактеристикама стваралаштва деце предшколског узраста; способни да препознају стваралачки потенцијал деце предшколског узраста; оспособљени да креирају и организују социјално и физичко окружење за игру и учење, окружење које допушта деци да буду активна и ангажована у стваралачким активностима.

Садржај предмета ***Теоријска настава:*** Креативност: појам, манифестације и карактеристике; Креативно мишљење и етапе креативног процеса; Дивергентно и конвергентно мишљење; Фактори који подржавају дивергентне процесе; Дечје стваралаштво: појам, карактеристике, манифестације; Критеријум креативности; Улога васпитача и средине у подстицању дечјег стваралаштва; Образовни систем у нашој земљи и креативност код деце-промена парадигме; Дечја игра: појам, карактеристике, значај, структурална обележја; Имитација, креативна имитација и активност игре; Однос дечје игре и стваралаштва; Вредновање дечјег стваралаштва; Креативност у интеракцији.

Практична настава: Услови за развијање дечјег стваралаштва; Мотивација деце за стваралачки чин; Компетенције васпитача и стварање амбијента за игру и учење; Фактори који утичу на развој креативности и облици креативности; Креативна моздана олуја; Решавање проблема коришћењем дивергентног мишљења; Креативност и процес васпитања и образовања у предшколској установи; Стратегије подршке одраслих дечјој игри; Улога васпитача у различитим врстама игара; Подстицање дечјег стваралаштва кроз различите медије; Одабир активности, метода и техника рада, Медији и уметнички подстицаји; *Мапа стваралашва* као део портфолија студената.

Литература

1. Каменов, Е. (2008). Развијање дечјег стваралаштва, *Васпитање предшколске деце,* Београд: Завод за уџбенике, 296 – 312.
2. Крњаја, Ж. (2012). Игра на раним узрастима, *Стандарди за развој и учење деце раних узраста у Србији,* Београд: Институт за психологију Филозофског факултета, 113-132.
3. Кораћ, И. и Гутвајн, Н. (2015). Дидактичко-методички приступи ликовном ствралаштву деце, у: Пискало и др. (ур.), *Истраживања парадигми дјетињства, одгоја и образовања*, Зборник одабраних радова, Загреб: Учитељски факултет, Универзитет у Загребу / Support strategies for student art expression, in: I. Prskalo *et al*. (Ed.), *Researching paradigms of childhood and education, Book of selected papers* (p.110-118). Zagreb: The Faculty of Teacher Education University of Zagreb.
4. Шкорц, Б. (2012). *Креативност у интеракцији*. Београд: Мостарт. 11-19, 24-31, 36-48.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе кооперативно учење; дијалошка метода; метода усмерена на деловање и методе засноване на практичним активностима; проблемска метода. Учешће у евалуацији ефеката реализованих активности кроз предавања, вежбе (дискусије, анализа садржаја, презентације студената).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања и вежби	15	писмени испит	70
практична настава, истраживачки пројекат	15		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Маркетинг

Наставник: мр Ивана Петревска, предавач, Александар Сандић, сарадник у настави

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Циљ је да укаже на неминовност прихватања маркетинг орјентације у условима тржишне привреде и да објасни основне претпоставке маркетинга, инструменте на којима почива, као и начине за практичну примену принципа, стратегија, инструмената и вештина неопходних за остваривање успеха на тржишту.

Исход предмета

Након успешно савладаног градива студент ће бити оспособљен да анализира своје макро, микро и интерно маркетиншко окружење, организује и користи резултате истраживања тржишта, дефинише оптималну понуду (инструменте маркетинг микса) која ће уз задовољење захтева купаца допринети реализацији базичних циљева пословања предузећа,успешно планира своју маркетинг стратегију наступа на тржишту, организује маркетинг активност у предузећу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дефинисање маркетинга. Стварање вредности за потрошаче и сатисфакција потрошача. Истраживање лојалности потрошача.Управљање маркетингом у предузећу. Маркетинг информациони систем. Истраживање тржишта. Анализа тржишта. Сегментација и позиционирање тржишта. Инструменти маркетинг микса. Менаџмент производа и бренда. Интернет маркетинг. Односи са јавношћу.

Практична настава

Утицај културног окружења на маркетинг. Истраживање тржишта конкретног предузећа. Сегметација тржишта. Стратегије диференцирања производа/услуге. Анализа производног програма. Процес комуницирања.

Литература

1. Матић Н., Маркетинг, Универзитет за пословне студије, Бања Лука, 2012.

2. Jobber D., Fahy J., Osnovi marketinga , drugo izdanje , Data status, Beograd, 2006.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе

Предавања и вежбе , анализа студије случаја из праксе, израда и презентација есеја,дебате...

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	30
колоквијум-и	40	.....	
семинар-и	20		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Од игре до ликовног стваралаштва

Наставник: др Марија Александровић Стајић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Стицање основног теоријског и практичног знања о игри, различитим ликовним техникама и комбиновању тих техника са игром. Усмеравање тока игре као подстицаја за ликовни израз. Упознавање теоријских основа игре и визуелне уметности. Креирање подстицајног окружења за игру и израда и руковање различитим материјалима током процеса ликовног изражавања. Упознавање студента са везом између игре и ликовних уметности као и са могућностима и ограничењима различитих ликовних техника. Подстицање индивидуалности у ликовном изразу разноврсним материјалом. Развој креативног мишљења кроз игру и техничке спретности кроз различите ликовне садржаје. Развој моторичких способности и међусобне сарадње. Указивање на важност чињенице да је дете "биће игре и да је игра природен начин односа детета према свету кроз који оно доживљава, проширује и прерађује искуства, обликује себе и свет и гради сазнања о себи и свету, развијајући потенцијал отворености, флексибилности и стваралаштва, као основе свеколиког учења и развоја. Освешћивање да дете учи у ситуацијама и активностима које се заснивају на игровном обрасцу – добровољности, иницијативи, динамичности, преговарању, посвећености, отворености, преиспитивању. Упознавање са важношћу уважавања права деце на активно учешће у образовању кроз усмереност на добробит детета и подршку његовим потенцијалима и активном учешћу у животу вртића."[1]

Исход предмета

Студент: уме да самостално осмисли и припреми игру за предшколски узраст кроз процесни рад; Уме да искористи везу између игре и ликовног изражавања за отклањање могућих инхибиција, страхова и конфликата код деце; Уме технички да уобличи своје замисли; Студент је способан да дефинише педагошки контекст коришћења игре у циљу рада са децом на препознавању сопствених способности, изражавању ликовних идеја и замисли, стицању емоционалне интелигенције, изградњи самопоштовања и способности за заједнички рад; је способан да примени игру у подстицању ликовности и креативности код деце. Уме да "материјализује" игру кроз разне ликовне садржаје. "Студент развија самопоуздање, осећа се подстакнуто да даље истражује, охрабрен је да документује оно што ради и покаже оно што ствара и о чему размишља. Кроз документоване ситуације студент се враћа различитим ситуацијама учења, изнова их тумачи и слуша запажања других" (2)

Садржај предмета

Теоријска настава: Генеративне идеје: Васпитање помоћу уметности (Херберт Рид); Уметност као искуство (Џон Дјуи), Уметност-игра и креативни потенцијал (Фридрих Шилер);Дечија игра/уметност/васпитање (Лав Виготски, Вићентије Ракић);
Шта је игра?, Теорија Катарзе (Клапаред), Значај игре, Одлике игре, Врсте игара на разним узрстима, Игре посвећене руковању материјалом, Игре опажања у којима учествује више чула- активирање више чула истовремено; Игре визуелне перцепције); Игре аудитивне перцепције; Покретне игре; Ликовне технике (цртаћа средства, акварел, гваш, темпере, суви и масни пастел, колаж, деколаж, ансамблаж, глина, пластелин, жица, кинетички песак), Подлоге (папир, картон,зид, асфалт, дрво, разне пластичне подлоге); Алтернативни и рециклирани материјали, технике, поступци; Тематско повезивање и интеграција садржаја.
Практична настава: Комбиновање различитих ликовних техника у раду са децом предшколског узраста, Креативна употреба материјала у изради маски и реквизита за игру, употреба рециклажног материјала за израду костима за сценски наступ, прављење инструмената, Игре посвећене руковању материјалом, Игре опажања у којима учествује више чула- активирање више чула истовремено: "Дрво је мрко а храпаво је", "Боје и облици", "Три нијансе", "Куле и заставе"; Игре визуелне перцепције ("Нађи ствар исте боје", 'Одабери боје", 'Лептири"), Игре аудитивне перцепције ("Ко си ти?", "Телефон", "Који је то инструмент?"), Игре посвећене руковању материјалом (руковање разним покретним играчкама или спортским реквизитима, природним и вештачким материјалима, (нпр.пресипаавање воде, растезање гуме и сл), прављење играчака и спортских реквизита пре саме игре, Ликовно драмска игра као подстицај дечијег стваралаштва; драмски садржаји- вежбе концентрације, осмишљавање ликова, игра "Загонетне личности" и представљање ликова кроз покрет, ликовни садржаји- игра "Погађајмо предмете", упознавање са материјалом за рад, избор ликовне технике, "Слажемо ликове"- просторна инсталација.

Литература

1. Хаџи Јованчић,Н. (2012). *Уметност у општем образовању,* Beograd, KlettКаменов, Е. (2006). *Дечја игра*. Београд: Завод за уџбенике.
2. Каменов, Е. И Филиповић, С. (2010). *Мудрост чула V део, Дечје драмско стваралаштво.* Нови Сад: Драгон Мисаиловић, М. (1991). *Дете и позоришна уметност*. Београд Завод за уџбенике и наставна средства.
3. Карлаварис,Б.; (1976). *Креативност и ликовно васпитање*, Нови Сад, Центар за ликовно васпитање деце Трој, Ф. (1974). *Психологија детета,* Београд, Научна књига
4. Витсен, ван Б. (1973). *Приручник за увежбавање перцепције,* Београд, Савез друштава дефектолога ЈугославијеКаменов, Е.; *Игре опажања, методички приручник са збирком игара,* Нова просвета, Београд 1991.
5. Добрић,Н.; и аутори; Игре за предшколску децу, ПФВ; Београд, 1983.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе Фронтална, демонстартивна, пројектна и рад у групама. Посредна преко интернет платформе и непосредна путем интернетапликација.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	Усмени испит	30
практична настава	60		

[1] Основе програма предшколског васпитања и образовања, Концепција Основа програма – Године узлета

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Предузетништво

Наставник: др Милица Ничић, Сарадник: Сандић Александар

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Циљ предмета је стицање општих знања и вештина у домену предузетништва, предузетничких активности и различитих појавних облика предузетништва у савременом пословању. Студенти развијају креативност и стичу практична знања која омогућавају отпочињање и вођење предузетничког подухвата у пракси.

Исход предмета

Савладавањем студијског програма студент стиче способности - темељног познавања и разумевања концепта предузетништва - разумевања значаја предузетништва - овладавања терминологијом предузетништва - овладавање инструментима предузетништва са акцентом на Бизнис план - практичне примене појединих предузетничких алата - решевања одређених предузетничких проблема кроз развој критичког мишљења.

Садржај предмета

Теоријска настава

1.Увод у предузетништво,2.Еволуција теорија о прдузетништву, 3.Природа и значај предузетништва,4.Облици и типови предузетништва и предузетника 5.Предузетник као привредни субјект -разврставање, 6.Креативност и иновативност,7.Предузетничке стратегије, 8.Креирање нових пословних подухвата, 9.Извори финасирања предузетничког подухвата, 10.Бизнис план, израда и имплементација 11.Савремено бизнис пословање. 12.Раст и развој предузетништва.

Практична настава

На вежбама на примеру конкретног предузећа из праксе студенти практично мере, исказују и анализирају кључне показатеље који детерминишу постојање или непостојање могућности опстанка, раста и развоја предузетништва. Вежбе на примерима конципираног и планираног бизниса и израде бизнис плана.

Литература

1) Авлијаш Р.Авлијаш Г. (2021) Предузетништво Универзитет у Београду, ISBN-978-86-7912-599-6
2) Бобера Д.(2010), Предузетништво, Универзитет у Новом Саду, Економски факултет Суботица, **ISBN** - 978-86-7233-233-9 **COBISS.SR-ID** - 248503303
3) Лалић Н.(2016), Предузетнишво и одлучивање, ISBN 978 9993895237
4) Благоје Пауновић, (2014), Предузетништво и управљање малим предузећем, Универзитет уБеограду ISBN: 9788640313551.
5) Robert D. Hisrich, Michael P. Peters, Dean A. Shepherd, (2011), Подузетништво, MATE д.о.о. Загреб, **ISBN:** 978-953-246-097-1
6) Јовановић И.(2016) Предузетништво у савременим условима пословања, Универзитет у Београду,ISBN-978-86-6305-017-4

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 15

Методе извођења наставе

Предавања и вежбе уз подршку Power Point презентација. Интеракција –дискусија студије случаја.Анализа примера из праксе, чланака из часописа и са Интернета.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	Писмени и усмени испит	30
практична настава	10		
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Ургентна стања код деце

Наставник: др Златко Максимовић, проф.

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов:Уписан семестар

Циљ предмета

Да студент стекне знања везано за хитна стања која се могу јавити код деце, адекватно препознавање најчешћих ургентних стања, правовремена реакција, као и значај раног збрињавања ургентних стања у предшколским установама.

Исход предмета

Очекује се да студент буде оспособљен да самостално препозна хитна стања у педијатрији и да пружи одговарајућу помоћ детету којем је та помоћ неопходна. Студенти ће бити обучени за креативну примену наученог у циљу правилног физичког, социјалног, емоционалног и когнитивног развоја деце.

Садржај предмета

Теоријска настава

Увод о ургентним стањима код деце, Кардипулмонална реанимација код деце (основно одржавање живота), Повреде, Гушење страним телом, Крварење и заустављање крварења, Фебрилне конвулзије, Епилепсија, Алергије, Опструктивне плућне болести (астма и бронхитис), Повишена телесна температура, Болови у трбуху, Пролив, повраћање и дехидратација, Тровања, Болести мокраћних органа,Повреде ока уха, уста и носа.

Практична настава

Практична обука студента за извођење кардиопулмоналне реанимације детета, збрињавање траума, заустављања крварења, епилептичних напада и других ургентних стања детета.

Литература

- Вучовић, Д. и сарадници (2002), *Ургентна медицина*, Београд, Обележја.
- Приручник за пружање прве помоћи у дјечјем вртићу „Требам твоју помоћ“, Удруга медицинскихсестара, Миш, Загреб 2009.
- Ристић, И.и сарадници (2003), *Практикум ургентне медицине*, Београд, Обележја.
- Стојимировић, Е. и сарадници(1991), *Педијатрија*, Београд, Научна књига.
- Поповић, Д., Петровић, О., Чаваљуга, М., Кисин, Ђ., Миленковић, А., Ерцег, М., Милановић, Ј., Пауновић, М. (2001), *Незгоде се дешавају, шта урадити када се десе и како их спречити – Приручник зародитеље и оне који воде рачуна о деци,* Београд, УНИЦЕФ Београд.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе

Методе предавања, методе интерактивне наставе, презентације, индивидуални и групни рад

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	
практична настава	**10**	усмени испт	**50**
колоквијум-и	**20**	.....	
семинар-и	**10**		

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Занимљива математика

Наставник: мр Радоје Павловић, предавач

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета:

- Да се студенти оспособе за налажење стратегије у решавању математичких задатака ;
- Усвајање знања о методама решавања нестандардних математичких задатака;
- Усвајање знања о математичком моделовању разних реалних ситуација.

Исход предмета:

Студенти су стекли знања и развили вештине у:

- математичком моделовању разних реалних ситуација ;
- налажењу путева у решавању логичко-комбинаторних проблема;
- примени метода у решавању проблема;

Садржај предмета

Математика као наука и кратка историја математике, актуелност садржаја предмета, процес усвајања математичког материјала, улога занимљивог материјалау развоју детета, шаљиви задаци, бројеви, пребројавање елемената скупова и упоређивање скупова, мала комбинаторика, очигледна геометрија, упоређивање величина и трансформације величина, математичко моделовање проблемских ситуација, решавање елементарних једначина

Литература

Милосав Марјановић (2001): Игре једначења, Завод за уџбенике и наставна средства, БеоградГрупа

аутора: Математика – вежбе за предшколце, Мала Лагуна, Београд

Војислав Андрић: Математика 3. Круг, Београд

Бикова Т.П. (2013) : Нестандартные задачи по математике. 1класс, Москва

Број часова активне наставе: 1+2	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 15**

Методе извођења наставе:

Предавања: мини предавања; дијалог; решавање проблема; дискусија;
Вежбе: Примена стандардних метода у решавања логичко-комбинаторних математичких задатака и задатакатипа тешких ситуација; анализа и дискусија;

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност на вежбама и предавањима	20	Усмени испит	50
Семинарски рад	30		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Пословно планирање и организациони развој

Наставник: др. Милица Ничић, проф.

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Циљ предмета јесте стицање општих знања и вештина у домену пословног планирања, пословне организације и важности организационе структуре у савременом пословању. Студенти развијају креативност и стичу практична знања која омогућавају израду пословних планова, као и анализу и сагледавање њиховог значаја за пословно одлучивање и
организациони развој.

Исход предмета

Савладавањем студијског програма студент стиче способности - критичког мишљења, самосталног просуђивања и решавања конкретних проблема - разумевања значаја пословног планирања при остваривању конкурентских предности и организационог развоја пословних система - праћења и примене савремених методологија пословног планирања и израде планова уз примену савремене информационе технологије.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Садржај функције пословног планирања. 2. Начела у процесу пословног планирања. 3. Предвиђање као основа пословног планирања. 4. *Методологија пословног планирања и израде планова.* 5. *Дефинисање плана као инструмента пословног планирања. 6. Класификација планова као инструмената процеса пословног планирања. 7. Схватање организације. 8. Савремени погледи на организацију. 9. Сталност функционисања организације. 10. Претходна проучавања развоја организације. 11. Допринос науке у развоју организације. 12. Класични приступ развоју организације. 13. Организација и развој великих пословних система. 14. Децентрализована организованост великих пословних система. 15. Профитни центри као пословно организационе јединице савремено организационог предузећа.*

Практична настава

На часовима вежби са студентима се утврђује материја која је на предавањима изложена кроз конкретне примере.

Литература

Основна литература: Љубомир Трифуновић, Божидар Ставрић, (2010), *Пословна организација,*
Универзитет у Источном Сарајеву, Економски факултет Брчко, Брчко.
Додатна литература: Мирјана Петковић, Небојша Јанићијевић, Биљана Богићевић Миликић, Ана Алексић Мирић,(2016), *Организација,* Универзитет у Београду, Економски факултет, Центар за издавачку делатност, Београд.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе

Предавања и вежбе уз подршку Power Point презентација. Интеракција –дискусија студије случаја и анализа примера изпраксе, чланака из часописа и са Интернета.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	40		
семинар-и			

Студијски програм: Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Професионални развој васпитача

Наставник: др Исидора Кораћ, проф., Лазаревић Милијана - Асистент

Сарадник: Милијана Лазаревић, МА

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Упознати студенте са сложеношћу и карактеристикама професије васпитач. Развијање компетенција студената потребних за реализацију подручја професионалног развоја васпитача.

Исход предмета: Студенти су упознати са сложеношћу и карактеристикама професије васпитач; компетенцијама потребним за реализацију подручја професионалног развоја васпитача; разумеју значај континуираног професионалног развоја, целоживотног учења и способни су да планирају лични
професионални развој; препознају значај улоге васпитача као рефлексивног практичара, развоја предшколске установе као професионалне заједнице учења иулоге хоризонталног учења у том процесу.

Садржај предмета ***Теоријска настава:*** Професија васпитач: подручја рада; Професионални развој васпитача: контекст целоживотног учења; Модели професионалног развоја; Институционални оквир система професионалног развоја запослених у образовању у нашој земљи; Стручно усавршавање као компонента професионалног развоја; Облици стручног усавршавања васпитача унутар и ван предшколске установе; Вртић: простор рефлексивне праксе и планираног заједничког учења; Васпитач рефлексивни практичар; Критичка рефлексија; Заједничка рефлексивна пракса; Хоризонатлно учење; Професионалне заједнице учења; Истраживања практичара; Окружење за учење и култура установе; Стандарди компетенција за професију васпитач и његовог професионалног развоја; Лични план стручног усавршавања; Менторство и приправништво као фазе проф. развоја; Услови и поступак напредовања и стицања звања; Управљање професионалним развојем; Професионална комуникација; Вештине организовања састанка; Тимски рад у професионалној пракси. ***Практична настава:*** Анализа примера за четири подручја професионалног деловања васпитача/дискусија; Иницијално образовање и стручно усавршавање васпитача: у образовном систему наше земље и у образ. системима других земаља/критички осврт; Мапа стручног усавршавања васпитача; Израда портфолија; Васпитачи као истраживачи сопствене праксе; Шта ме чини рефлексивним практичарем? Акциона истраживања практичара; Критичко преиспитивање културе и структуре дечјег вртића кроз хоризонталну размену и заједничка истраживања васпитача; Тимски рад/тимови, активи унутар предшколске установе; Презентације радова студената: портфолио/образложење елемената портфолија. Осврт на искуства са праксе, рад у групама.

Литература:

1) Група аутора (2009). *Ментор и приправник, Водич за наставнике, васпитаче и стручне сараднике,* Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања. (одабране стране)
2) Беара, М., Гаврилов, М., Максимовић, Б., Кораћ (Опачак) И., Симић, Љ. и Стефановић, Ј. (2003) (ур). Тимски рад професионалној пракси. У: *Школско развојно планирање*. Београд: Министарство просвете и спорта РС.
3) Кораћ, И. (2019). Акциона истраживања у функцији професионалног развоја васпитача и унапређивања рада предшколске установе/Действенные исследования в функции профессионального развития воспитателей и совершенствования деятельности дошкольного учреждения/под ред. Кудинова, С.,Михайловой. О. *Личность в современном обществе: образование, развитие, самореализация*: *Материалы Международной научно-практической конференции* (33–40). Москва: РУДН.
4) Кораћ, И., Ђерманов, Ј. и Шћепановић, Д. (2021). Мотивација васпитача и наставника за хоризонтално учење: изазови и перспективе развоја професионалних заједница учења /Primary school and preschool teacher motivation for horizontal learning: the challenges and perspective of the professional learning community's development. In: Gutvajn, N. Stanišić, J. & Radović, V. (ed.). *Problems and Perspectives of Contemporary Education.* Belgrade: Institute for Educational Research, 141 -158.
5) Кораћ, И. (2018). Тимови за инклузивно образовање као контекст хоризонталног учења васпитача. *Теме, часопис за друштвене науке*, 42 (2), 401-416.
6) Крњаја, Ж. (2016). *Где станује квалитет. Књига 3. Политика грађења квалитета у предшколском васпитању.* Београд: ИПА. (одабране стране)
7) Лакичевић, О., Кораћ, И., Михајловић, М. и Златаровић, В. (2022). *Заједничким учењем до квалитета, Водич за стручно усавршавање у предшколској установи кроз хоризонтално учење.* Београд: Министарство просвете науке и технолошког развоја РС.
8) Nikolić, M., Korać, I**.** & Milenković, S. (2020). Development of preschool student teachers' competencies for career development and managament. In: Savić, V. & Cekić-Jovanović, O. (ed.). *Professional competences for teaching in the 21st century*. Jagodina: Faculty of Education. (одабране преведене стране)
9) *Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звању наставника, васпитача и стручних сарадника, Службени гласник РС Просветни гласник,* бр 109/2021.

Шира литература:

1) Korać, I., Kosanović, M. & Kostović, S. (2018). Models Horizontal Support in Preschool Inclusive education. In: Krajnc, M., Rus Kolar, D. & Kranjec, E. (ed.). *The Role of Inclusive Pedagogue in Education* (pp. 159-167). Maribor: Univerzitetna založba Univerze. (одабране преведене стране)
2) Кораћ, И. (2015). Изазови унапређивања праксе у иницијалном образовању васпитача, у: Шевкушић, С. и Ј. Радишић (ур.), *Изазови и дилеме професионалног развоја наставника и лидера у образовању,* Београд: Институт за педагошка истраживања, 114-117.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе кооперативно учење; дебате, дискусије, анализе садржаја (текст, видео снимци).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања и вежби	15	испит	70
практична настава, истраживачки пројекат	15		

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета:Управљање финансијама у образовању

Наставник: др Милица Ничић, проф.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Стицање релевантних теоријских и практичних знања из области управљања финансијама у образовању.
Оспособљавање студената за ефикасно управљање финансијским ресурсима и самостално креирањеадекватних решења за проблеме у пракси.

Исход предмета

Савладавањем студијског програма студентима се омогућује темељно познавање и разумевање основнихзнања о финансијама и финансијском менаџменту, организацији и улози финансијске функције у
образовним институцијама, о финансијском планирању и методама финансијске анализе. Очекује се дастудент током наставе из управљања финансијама у образовању усвоји и развије теоријска сазнања,
способности и вештине за креативну примену наученог и у циљу финансијске писмености.

Садржај предмета

Теоријска настава

1.Финансије: 2.Јавне финансије; 3.Финасирање образовања; 4.Циљеви и задаци управљања финансијама;5.Институционално и привредно окружење и финансијско пословање образовних институција; 6.Политика финансирања у образовању; 7.Пословне финансије 8. Пословне финансије у образовној
институвцији; 9.Финансијско планирање, буџетирање и контрола у образовању: 10.Финансијска анализа ифинансијски извештаји у образовању; 11.Израда буџета образовне институције; 12.Управљање
трошковима; 13.Ликвидност и солвентност установа образовања; 14.Припрема предлога пројеката зафинансирање у образовању.
Практична настава

Студије случаја; Примери финансијске анализе образовних институција; Примери припреме предлогапројеката за финансирање у образовању. Финансијско образовање и финансијска писменост

Литература

1) James. C. van Horne, Džon Martin. Wachowicz, Jr. (2019) Основе финансијског менаџмента. ВулканБеоград, ISBN: 9788674780145
2) Тодоровић др Мирослав (2018)“ Пословне финансије“, Економски факултет, Београд, **ISBN:** 978-86-403-1532-6
3) Каравидић С, Чукановић Каравидић М. (2008), Економика и финансијски менаџмент у образовању,Универзитет у Београду,Факултет организационих наука Београд, ISBN 978-86-7860-151-0.
4) Вуковић М.(2020), Јавне финансије,ISBN 978-86-7203-161-4 Нови Сад
5) Allison, G.S., Steven D. Honegger, S.D., Johnson, F., Hoffman, L. (2009), Financial Accounting for Local and State School Systems: (2009) Edition, U.S. Department of Education, National Center for Education Statistics andInstitute of Education Sciences.
6).Мијаиловић Г.Дедај М.Кораћ И.Пешић Д. Павловић Р.(2018.)“ Фин- Пис“-Приручник за васпитаче,Пилот пројекат „Укључивање финансијског описмењавања у систем образовања и васпитања РС (ФинПис).Министарство просвете науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава:** 15	**Практична настава:** 30

Методе извођења наставе

Предавања и вежбе уз подршку Power Point презентација. Интеракција –дискусија студије случаја.Анализа примера из праксе, чланака из часописа и са Интернета.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени и усмени испит	30
практична настава	10		
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Хигијена и екологија

Наставник: др Синиша Максимовић, проф.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмет: Стицање знања о значају хигијене и екологије за васпитање и развој детета као и превенцији његовог здравља. Развијање свести о улози хигијене и екологије као васпитној функцији здравог начина живота. Оспособљавање студента за правилно планирање и развијање хигијенских навика код деце.

Исход предмета: Студената су оспособљени да стечено знање примене у планирању хигијенских навика и понашања деце, како индивидуално тако и у вртићима, школама, здравственим установама. Оспособљени су да користе вештине и знања у оквиру посебних васпитно-образовних група како би се унапређивало искуство учења код деце у вези са хигијеном и хигијенским навикама.

Садржај предмета *Теоријска настава:* 1. Увод у медицинску екологију. 2. Бука, осветљење, прашина у животној средини и здравље.3. Аерозагађење, клима и зрачење у живитној средини.4. Микроклима. 5. Медицинско еколошки значај земљишта.6. Медицинско еколошки аспекти становања и насеља. 7. Медицинско-еколошки значај воде за пиће.8. Храна. 9. Препоруке и основе планирања исхране на нивоу популације.10. Исхрана различитих популационих група. Нутритивни дефицити.11. Медицинска нутритивна терапија.12. Медицинско еколошки аспект физичке активности.13. Санитарна и лична хигијена.14. Ментална хигијена.15. Школска хигијена.
Практична настава: Бука, осаветљење, прашина, Аерозагеђење, Микроклима, Физички и хемијски преглед, Бактериолошки преглед воде за пиће Дезинфекција воде за пиће воде за пиће, Храна, Исхрана: процена исхране и стања ухрањености, Исхрана: планирање индивидуалне исхране, Санитарна хигијена, Хигијена у катастрофама, Семинари: Аерозагађење, бука, Семинари: Стан и становање, Семинари:
Медицинско-еколошки значај воде за пиће.

Литература : 1. Ауторска предавања професора 2. Хигијена са здравственим васпитањем, Аутори: Пецељ-Гец Марија, Парезановић Видосава, Коцијанчић Радојка, Николић Михајло

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе : Методе предавања, методе интерактивне наставе, презентације,индивидуални и групни рад

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	*50*
практична настава			
колоквијум-и	**35**		
семинар-и	**10**		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити,усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Студијски програм : Васпитач деце предшколског узраста

Назив предмета: Васпитач у дигиталном окружењу

Наставник/наставници: Др Гордана Степић, проф.

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ:5

Услов:Уписан семестар

Циљ предмета

Развијање културе употребе дигиталних технологија у професионалној пракси васпитача. Развој дигиталних компетенција у функцији реализације професионалне улоге васпитача кроз четири подручја: подручје непосредног рада са децом, подручје развијања реалног програма, подручје професионалног развоја и подручје професионалног јавног деловања.

Исход предмета

Студент зна место, улогу и значај интегрисања дигиталних технологија у сва четири подручја рада васпитача. Студент уме да: процени квалитет, поузданост и употребљивост информација; примењује дигиталне технологије у непосредном васпитно-образовном раду; користи дигиталне технологије у планирању активности и конципирању потребних материјала, у посматрању, вредновању и документовању; користи дигиталне технологије за рад са подацима; контролише опасности дигиталних технологија; код деце и родитеља развија свест и навике за њихову адекватну употребу; примењује дигиталне технологије за размену информација са породицом, колегама, сарадницима, локалном заједницом и осталим заинтересованим лицима и институцијама и користи дигиталне технологије за стручно усавршавање ипрофесионално јавно деловање.

Садржај предмета

Теоријска настава: Дигитално окружење – основни појмови и терминолошке одреднице; Дигитална компетенција у Стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја; Креирање окружења за коришћење дигиталних технологија у професионалној пракси; Претраживање интернета; Рад студената на пројекту у дигиталном окружењу; Дигиталне технологије у функцији размене информација са породицом, колегама, локалном заједницом; Непосредни васпитно-образовни рад са децом уз подршку дигиталних технологија; Планирање уз подршку дигиталних технологија; Заједничко развијање програма уз подршку дигиталних технологија; Праћење, документовање и вредновање уз подршку дигиталних технологија; Професионални развој васпитача уз подршку дигиталних технологија; Професионално јавно деловање уз подршку дигиталних технологија; Ограничења и недостаци примене дигиталних технологија у професионалној пракси; Безбедност деце на интернету; Изазови родитељства у дигиталном окружењу.

Практична настава: Извори сазнања у дигиталном окружењу; Решавање проблема у веб-окружењу;Дигитални алати за сарадњу и комуникацију; Дигитални алати за креирање презентација; Дигитални алати за креирање и обраду, фотографија, видео и аудио садржаја; Дигитални алати за креирање дидактичких игара, квизова, упитника; Дигитални алати за креирање интерактивних књига; Рад на пројекту;Примена дигиталних алата у планирању; Применадигиталних алата у развијању програма; Примена дигиталних алата у посматрању, вредновању и документовању; Примена дигиталних алатау подручју истраживања праксе; Коришћење дигиталних алата у стручном усавршавању; Коришћење дигиталних алата у функцији промовисања предшколског васпитања и професије васпитача; Ризици у дигиталном окружењу.

Литература

Године узлета – Нове основе предшколског програма (2019): Београд:Просветни преглед.

Станисављевић Петровић, З. и Павловић, Д. (2017). *Нови медији у раном образовању*. Ниш:Филозофски факултет универзитета у Нишу.

Кузмановић, Д, Златаровић, В, Анђелковић, Н. и Жунић-Цицварић, Ј. (2019). *Деца у дигиталном добу*.Ужице: Ужички центар за права детета.

Пртљага, П. и Братина, Т. (2020). *Примена информационо-комуникационих технологија у васпитно-образовном раду*. Вршац: Висока школа струковних студија заваспитаче „Михаило Палов" – Вршац.

Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2017). *Калеидоскоп. Пројектни приступ учењу*. Београд:Институт за педагогију и андрагогију Филозофски факултет Универзитета у Београду.

Степић, Г. (2015). Решавање проблема у веб окружењу. *Педагогија,* 1, 122-130.

Документ: *Отворени образовни дигитални алатиза интерактивну комуникацију путем интернета: Заподршку учесницима процеса предшколскогваспитања и образовања -васпитачима, родитељима и деци,*УНИЦЕФ Србија. Доступно на: https://zuov.gov.rs/wp-content/uploads/2020/04/UNICEF-Otvoreni- obrazovni-digitalni-alati_31.03.2020F.pdf.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 15**		**Практична настава: 30**
Методе извођења наставе			
Академско излагање, метода			
(кооперативно) учење. Практичан рад у рачунарској учионици.			(кооперативно) учење. Практичан рад у рачунарској учионици.
Оцена знања (максимални број поена 100)			**Оцена знања (максимални број поена 100)**
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	**Предиспитне обавезе**
активност у току предавања	5	писмени испит	активност у току предавања
практична настава	25	усмени испит	практична настава
колоквијум-и			
семинар-и			